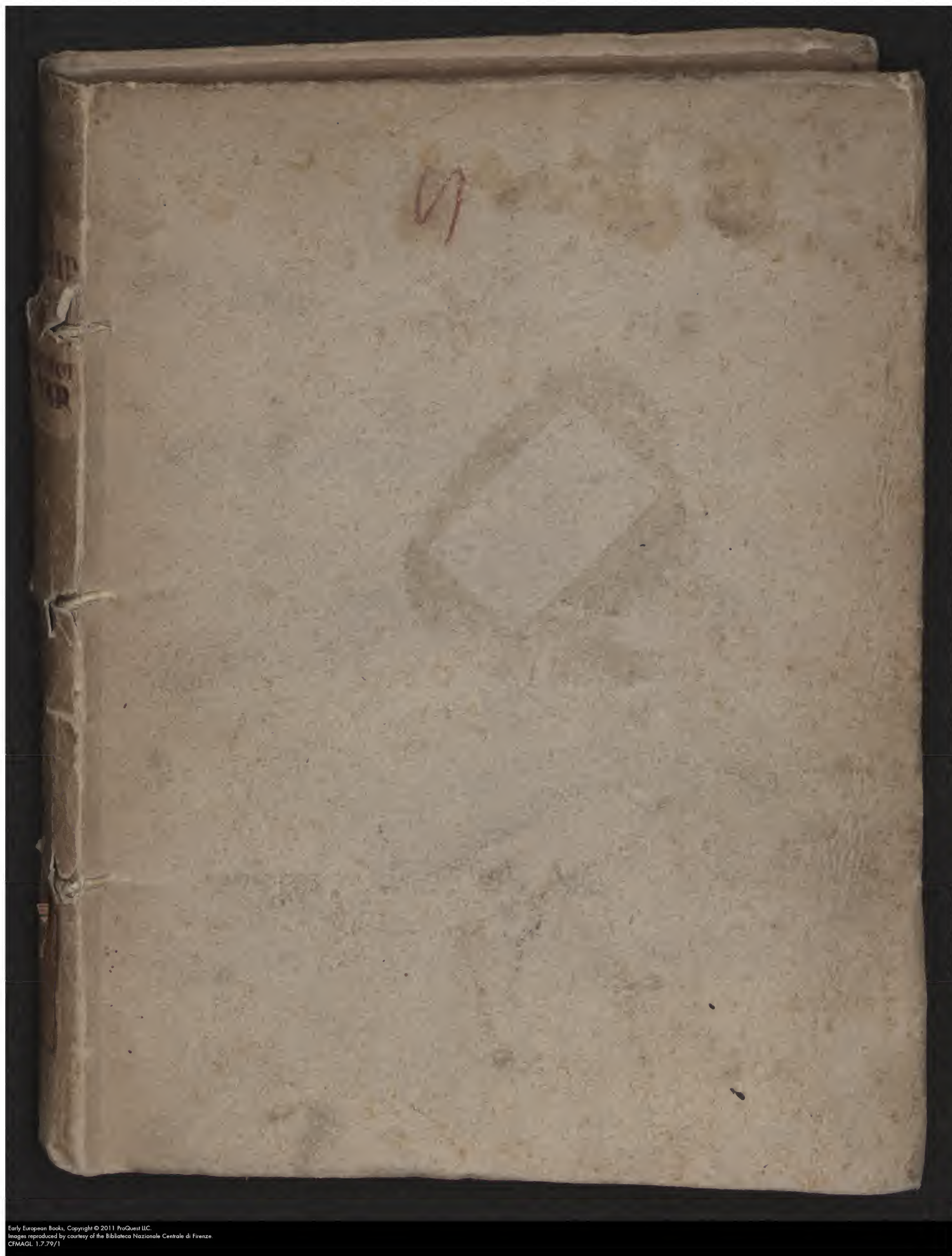
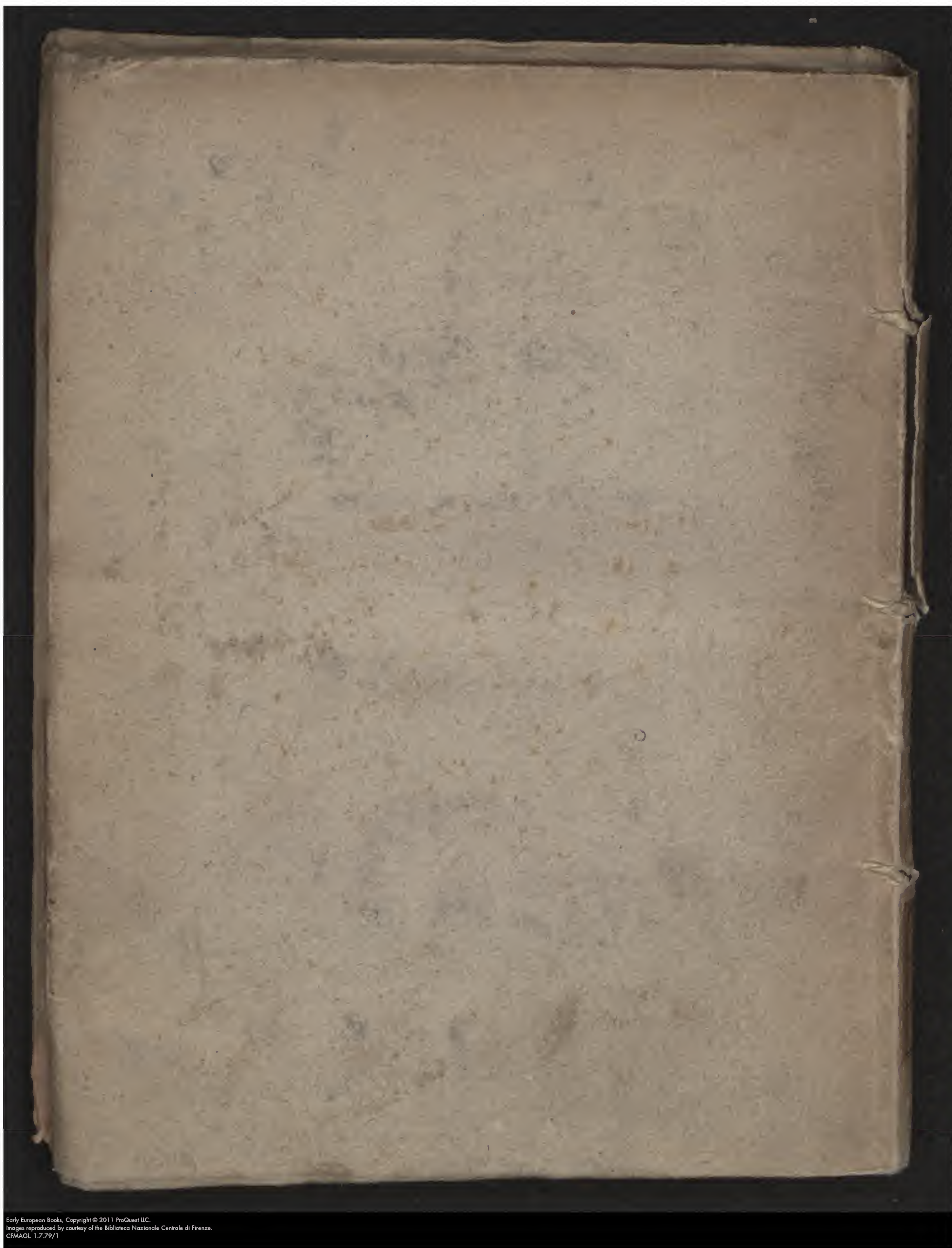
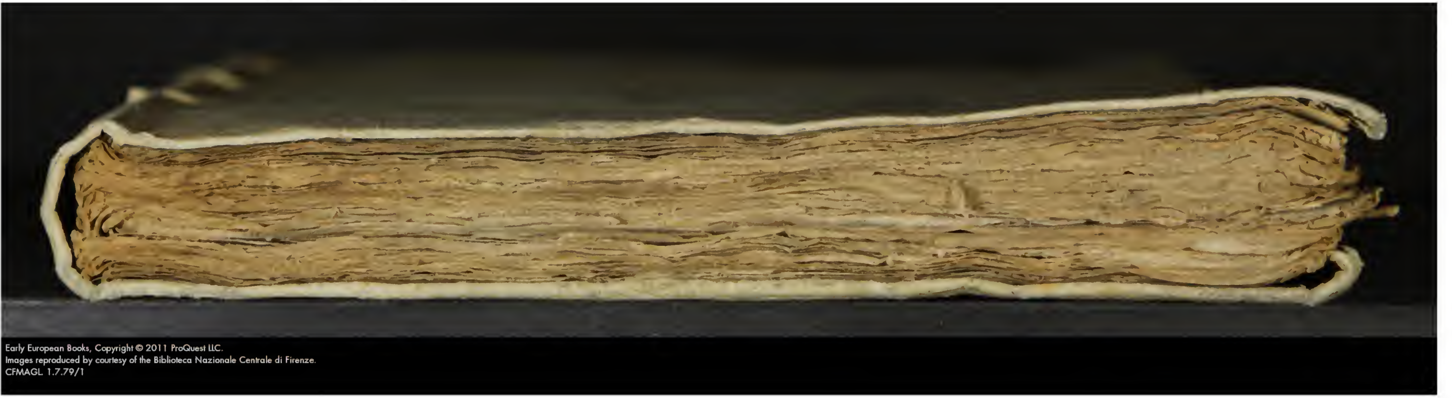

PROCLI

CHRESTOMATHIA POETICA,

Interprete & Scholiaste ANDREA SCHOTTO Antuerp.

Accessere & NOTÆ PET. IOAN. NVNNESII Valentini:

ITEM

FRAGMENTVM SCRIPTORIS INCERTI, antea Censorino tributum, & cum eius De die natali libro continenter impressum,

Nunc correctius & aliquot capitibus ex veteri libro additis auctius editum

A

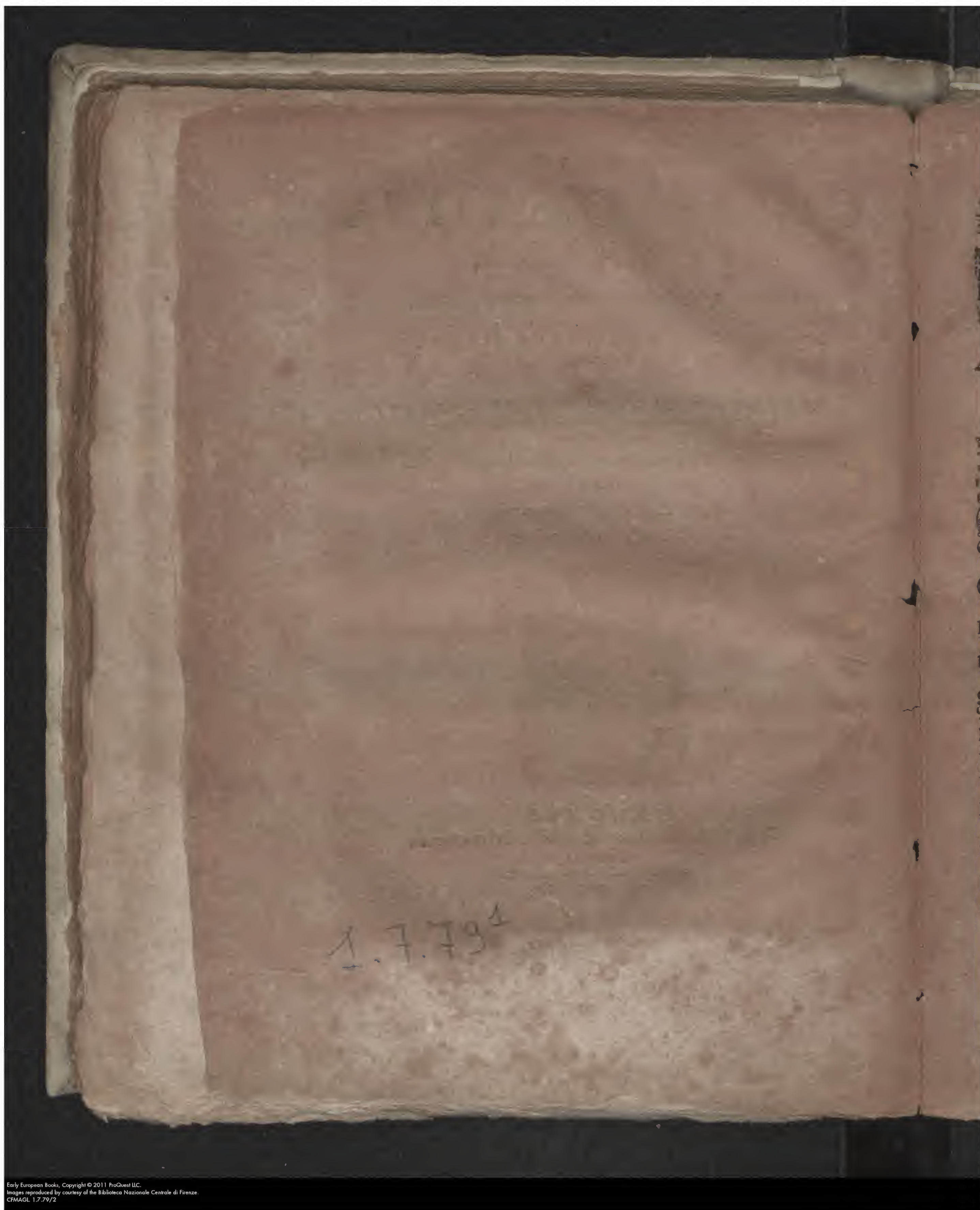
LVD. CARRIONE BRVGENSI:

Cum NOTIS *eiusdem Nunnesii.*

HANOVIÆ,
Typis Wechelianis, apud hæredes IOHANNIS AVBRII.

M. DC. XV.

1.7.79 1

ANDREAS SCHOTTVS LECTORI S.

VERTERAM adoleſcens PROCLI CHRESTOMATHIAM Tarracone, nactus vnicum, idque recens exemplar è Bibliotheca V. Cl. Ant. Auguſtini, Archiepiſcopi Tarraconenſis, viri omni genere laudis præſtantiſsimi. NOTAS, quas in Poeticæ facultatis gratiam φιλέλλησιν imputaram, ideo tollere, in lucemque proferre placuit; eodem & Pet. Ioan. Nunneſium, doctiſsimum hominem exemplo & amore inuitando, quod & obſcura occurrerent non pauca, quodque PROCLI veſtigia ſubodoratus ad PHOTII CP. BIBLIOTHECAM indagandam in-

citatus, nactus tandem ſim, edita nuper Auguſtæ Vindelicorum cùm Græca tum Latina è noſtra interpretatione BIBLIOTHECA. Vale & fruere.

PROCLI CHRESTOMATHIA,

SEU,

LAUDABILIA DE RE POETICA.

Interprete ANDREA SCHOTTO Antuerpiensi.

Ἀνεγνώσθη ἐκ τῆς Πρώκλου χρηστομαθείας γραμματικῆς ἐκλογαί.

Lecta sunt laudabilia, quæ Proclus è Grammaticis excerpserat.

LIBER hic in quatuor diuiditur: ac primo quidem has esse orationis & poematis virtutes: differre verò in eo, quod plus, minusve est. Et plasmatis, hoc quidem tenue, illud verò plenum atque grande, tertium verò medium. Ac plenum quidē maximè ad summam admirationem cōcitandam aptum, mirificeq; instructum, & Poeticam venustatem ostendens. Tenue verò tropis ornatam quandam, & familiarē compositionem sequitur. Verùm ex attenuatis magis coagmentatum est: vnde luctuosis plurimum rebus ac tristibus optimè accommodatur. Medium, vel nomen ipsum significarit, inter vtrumque esse interiectum. Florida verò per se non est dicendi figura, sed antedictis mista cum eis simul effertur. Conuenit autem locorum, pratorum, lucorumque descriptionibus: Qui vero à memoratis dicendi figuris aberrarunt, à grandi ad duram elatamque, à tenui ad humilem, à media ad otiosam & solutam deflexerunt. Præcipit autem & de Poematis diiudicatione; vbi ἦθος & πάθος tradit differentiam, poeticesque aliud narratiuum esse, aliud imitatiuum. Narratiuum porro diuidit in Epos, Elegiam, Iambum & Melos. Imitati-

Τὸ παρὸν βιβλίον διαιρεῖται εἰς δ΄. καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ λέγει, ὡς ∴ αὐταὶ εἰσὶν ἀρεταὶ λόγου καὶ ποιήματος· παραλλάσσουσι δὲ ἐν τῷ μᾶλλον καὶ ἧττον. καὶ ὅτι τοῦ πλάσματος, τὸ μέν ἐστιν ἰσχνόν· τὸ δὲ ἁδρόν· τὸ δὲ μέσον. καὶ τὸ μὲν ἁδρὸν, ἐκπληκτικώτατόν ἐστι καὶ κατεσκευασμένον μάλιστα, καὶ ποιητικὸν "ἐμφαῖνον κάλλος. τὸ δὲ ἰσχνὸν, τὴν τροπικὴν μὲν καὶ φιλοκατάσκευον σύνθεσιν μεταδιώκει. ἐξ ἀνειμένων δὲ μᾶλλον ·· συνήρτηται· ὅθεν ὡς ἐπίπαν [τοῖς] γοεροῖς ἀριστάπως ∴ ἐφαρμόζει. τὸ δὲ μέσον, καὶ τοὔνομα μὲν δηλοῖ, ὅτι μέσον ἐστὶν ἀμφοῖν. ἀνθηρὸν δὲ κατ᾽ ἰδίαν οὐκ ἔστι πλάσμα, ἀλλὰ συνεκφέρεται καὶ συμμέμικται ἢ τοῖς εἰρημένοις· ἁρμόζει δὲ τοπογραφίαις, καὶ λειμώνων ἢ καὶ ἀλσῶν ἐκφράσεσιν. οἱ δὲ τῶν εἰρημένων ἀποσφαλέντες * εἰδῶν· ἀπὸ μὲν τοῦ ἁδροῦ εἰς τὸ σκληρὸν καὶ ἐπηρμένον ἐτράπησαν. ἀπὸ δὲ τοῦ ἰσχνοῦ, εἰς τὸ ταπεινόν. ἀπὸ δὲ τοῦ μέσου, εἰς τὸ ἀργὸν καὶ ἐκλελυμένον. διαλαμβάνει δὲ καὶ περὶ κρίσεως ποιήματος ἐν ᾧ παραδίδωσιν ἤθους καὶ πάθους διαφοράν. Καὶ ὅτι τῆς ποιητικῆς, τὸ μὲν ἐστὶ διηγηματικὸν, τὸ δὲ μιμητικόν. καὶ τὸ μὲν διηγηματικὸν ἐκφέρεται δι᾽ ἔπους, ἰάμβου τε καὶ † ἐλεγείας, καὶ μέλους. τὸ δὲ μιμητι-

∴ αἱ αὐταί.
" ἐπιφαῖνον.
·· συνηρτηται.
∴ ἐφαρμόττει.
* εἰδεῶν.
† ἐλεγείου μέλους.

κὸν, διὰ τραγῳδίας, σατύρων τε, καὶ κωμῳδίας.

[† ἔπος.] Καὶ ὅτι τὸ † μέλος πρῶτον μὲν ἐφεῦρε Φημονόη ἡ Ἀπόλλωνος προφῆτις ἑξαμέτροις χρησμοῖς χρησαμένη. [" ἔπη.] καὶ "ἐπειδὴ τοῖς χρησμοῖς τὰ πράγματα εἵπετο, καὶ σύμφωνα ἦν, ἔπος τὸ ἐκ τῶν μέτρων κληθῆναι. οἱ δὲ φασὶν ὅτι διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ τὴν ἄγαν ὑπεροχὴν, τὴν ἐν τοῖς ἑξαμέτροις θεωρουμένην, τὸ κοινὸν ὄνομα παντὸς τοῦ λόγου, τὸ ἑξάμετρον ἰδιώτατον, καὶ ἐκλήθη ἔπος. καθάπερ καὶ ὁ Ὅμηρος ποιητὴν, καὶ ὁ Δημοσθένης τὸν ῥήτορα ᾠκειώσατο· ἐπεὶ καὶ τὰ τρίμετρα ἔπη προσηγόρευον. γεγόνασι δὲ τοῦ ἔπους ποιηταὶ, [∴ κράτιστοι.] ∴ κράτιστος μὲν Ὅμηρος· Ἡσίοδος· Πείσανδρος· Πανύασις· Ἀντίμαχος. διέρχεται δὲ τούτων ὡς οἷόν τέ ἐστι γένος τε [καὶ πατρίδας] καὶ τινας ·· ἐπιμέτρους πράξεις. [·· ἐπιμέτρους.]

[* ὡς] Διαλαμβάνει δὲ καὶ περὶ τοῦ λεγομένου ἐπικοῦ κύκλου· * ὃς ἄρχεται μὲν ἐκ τῆς οὐρανοῦ καὶ γῆς μυθολογουμένης μίξεως. ἐξ ἧς αὐτῷ καὶ τρεῖς παῖδας γινώσκουσιν ἑκατοντάχειρας· καὶ τρεῖς ἑτέρους ἀποτίκτουσι Κύκλωπας. διεξέρχεται δὲ περὶ θεῶν. τά τε ἄλλα τοῖς Ἕλλησι μυθολογούμενα, καὶ εἴπου τι καὶ πρὸς ἱστορίαν ἐξαληθίζεται. [∴ ἐπικὸς κύκλος] καὶ περατοῦται ὁ ∴ ἐπικὸς λόγος συμπληρούμενος ἐκ διαφόρων ποιητῶν, μέχρι τῆς εἰς Ἰθάκην ἀποβάσεως Ὀδυσσέως· [∴ Τηλεγόνου ἀγνοοῦντος, κτείν.] ἐν ᾗ καὶ ὑπὸ τοῦ παιδὸς ∴ Τηλεγόνου ἀγνοοῦντος ὡς πατὴρ εἴη, κτείνεται. λέγει δὲ ὡς ἐκ τοῦ ἐπικοῦ κύκλου τὰ ποιήματα διασώζεται· καὶ σπουδάζεται τοῖς πολλοῖς οὐχ οὕτω δι' ἀρετὴν, ὡς διὰ τὴν ἀκολουθίαν τῶν ἐν αὐτῷ πραγμάτων λέγει καὶ τὰ ὀνόματα καὶ τὰς πατρίδας τῶν πραγματευσαμένων τὸν ἐπικὸν κύκλον. λέγει δὲ καὶ περὶ τινων Κυπρίων ποιημάτων. Καὶ ὡς οἱ μὲν ταῦτα εἰς Στασῖνον ἀναφέρουσι Κύπριον· [·· Ἡγησίαν ex Athen. lib. xv.] οἱ δὲ ··Ἡγησῖνον τὸν Σαλαμίνιον αὐτοῖς ἐπιγράφουσιν· οἱ δὲ Ὅμηρον. δοῦναι δὲ ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς Στασίνῳ· καὶ διὰ τὴν αὐτοῦ πατρίδα ', 'Κύπρια τὸν πόνον ἐπικληθῆναι. [', 'Κύπρια] ἀλλ' οὐ τίθεται [ὁ συγγραφεὺς] τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ. μήδε γὰρ Κύπρια προπαροξυτόνως ἐπιγράφεσθαι τὰ ποιήματα.

uum vero in Tragœdiam, Satyros, & Comœdiam.

Melos primo reperit Phemonoe Apollinis Sacerdos, Hexametris oracula reddere solita. Et quoniam oracula res ipsæ sequebantur, cõsonæque erant, hinc, quod Hexametris constat, id omne *Epos* dictum. Alii vero propter accurationem, & valde insignem excellentiam, quæ in Hexametris elucet, putant commune nomen totius sermonis Hexametrum sibi vindicasse, vocatumque Epos: quemadmodum & Homerus *Poeta* nomen sibi, & Demosthenes Oratoris vsurpauit quando & Trimetra ἔπη vocarunt. Inter Epicos vero poetas excellit *Homerus*, *Hesiodus*, *Pisander*, *Panyasis*, *& Antimachus*. Recenset horum, quantum fieri potest, genus, patriam, & quædam opera, quæ carminibus composuerunt.

Differit vero & de *Epico*, quem vocant *Cyclo*, qui ex Cœli & Terræ, quam Poetæ fabulantur, commistione originem duxit: Deinceps ex ipsa Terra tres filios centimanos agnoscunt genitos, totidemque alios producunt Cyclopas. Disputat de Diis breuiter, aliisque rebus, quæ Græcorum fabulis proditæ: & quidquid etiam ad historiæ veritatem pertinet. Terminatur Epicus Cyclus, ex variis Poetis perfectus, ad exscensionem vsque Vlyssis in Ithacam, in qua & à filio Telegono, ignaro quod pater esset, interficitur. Epici vero Cycli poemata hodieque seruari ait, studioseque à multis frequentari; non tam virtutis causa quàm propter aptum ordinem & cohærentem earum rerum, quæ in ipsis continentur. Memorat etiam nomina & patriam eorum, qui Epicum Cyclum fecerunt. Quin etiam de Cypriis poematis narrat. Et hos quidem ad *Stasinum Cyprium* hæc referre: illos vero ad *Hegesiam Salaminium*: quosdam etiam *Homero* tribuere, data vero pro filia Stasino, à cuius patria *Cypria* hoc opus appellatum: sed huic rationi auctor non assentitur: neque enim Κυπρια accentu [vt loquitur] in antepenultima inscribi hæc Poemata.

Elegiam

Elegiam verò Heroico & Pentametro versu constare, aptari verò iis qui obierint, vnde & nomen accepit. Luctum enim ἔλεγον veteres appellarunt, eosque qui vita functi essent, his celebrarunt. Posteriores verò Elegiis ad res varias abusi sunt. Hoc metro excelluisse refert *Callinum Ephesium, & Mimnermum Colophonium, sed & Philetam Coum* Telephi F. & *Callimachum* Batti F. Cyrenæum.

Iambum similiter ad conuiciandum olim ait comparatum. Ἰαμβίζειν enim linguæ quadam proprietate *contumeliam dicere* significabat: alii ex *Iambo* ancilla, genere Thressa, deriuant. Hanc ferunt Cerere ob raptam filiam tristitia affecta, Eleusinem venisse, & lapidi qui hodieq; ἀγέλαστος, quasi *risus expers*, & *tristis* vocatur, insidentem, ludicris quibusdam dicteriis risum Deæ concitasse. Apparet autem Iambum olim tam in vituperationem, quàm laudationem ex æquo cōscribi solitum, quando in conuitiis, contumeliisq; quidam metro insolentius vsi sunt, inde Ἰαμβίζειν ad cōuicia consuetudine quadam recidisse, quemadmodum à *Comicis Comœdiari* dictum. Iambicorum Poetarum *Archilochus Parius* facile Princeps, & *Simonides Amorginus*: vel vt quidam volunt, Samius, & *Hipponax Ephesius*: Quorum primus quidem tempore Gygis, alter verò Ananiæ Macedonis: Hipponax verò Darii temporibus floruerunt.

Melici autem carminis varia genera faciunt, in multasque partes diuidunt. Quædam enim ad Deos pertinent, alia ad homines, alia denique ad fortuitas calamitates.

Ad Deos quidem referuntur, *Hymnus, Prosodion, Paan, Dithyrambus, Nomos, Adonidia, Iobacchus, Hyporchemata.* Ad mortales verò pertinent *Encomia, Epinicii, Scolia, Amatoria, Epithalamia, Hymenæi, Silli, Lamentationes, & Epicedia.* Ad Deos simul & homines, *Parthenia, Daphnephorica, Oschophorica & Precatoria.* Hæc enim in Deorum laudem ita composita, vt & hominum prædicationes complexa sint. Fortuitæ vero calamitates Melici carminis spe-

Τὴν δ' ἐλεγείαν, συγκεῖσθαι μὲν ἐξ ἡρώου καὶ πενταμέτρου στίχου, ἁρμόζειν δὲ τοῖς κατοιχομένοις, ὅθεν καὶ τοῦ ὀνόματος ἔτυχεν· τὸ γὰρ ‥θρῆνος ἔλεγον ἐκάλουν οἱ παλαιοί· καὶ τοὺς τετελευτηκότας δι' αὐτοῦ εὐλόγουν. οἱ μέντοι μεταγενέστεροι "τοῖς Ἐλεγίοις πρὸς διαφόρους ὑποθέσεις ἀπεχρήσαντο. λέγει δὲ καὶ ἀριστεῦσαι τῷ μέτρῳ Καλλῖνόν τε τὸν Ἐφέσιον· καὶ Μίμνερμον τὸν Κολοφώνιον, ἀλλὰ καὶ τὸν Τηλέφου ∴Φιλήταν τὸν Κῷον καὶ Καλλίμαχον τὸν †Βάττου. Κυρηναῖος δ' οὗτος ἦν.

‥ θρῆνος ἔλεγος

" τῇ Ἐλεγείᾳ

∴ φιλήτα, al. φιλητὰν τὸν Κῷον

† Βάττου

Ἀλλὰ γὰρ καὶ τὸν ἴαμβον τετάχθαι μὲν ἐπὶ λοιδορίας, τὸ παλαιόν· καὶ γὰρ καὶ τὸ ἰαμβίζειν κατά τινα γλῶσσαν, λοιδορεῖν ἔλεγον· οἱ δὲ ἀπό τινος ∴Ἰάμβης θεραπαινίδος Θρᾴττης τὸ γένος. ταύτην φασὶ τῆς Δήμητρος ἀνιωμένης ἐπὶ τῇ θυγατρὸς ἁρπαγῇ προσελθεῖν ·.·ἐπὶ τὴν Ἐλευσῖνα ἐπὶ τῇ νῦν ἀγελάστῳ καλουμένῃ πέτρᾳ καθημένην· καὶ διά τινων χλευασμάτων εἰς γέλωτα προαγαγέσθαι τὴν θεόν. ἔοικε δὲ ὁ ἴαμβος τὸ μὲν παλαιὸν ἐπὶ τῶν εἰς ψόγον καὶ ἔπαινον γραφομένων ὁμοίως λέγεσθαι· ἐπειδή τινες ἐπλεόνασαν ἐν ταῖς κακολογίαις τὸ μέτρον ἐκεῖθεν τὸ ἰαμβίζειν εἰς τὸ ὑβρίζειν ὑπὸ τῆς συνηθείας ἐκπεσεῖν· ὥσπερ ἀπὸ τῶν Κωμικῶν, τὸ κωμῳδεῖσθαι. Ἰάμβων δὲ ποιηταὶ Ἀρχίλοχός τε ὁ Πάριος ἄριστος καὶ Σιμωνίδης ὁ Ἀμόργιος, ἢ ὥς ἔνιοι Σάμιος καὶ Ἱππῶναξ ὁ Ἐφέσιος. ὧν ὁ μὲν πρῶτος, ἐπὶ Γύγου· ὁ δὲ ἐπ' Ἀνανίου τοῦ Μακεδόνος· ὁ δ' Ἱππῶναξ, κατὰ Δαρεῖον ἤκμαζεν.

∴ Ἰαμβῆς

·.· περὶ τὸν

Περὶ δὲ Μελικῆς ποιήσεως φασίν, ὡς πολυμερεστάτη τε, καὶ διαφόρους ἔχει τομάς. ἃ μὲν γὰρ αὐτῆς μεμέρισται θεοῖς· ἃ δὲ ἀνθρώποις. ἃ δὲ εἰς τὰς προσπιπτούσας περιστάσεις:

Καὶ εἰς θεοὺς μὲν ἀναφέρεσθαι ὕμνον· προσόδιον· παίανα· διθύραμβον· νόμον· ἀδωνίδια· ἰόβακχον· ὑπορχήματα. εἰς δὲ ἀνθρώπους, ἐγκώμια· *ἐπινίκιοι· σκολιά· ἐρωτικά· ἐπιθαλάμια· ὑμεναίους· ", σίλλους· θρήνους· ἐπικήδεια· εἰς θεοὺς δὲ καὶ ἀνθρώπους, παρθένια· δαφνηφορικά· ὀσχοφορικά· εὐκτικά· ταῦτα γὰρ εἰς θεοὺς γραφόμενα καὶ ἀνθρώπων περιείληφεν ἐπαίνους. τὰ δὲ εἰς τὰς προσπιπτούσας

* Ἐπίνικοι

" Σίλλου

προστάσεις, οὐκ ἔστι μὲν εἴδη τῆς μελικῆς· ὑπ' αὐτῶν δὲ τῶν ποιητῶν ἐπικεχείρηται. τούτων δέ ἐστι πραγματικά· γεωργικά· ἐπισταλτικά.

Καὶ φασὶ τὸν ὕμνον ὠνομάσθαι, ἀπὸ τοῦ ὑπόμνησίν τινα εἶναι, καὶ οἱονεὶ εἰς μνήμην τινά· καὶ ὑπόμνησιν ἄγειν τὰς πράξεις τῶν *ὑμνουμένων· ἢ ἀπὸ τοῦ ὕδειν αὐτάς, ὅπερ ἐστὶ λέγειν. ἐκάλουν δὲ καθόλου πάντα τὰ εἰς τοὺς ὑπερέτας γραφόμενα ὕμνους· διὸ καὶ τὸ προσῴδιον καὶ τὰ ἄλλα τὰ προειρημένα φαίνονται ἀντιδιαστέλλοντες τῷ ὕμνῳ, ὡς εἴδη πρὸς γένος· καὶ γάρ ἐστιν ἀκούειν αὐτῶν γραφόντων ὕμνους προσοδίους· καὶ ὕμνους ¨ἐγκωμίους· καὶ ὕμνους παιᾶνας· καὶ τὰ ὅμοια.

*ὑμνολογουμένων

¨ἐγκωμίων

Ἐλέγετο δὲ τὸ προσῴδιον, ἐπειδὰν προσίασι τοῖς βωμοῖς ἢ ναοῖς, καὶ ἐν τῷ προσιέναι, ᾔδετο πρὸς αὐλόν. ὁ δὲ κυρίως ὕμνος πρὸς κιθάραν ᾔδετο ἑστώτων.

Ὁ δὲ Παιάν ἐστιν εἶδος ᾠδῆς εἰς πάντας νῦν γραφόμενος θεούς. τὸ δὲ παλαιὸν ἰδίως ἀπενέμετο τῷ Ἀπόλλωνι, καὶ τῇ Ἀρτέμιδι, ἐπὶ καταπαύσει λοιμῶν, καὶ ∴νόσῳ ᾀδόμενος· καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὰ προσῴδια τινὲς παιᾶνας λέγουσιν.

∴νόσων

Ὁ δὲ διθύραμβος γράφεται μὲν εἰς Διόνυσον· προσαγορεύεται δὲ ἐξ αὐτοῦ· ἤτοι διὰ τὸ κατὰ τὴν Νῦσαν ἐπ' ἄντρῳ διθυράμβῳ τραφῆναι τὸν Διόνυσον· ἢ διὰ τό, λυθέντων τῶν ῥαμμάτων τοῦ Διὸς εὑρεθῆναι αὐτόν· ἢ διότι δὶς δοκεῖ γεννᾶσθαι, ἅπαξ ἐκ τῆς Σεμέλης, καὶ δεύτερον ἐκ τοῦ μηροῦ. εὑρεθῆναι δὲ τὸν διθύραμβον Πίνδαρος ἐν Κορίνθῳ λέγει. τὸν δὲ ἀρξάμενον τῆς ᾠδῆς, Ἀριστοτέλης Ἀρίονα λέγει· ὃς πρῶτος τὸν κύκλιον ἤγαγε χορόν.

Ὁ μέντοι νόμος γράφεται μὲν εἰς Ἀπόλλωνα· ἔχει δὲ καὶ τὴν ἐπωνυμίαν ἀπ' αὐτοῦ· Νόμιμος γὰρ ὁ Ἀπόλλων ἐπεκλήθη· ὅτι τῶν ἀρχαίων χοροὺς ἱστάντων, καὶ πρὸς αὐλὸν ἢ λύραν ᾀδόντων τὸν νόμον. Χρυσόθεμις ὁ Κρὴς πρῶτος στολῇ χρησάμενος ἐκπρεπεῖ καὶ κιθάραν ἀναλαβὼν εἰς μιμη-

ciem minimè constituunt, quam tamen Poetæ tentauerunt: puta Pragmatica, Emporica, Apostolica, Gnomologica, Georgica, & Epistaltica.

Hymnum sic dictum aiunt, quasi ὑπόμνησις, id est, commemoratio quædam sit, & quasi in memoriam reuocet res gestas eorum, qui hymnis celebrantur: vel ἀπὸ τοῦ ὕδειν αὐτάς, quod valet, *prædicare ipsas*. Vocabant autem in vniuersum omnia, quæ in gratiam sacrorum ministrorum scripta erant, *Hymnos*: propterea *Prosodion*, aliaque supra enumerata Hymno distinctè subijci videantur, vt species generi. Quare audire licet qui scribant, *Hymnos Prosodios*, *Hymnos Encomios*, *Hymnos Pæanos*, & de cæteris eadem ratione.

Prosodion dicebatur, cum ad aras, aut templa accederent, & in accessu ad tibiam canebatur. At qui propriè *Hymnus* vocabatur, ab adstantibus ad citharam concinebatur.

Pæan autem carminis genus, nunc ad omnes Deos refertur: olim verò attributum Apollini & Dianæ, vt pestis, morbique depellerentur, cantari solitum: vocis tamen abusione etiam *Prosodia* à quibusdam *Pæanum* nomine appellantur.

Dithyrambus verò in Bacchum conscriptus, à quo nomen accepit, vel quod apud Nisan in antro Dithyrambo, hoc est, bifori, sit educatus, vel quod λυθέντων τῶν ῥαμμάτων, hoc est, *apertus suturis Iouis*, repertus sit: vel quod bis genitus videatur, semel ex Semele iterumque ex femore. Repertum vero fuisse Corinthi Dithyrambum *Pindarus* refert. Primum vero qui hoc carmine cecinerit Aristoteles *Arionem* fuisse prodit, qui primus *Cyclium chorum* duxit.

Nomos quidem in Apollinem conscriptus, à quo appellationem sumpsit. Nomimus enim Apollo, qui ita appellatus est quòd veteribus choros constituentibus, & ad tibiam vel lyram Nomon canentibus Chrysothemis Cretensis primus stola vsus insigni, & accepta cithara, Apollinem imitatus,

tatus solus cecinerit Nomon, qui cũ eo genere vehementer probatus esset, permansit hic modus certaminis. *Terpandrum* verò Nomon absoluisse apparet, cum Heroicum carmen adhibuit: post *Arion Methymnæus* non parum auxit, Poeta ipse, & citharœdus. *Phrynes* verò Mitylenæus nouam rationem commentus est. Hexametrum namque cum soluto carmine coniunxit, pluribus etiam, quàm septem chordis vsus: postea *Timotheus* eum, qui nunc est, ordinem induxit. Est autem *Dithyrambus* incitatus & multum furoris cum saltatione ostendens, ad vehementioresque affectus comparatus: ad eos præsertim, qui illi numini sunt congruentes: & concitatus est numeris, & dictione vtitur simpliciori: *Nomos* contra per affectus, & numeros leniores remittitur, composito gradu, & magnifico incedens: verbis præterea duplicibus vtitur. Quin & vtrumque [*genus carminis*] congruenti vtitur harmonia. Illud quidem Phrygiam & Hypophrygiam adhibet: Nomos verò systemate citharœdorum, Lydio scilicet, temperatur. Videtur autem Dithyrambus in rusticorum lusu & hilaritate inter pocula repertus esse. Nomos verò à Pæane fluxisse: sed hic patet latius, ad mala auerruncanda conscriptus: ille vero propriè in Apollinis laudem: vnde & furibundum nihil habet, vt Dithyrambus. Illic enim temulentia; & ludicra puerilia sunt; hic vero supplicationes: varius etiam ordo. Ordine namque & systemate moderato incedit eius concentus.

Adonidia dicuntur, quæ in Adonim referebantur.

Iobacchus canebatur in festis & sacrificiis Bacchi, tinctus multo & insolenti fremitu.

Hyporchema vocabant carmen cum saltatione decantatum: ὑπὸ enim veteres pro μετὰ sæpe vsurparunt. Huius inuentores fuisse referunt, hi quidem *Curetas*, alii vero *Pyrrhum* Achillis filium: vnde saltationis genus quoddam *Pyrrhichiam* nominant.

Epinicios cantus post victoriam in hono-

στιν τοῦ Ἀπόλλωνος, μόνος ᾖσε Νόμον. εὐδοκιμήσαντος δὲ αὐτοῦ διαμένει ὁ τρόπος τοῦ ἀγωνίσματος. δοκεῖ δὲ Τέρπανδρος μὲν τελειῶσαι τὸν Νόμον, ἡρῴῳ μέτρῳ χρησάμενος· ἔπειτα Ἀρίων ὁ Μηθυμναῖος οὐκ ὀλίγα συναυξῆσαι. αὐτὸς καὶ ποιητὴς καὶ κιθαρῳδὸς γενόμενος. Φρύνης δὲ ὁ Μιτυληναῖος ἐκαινοτόμησεν αὐτόν. τό, τε γὰρ ἑξάμετρον τῷ λελυμένῳ συνῆψε· καὶ χορδαῖς τῶν ἑπτὰ πλείοσιν ἐχρήσατο. Τιμόθεος δὲ ὕστερον εἰς τὴν νῦν ἤγαγε τάξιν· ∴ ἔστι δὲ ὁ μὲν Δι- ∴ ἐπὶ νῦν
θύραμβος, κεκινημένος. καὶ πολὺ τὸ ἐνθουσιῶδες μετὰ χορείας ἐμφαίνων εἰς πάθη κατασκευαζόμενος, τὰ μάλιστα οἰκεῖα "τοῦ θεοῦ· καὶ " τῷ θεῷ
σεσόβηται μὲν καὶ τοῖς ῥυθμοῖς· καὶ ¨ἁπλουστέραις ¨ ἁπλουστέρως
δὲ κέχρηται ταῖς λέξεσιν. ὁ δὲ Νόμος τοὐναντίον διὰ
τῶν *[θεῶν] ἀνεῖται τεταγμένως καὶ μεγαλοπρεπῶς· * ἴσως, ἢ θεῶν
καὶ τοῖς ῥυθμοῖς ἀνεῖται· καὶ .·διπλασίαις ταῖς λέ- .· διπλασίοις
ξεσι κέχρηται· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ταῖς ἁρμονίαις οἰκείαις ἑκατέρως χρῆται· ὁ μὲν τὸν Φρύγιον, καὶ Ὑποφρύγιον ἁρμόζεται· ὁ νόμος δὲ τῷ συστήματι τῷ τῶν κιθαρῳδῶν Λυδίῳ. ἔοικε δὲ ὁ μὲν Διθύραμβος· ἀπὸ τῆς κατὰ τοὺς ἀγροὺς παιδιᾶς· καὶ τῆς ἐν τοῖς πότοις εὐφροσύνης εὑρεθῆναι. ὁ δὲ Νόμος δοκεῖ μὲν ἀπὸ τοῦ παιᾶνος ῥυῆναι· ὁ μὲν γάρ ἐστι κοινότερος, εἰς κακῶν παραίτησιν γεγραμμένος·
ὁ δὲ ἰδίως εἰς ‘,‘Ἀπόλλω· ὅθεν τὸ μὲν ἐνθουσιῶδες, ‘,‘ Ἀπολλωνία
οὐκ ἔχει ὡς ὁ Διθύραμβος· ἐκεῖ μὲν γὰρ μέθη καὶ παιδιά, ἐνταῦθα δὲ ἱκετεῖαι· καὶ πολλὴ τάξις· καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ θεὸς ἐν τάξει καὶ συστήματι κατεσταλμένη περιέρχεται τὸν χρησμόν.

Ἀδωνίδια δὲ λέγεται τὰ εἰς Ἄδωνιν ἀναφερόμενα·

ᾔδετο δὲ ὁ ·.Ἰόβακχος, ἐν ἑορταῖς καὶ θυσίαις ·. Ἰώβακχος
Διονύσου βεβαπτισμένος πολλῷ φρυάγματι.

Ὑπόρχημα δὲ τὸ μετ᾽ ὀρχήσεως ᾀδόμενον μέλος ἐλέγετο· καὶ γὰρ οἱ παλαιοὶ τὴν ὑπό, ἀντὶ τῆς μετὰ πολλάκις ἐλάμβανον. εὑρετὰς δὲ τούτων φασὶν οἱ μὲν Κουρῆτας· οἱ δὲ Πύρρον τὸν Ἀχιλλέως· ὅ-
θεν καὶ πυρρίχην †τι εἶδος ὀρχήσεως λέγουσιν. † εἶδός τι

Ὁ δὲ Ἐπινίκιος, ὑπ᾽ αὐτὸν τὸν καιρὸν τῆς νίκης

τοῖς προτεύουσιν ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἐγράφετο.

Τὸ δὲ Σκολιὸν μέλος, ᾔδετο ''περὶ τοὺς πότους· διὸ καὶ Παροίνιον αὐτὸ ἔσθ' ὅτε καλοῦσιν. ἀνειμένον δέ ἐστι τῇ κατασκευῇ καὶ ἁπλούστατον μάλιστα· Σκολιὸν δὲ εἴρηται, οὐχ' ὡς ἐνίοις ''ἤρεσε κατὰ ἀντίφρασιν, ∴ὡς ἐπίπαν, τοῦ εὐφημισμοῦ στοχάζεται· οὐκ εἰς κακοφημίαν ∵μεταλαμβάνει τὸ εὔφημον· ἀλλὰ διὰ τὸ προκατειλημμένων ἤδη τῶν αἰσθητηρίων· καὶ παρειμένων οἴνῳ τῶν ἀκροατῶν τηνικαῦτα εἰσφέρεσθαι τὸ βάρβιτον εἰς τὰ συμπόσια· καὶ διονυσιάζοντα ἕκαστον ἀκροσφαλῶς, ···συγκέπτεσθαι περὶ τὴν προφορὰν τῆς ᾠδῆς· ὅπερ οὖν ἔπασχον αὐτοὶ διὰ τὴν μέθην· τοῦτο τρέψαντες εἰς τὸ μέλος, σκολιὸν ἐκάλεσαν τὸ ἁπλούστατον.

Τὰ δὲ Ἐρωτικὰ δηλονότι γυναικῶν, καὶ παίδων, καὶ παρθένων, ἐρωτικὰς ᾄδει περιστάσεις.

Καὶ τὰ Ἐπιθαλάμια δὲ τοῖς νεοθαλαμευομένοις· ἅμα οἱ ἠίθεοι καὶ αἱ παρθένοι ἐπὶ τῶν θαλάμων ᾖδον.

Ὑμέναιοι δὲ ἐν γάμοις ᾄδεσθαί φασι· κατὰ πόθον καὶ ζήτησιν Ὑμεναίου τοῦ Τερψιχόρας· ὅν φασι γήμαντα ἀφανῆ γενέσθαι. οἱ δὲ κατὰ τιμὴν τοῦ Ἀττικοῦ Ὑμεναίου. τοῦτον γάρ φησι διαρπαζομένας ἀφελέσθαι κούρας Ἀττικὰς λῃστῶν. ἐγὼ δὲ οἶμαι βίου ∵τινος εὐτυχοῦς προαναφώνησιν ὑπάρχειν. καὶ συνέχεσθαι τοῖς ::συνοῦσι πρὸς γάμου κοινωνίαν· μετὰ φιλοστοργίας Αἰολικῇ *παραπλέκοντας τὴν εὐχὴν διαλέκτῳ· εἶεν ὑμεναίειν καὶ ὁμονοεῖν τούτους ἀεὶ ὁμόσε 'μένοντας.

Ὁ δὲ ∴Σίλλος πεφασμένος λοιδορίας καὶ διασυρμοὺς ἀνθρώπων ἔχει.

Διαφέρει δὲ τοῦ ἐπικηδείου ὁ θρῆνος· ὅτι τὸ μὲν ἐπικήδειον παρ' αὐτὸ τὸ κῆδος ἐπὶ τοῦ σώματος κειμένου λέγεται· ὁ δὲ θρῆνος, οὐ περιγράφεται χρόνῳ.

Τὰ δὲ λεγόμενα παρθένεια, χοροῖς παρθένων ἐγράφετο· εἰς καὶ τὰ δαφνηφορι-

'' παρὰ
· ἔδοξε
∴ τὰ γὰρ κατ' ἀντίφρασιν, ὡς
∵ μεθιστάνει
··· συγχύνεσθαι
∵ τινὰ
:: συνοῦσι
* περιπλέκοντας
', ναίοντας
∴ σίλλος πεφυρμένος

'rem eorum qui victoriam essent adepti, conscribebatur.

Scolion, carmen quasi *obliquum*, inter pocula accinebatur: vnde Παροίνιον, hoc est, *debacchatio vinolenta*, aliquando est appellatum: Remissum vero compositione, & simplex maxime. Dictum vero, Σκολιὸν, non vt quibusdam placuit per ἀντίφρασιν, quæ vt plurimum bonum omen propositum habet, non contra bonum omen in sinistrum traducit: sed quod præoccupatis iam sensuum instrumētis, & auditoribus vino languentibus, tunc barbiton in conuiuium inferretur, singulique debacchantes, non sine maximo periculo, ad carmen illud proferendum incuruarentur. Quod igitur ipsis accidebat propter ebrietatem, hoc in carmen traducentes, quod simplicissimum erat, σκολιὸν, id est, incuruum & tortuosum, appellabant.

Ἐρωτικὰ, seu Amatoria, mulierum, puerorum & virginum casus amatorios decantant.

Epithalamia vero nouis nuptis thalamū iam ingressis, iuuenes simul & virgines thoro adstantes accinebant.

Hymenæum autem in nuptiis decantatum ferunt, propter desiderium, inuestigationemque Hymenæi, Terpsichoræ filii, quem ducta vxore euanuisse aiunt. Alii vero in honorem Attici Hymenæi, quem latrones persecutum, raptas virgines Atticas liberasse commemorant. Ego vero felicis vitæ acclamationem esse puto, præsentibusque fidam matrimonii societatem cum mutuo amore comprecari, Æolica dialecto votum innectendo, quasi ὑμεναίειν & ὁμονοεῖν, id est, *vna habitare* & *eadem sentire* eos concorditer viuentes optarent.

Sillus partè conuitia, irrisionesque hominum continet.

Threnus & *Epicedium* hoc differunt, quod iacente iam cadauere, hoc pro funere recitetur; ille vero nullo certo tempore circumscribitur.

Parthenia quæ dicuntur, virginum choris adaptabantur, sub qua etiam *Daphnephorica*,

phorica, quaſi ſub genus cadunt. Lauros enim nono quoque anno ad Apollinis ſacra inferentes ſacerdotes, hymnis eum per virgineos choros celebrabant. Cuius hæc cauſa redditur, Æoles quotquot Arnen eaque circum loca habitabant, ex oraculo inde egreſſi, obſidione cingentes Thebas vaſtabant, quas & Pelaſgi obſidebant: cum ſimul vtriſque Apollini ſtatus dies feſtus eſſet inducias pacti ſunt, & lauris amputatis, ab his quidem in Helicone, ab illis vero iuxta Melanem fluuium, Appollini intulerũt. Polematas vero Bœotorum dux, iuuenem quendam ſecundum quietem vidit, ſolidam armaturam ipſi offerentem, votaque fieri præcipientem in Apollinis honorem nono quoque anno à laureatis. Tertio poſt die conſerta manu, hoſtem vicit, ipſeque lauri geſtatione votum ſoluit: hinc mos ille religioſe obſeruatus. Hæc *Daphnephoria* oleagineum lignum lauris coronant, variiſque floribus exornant: cuius in apice ænea ſphæra impoſita: ex hac minores dependent. Medio vero ligno purpureæ coronæ adaptantur, minores quàm quæ ſummo faſtigio impoſitæ. Imam vero ligni partem circumueſtiunt crocotula. Significat autem ipſis ſuprema quidem ſphæra, *Solem*, quo Apollinem deſignant: huic vero ſubiecta, *Lunam* ſignificat. Globuli vẽro appenſi, ſtellæ & aſtra ſunt. Coronæ annuum curſum ſignificant: trecentas enim & ſexaginta quinque conficiunt. Præeſt autem '*Daphnephoriis* puer patrimus & matrimus, cui maximè coniunctus, geſtat coronatum lignum, quod κωπὼ ipſi vocant. Daphnephorus vero ſequitur, tangens laurum: comis quidem demiſſis, & fluxis, aureaque corona redimitus, ſplendidaque veſte, & talari indutus, calceiſque, quos ab Iphicrate Ἰφικρατίδας Græci vocant. Hunc virginum chorus comitatur, ramos ad ſupplicationem, quæ hymnis celebrabatur, prætendens. Mittebant autem lauri geſtationem ad Apollinis Iſmenii, & Galaxii fanum.

Τριποδηφορικὸν carmen, tripode prælato

καὶ, ὡς εἰς γένος πίπτει· δάφνας γὰρ ἐν Βοιωτίᾳ δι' ἐνναετηρίδος εἰς τὰ τοῦ Ἀπόλλωνος κομίζοντες οἱ ἱερεῖς, ἐξυμνοῦσιν αὐτὸν διὰ χοροῦ παρθένων· καὶ ἡ αἰτία, ', τῶν Ἐώων ὅσοι κατῴκουν Ἄρνην καὶ τὰ " ταύτης χωρία κατὰ χρησμὸν ἀναστάντες ἐκεῖθεν· καὶ προσκαθεζόμενοι Θήβας ἐπόρθουν · * προσκαθεζομένας ὑπὸ Πελασγῶν. "κοινῶς ἀμφοῖν ἑορτῆς Ἀπόλλωνος ἐνστάσης, ἀνοχὰς ἔθεντο καὶ ·· δάφνας τέμνοντες, οἱ μὲν ἐξ Ἑλικῶνος· οἱ δὲ ἐγγὺς τοῦ Μέλανος ποταμοῦ ἐκόμιζον τῷ Ἀπόλλωνι. Πολεμάτας δὲ ὁ τῶν Βοιωτῶν ἀφηγούμενος, ἔδοξεν ὄναρ νεανίαν τινὰ πανοπλίαν αὐτῷ διδόναι· καὶ εὐχὰς ποιεῖσθαι προστάττειν τῷ Ἀπόλλωνι· δαφνηφοροῦντας διὰ ∴ ἐνναετηρίδος· μετὰ δὲ τρίτην ἡμέραν ἐπιθέμενος κρατεῖ τῶν πολεμίων· καὶ αὐτός τε τὴν δαφνηφορίαν ἐτέλει. καὶ τὸ ἔθος ἐκεῖθεν διατηρεῖται. ἡ δὲ δαφνηφορία ξύλον ἐλαίας καταστέφουσι δάφναις· ποικίλοις ἄνθεσι. καὶ ἐπ' ἄκρου μὲν χαλκῆ ἐφαρμόζεται σφαῖρα· ἐκ δὲ ταύτης μικροτέρας :: ἐξαιτοῦσι. κατὰ δὲ τὸ μέσον τοῦ ξύλου περιθέντες ∴ ἐλάσσονας τῆς ἐπ' ἄκρου τοῦ ξύλου καθάπτουσι πορφυρᾶ στέμματα· τὰ δὲ τελευταῖα τοῦ ξύλου περιστέλλουσι κροκωτῷ· βούλεται δ' αὐτοῖς ἡ μὲν ἀνωτάτω σφαῖρα τὸν ἥλιον, ᾧ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα ἀναφέρουσιν· ἡ δ' ὑποκειμένη, τὴν σελήνην. τὰ δὲ προσηρτημένα τῶν σφαιρίων, ἄστρα τε, καὶ ἀστέρας· τὰ δέ γε στέμματα, τὸν ἐνιαύσιον δρόμον· καὶ γὰρ τξε ποιοῦσιν αὐτά. ἄρχει δὲ τῆς δαφνηφορίας, παῖς ἀμφιθαλής· καὶ ὁ μάλιστα αὐτῷ οἰκεῖος βαστάζει τὸ κατεστεμμένον ξύλον ὃ "κωπὼ καλοῦσιν· αὐτὸς δὲ ὁ δαφνηφόρος ἑπόμενος, τῆς δάφνης ἐφάπτεται· τὰς μὲν κόμας καθειμένας· χρυσοῦν δὲ στέφανον φέρων, καὶ λαμπρὰν ἐσθῆτα, ποδήρη ἐστολισμένος· ∴ Ἰφικρατίδας τε ὑποδεδεμένος ᾧ χορὸς παρθένων ἐπακολουθεῖ προτείνων κλῶνας πρὸς ἱκετηρίαν τῶν ὕμνων· παρέπεμπον δὲ τὴν δαφνηφορίαν εἰς Ἀπόλλωνος Ἰσμηνίου καὶ †Γαλαξίου.

Τὸ δὲ τριποδηφορικὸν μέλος, τρίποδος προηγου-

', τῶν Αἰολέων
', ταύτῃ
* προσκαθεζομένους
" κοινῆς
·· δαφνας τεμόντες
∴ ἐννεατηρίδος
:: ἐξαρτῶσι
∴ ἐλάττω ἐπ' ἄκρου σφαίρας
" κωπώ
∴ Ἐπικρατίδας
† ἴσ. Λοξίου

μένου περὶ τοῖς Βοιωτοῖς ᾔδετο. ἔχει δὲ καὶ τοῦτο αἰτίαν τοιαύτην. Πελασγῶν τινες Πάνακτον τῆς Βοιωτίας ἐπόρθουν· Θηβαῖοι δὲ ἤμυνον· καὶ πέμψαντες εἰς Δωδώνην περὶ τῆς τοῦ πολέμου νίκης ἐχρῶντο· χρησμὸς δὲ τοῖς Θηβαίοις ἐξέπεσεν· ὡς εἰ μέγιστον ἀσέβημα ἀσεβήσουσι, νικήσουσιν. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς ἀσεβημάτων εἶναι μέγιστον, τὸ τὴν χρησμῳδήσασαν αὐτοῖς τὸν χρησμὸν ἀνελεῖν· καὶ ἀνεῖλον. αἱ δὲ περὶ τὸ τέμενος συνιέρειαι, δίκην λαβεῖν, ἀπῄτουν τοῦ φόνου τοὺς Θηβαίους· Θηβαῖοι δὲ οὐκ ἐπιτρέπουσι γυναιξὶ μόναις τὴν περὶ αὐτῶν ·· δίκην· κοινῆς δὲ κρίσεως ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν γενομένης· καὶ τῶν ἀνδρῶν λευκὰς αὐτοῖς ἐπενεγκόντων ψήφους, ἀπέφυγον οἱ Θηβαῖοι. ὕστερον ἐπιγνόντες αὐτοῖς τὸ ὑπὸ τοῦ χρησμοῦ προστασσόμενον· βαστάσαντες τῶν κατὰ τὴν Βοιωτίαν ἱερῶν ∴ τρίποδα ἕνα, καὶ κατακαλύψαντες, ὡς ἱερόσυλοι, ἀνέπεμψαν εἰς Δωδώνην· εὐπραγήσαντες δὲ ἐξ ἐκείνου, τοῦ λοιποῦ τὴν πρᾶξιν ἑορτὴν ἐποίουν.

·· δίκην ἀξιοῦν

∴ τριπόδων ἕνα

Ὀσχοφορικὰ δὲ μέλη, παρὰ Ἀθηναίοις ᾔδετο· τοῦ χοροῦ δὲ δύο νεανίαι κατὰ γυναῖκας ἐστολισμένοι " κλήματα ἀμπέλου κομίζοντες μεστῶν εὐθαλῶν βοτρύων. ἐκάλουν δὲ αὐτὸ ὄσχην. ἀφ' οὗ καὶ τοῖς μέλεσιν ἡ ἐπωνυμία τῆς ἑορτῆς καθηγεῖτο. ἄρξαι δὲ Θησέα φασὶ πρῶτον τοῦ ἔργου· ἐπεὶ γὰρ ἑκούσιος ὑποστὰς τὸν εἰς Κρήτην πλοῦν ἀπήλλαξε τὴν πατρίδα τῆς κατὰ τὸν δασμὸν συμφορᾶς χαριστήρια ἀποδιδοὺς Ἀθηνᾷ, καὶ Διονύσῳ, οἳ αὐτῷ κατὰ τὴν νῆσον τὴν Δίαν ἐπεφαίνησαν· ἔπραττε τοῦτο δυσὶ νεανίαις ἐσκιατραφημένοις, χρησάμενος πρὸς τὴν ἱερουργίαν ὑπηρέταις. ἦν δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἡ παραπομπὴ ἐκ τοῦ Διονυσιακοῦ ἱεροῦ, εἰς τὸ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς * Σκιράδος τέμενος. εἵπετο δὲ τοῖς νεανίαις ὁ χορός· καὶ ᾖδεν τὰ μέλη· ἐξ ἑκάστης δὲ φυλῆς ἔφηβοι διημιλλῶντο πρὸς ἀλλήλους δρόμῳ· καὶ τούτου ὁ πρότερος ἐγεύετο ἐκ τῆς πενταπλῆς λεγομένης φιάλης· ἣ συνεκιρνᾶτο ἐλαίῳ· καὶ οἴνῳ· καὶ μέλιτι· καὶ τυρῷ· καὶ ἀλφίτοις.

" κλῆμα μεστὸν

* Κιράδος

à Bœotis canebatur, institutumque hac de causa. Pelasgi quidam Panactum, Bœotiæ vrbem vastabant, Thebani verò defensabant; missisque in Dodonam legatis, de belli victoria consulebant. Oraculum verò Thebanis responsum dedit, si impiissimum crimen admitterēt, fore vt victoria potirentur. Visum igitur ipsis, impiorum facinorū maximum fore, vatem, quæ reddidisset ipsis oraculum, interficerent. Quæ verò sacerdotes templo præerant, repetebant supplicium de cæde à Thebanis. Thebani verò vt solæ mulieres sententiam de se ferrent, detrectabant. Communi itaque iudicio facto, virorum simul ac mulierum, & viris candidos calculos pro illis ferentibus, effugere Thebani. Cognito tandem id ab Oraculo illis mandatum fuisse, tripodem vnum ex iis qui sacri erant apud Bœotos gestantes, ac rectè, tanquam sacrilegi circumferentes, Dodonam remiserunt. Quæ res cùm feliciter cessisset, exinde in solenne festum vertit.

Oschophorica verò carmina ab Atheniensibus canebantur: chori autem adolescentes duo, muliebri veste induti, palmites vitis gestantes plenos maturis vuis (quod ipsi ὄσχην vocarunt, vnde & carminibus nomen inditum) festum auspicabantur. Primùm verò Thesea hoc inchoasse ferunt. Postquam enim sponte sua in Cretam nauigationem instituisset, patriam tributi vexatione liberauit; beneficium gratitudinis ergo reddens Mineruæ & Libero, qui ipsi in Dia insula apparuerant. Fiebat autem à duobus adolescentibus, in vmbra educatis, sacris vt operarentur, adhibitis ministris. Ducebatur autem ab Atheniensibus hæc pompa ex Liberi fano in Palladis Sciriadis templum: insequebaturque adolescentes illos chorus, & canebant id genus carmina. Ex singulis verò tribubus puberes inter se cursu certabant, quique alios anteuertisset, ex quintuplici, quæ dicebatur phiala, & cinno, (qui ex oleo, vino, melle, caseo, & farina hordeacea temperabatur) bibebat.

Preca-

Precatoria carmina ab iis componebantur, qui aliquid Deum rogarent.

Pragmatica verò quæ res gestas aliorum continent.

Emporica quæ quasi peregrinationem & negotiationem ostentarent, à quibusdam conscripta sunt. Et *Apostolica*, quæ dum quid mitteretur ad aliquem, fiebant.

Gnomologica notum est admonitiones de moribus continere, *Georgica* vero, agri & stirpium tempestiuitates & curam.

Epistaltica, quæ ad obeunda mandata aliquibus composita mittebantur. Hactenus quidem ex duobus Procli libris ea excerpsimus, quæ ex Grammaticis Laudabilia ipse deprompserat.

Εὐκτικὰ δὲ μέλη ἐγράφετο τοῖς αἰτουμένοις τι παρὰ θεοῦ γενέσθαι.

Πραγματικὰ δὲ, ἃ τινῶν περιεῖχε πράξεις.

Ἐμπορικὰ δὲ, ὅσα κατὰ τὰς ἀποδημίας καὶ ἐμπορείας ἐπιδεικνύμενά τισιν ἐγράφη. καὶ Ἀποστολικὰ δὲ, ὅσα * διαπεμπόμενα πρὸς τινὰς ἐμποίουν. *διαπεμπόμενοι

Τὰ δὲ Γνωμολογικὰ, δηλονότι παραίνεσιν ἠθῶν ἔχει. καὶ τὰ Γεωργικὰ δὲ, χώρας, καὶ φυτῶν καιροὺς καὶ ἐπιμελείας.

Καὶ τὰ Ἐπισταλτικὰ δὲ, ὅσα κατ' ἐντολὰς πρός τινας ποιοῦντες ∴ ἐξέπεμπον. οἱ μὲν δύο λόγοι τῆς Πρόκλου Γραμματικῆς χρηστομαθίας· ἐν τού-τοις. ∴ διέπεμπον

AND. SCHOTTI IN PROCLI CHRESTOMATHIAM NOTÆ VBERIORES.

Pag.5.lin.6.Α᾽νεγνώσθη]

'ΝΕΓΝΩΣΘΗ, *lectum est*, vel ἀνεγνώσθησαν, *lecta sunt*. Sic de singulis à se cum iudicio lectis libris Photius Constantinop. ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ τῶν ἀνεγνωσμένων αὐτῷ βιβλίων loquitur, vt oculato testi fides habeatur. Nec enim ex aliorum sermone, vel obiter, & tanquam per transennam inspecto opere, de toto opere iudicium sibi ferendum existimabat, sed à capite ad calcem perlecto, liberè iudicat censor, & Criticus grauissimus, summi & ingenii & iudicii de scriptoribus ducentis amplius & septuaginta *Philologis, Poetis, Historicis, Oratoribus, Philosophis*, & *Theologis* : qui maximam partem, temporumne iniuria, an maiorum incuria, perierunt : & quidem de styli charactere, Scriptorum numero, & titulis : quæ γνήσια, quæ ψευδεπίγραφα : quid laude, & imitatione, quid contrà vituperatione dignum in singulis deprehendisset, sine fuco, & odio, more maiorum enumerat. Denique qua quisque tempestate floruerit, cæteraq; (longum esset enim ire per singula) audacter diiudicat. *Bibliothecam* autem inscripsisse putant, exemplo Diodori Siculi; de quo in Præf. Plinius maior, & Agellius in extremo Noctium Attic. Tertullianus in Apologet. & Eusebius de præparat. Euang. Apollodori item Atheniensis exemplo, cuius extat *Deorum Bibliotheca*.

lin.ead. χρηστομαθίας] *Electa* verti; Nam & *Electorum* commentarios 160. reliquit Plinius maior Plinio sororis F. vt ipse ait lib. 3. epist. 5. & *Laudabilia* potius reddidi, quàm *Epitomen* vel *vtilem doctrinam* : ne erres. χρηστὰ enim & χρήσιμα erant in Scriptoribus loca non oscitanter legenda, quod vtilia essent; quæ & X. figura decussatim scripta notabantur. Latini *Laudabilia* vocabant, & his singulis LL. hoc est *Locus laudabilis*, vt Valer. Probus ait, designabant. Contra, quæ culpanda, damnandave videbantur, Græci ferali littera, Θ, & vtrique obelo fodiebant, quod ὀβελίζειν erat : vt monuit vir doctissimus Pet. Pithœus lib. 2. Aduersar. Subseciuorum. c. 3. & in M. Varronem de re rustica Pet. Victorius, se L. litte-

litteram, vel *τὸ laudabilia* in vett.libris perſæpe reperiſſe: quæ & Ioſ. Scaliger argutè explanauit, & ad Laertium Iſaac. Caſaubonus, ac denique in Polymathia Ioannes à Wouwere, Belga.

lin.ead. φωτὺ] Nomen hoc ſemel iterumq; ex nominis affinitate, apud ſæculum prius in Photini hæretici degenerarat, librariorum vitio, cùm Photii reponendum ſit, in Gratiano c. *1*. & 2. *63*. diſtinct.

lin.8. διαιρεῖται εἰς δ.] Εἰς δύω legendum reor, itaq; ſcripſiſſe Photium arbitror: nam ex duobus tantum Procli libris hoc fragmentum cōcinnatum eſt: & Suidas tres duntaxat libros χρηστομαθίας agnoſcit: & verò in numerorum notis ſingulis facilis errandi anſa librariis obiici ſolet, vt β in δ commutarit, vel primam in δύω litteram oſcitans ſcriba reliquiſſe contentus, properarit. Sexcenta id genus σφάλματα in ipſo Suida, & Laertio, vt reliquos taceam, deprehendas. Non procul abero: in eo ipſo Suida Μουνυχὼν, δεύτερος μὴν παρ' Ἀθηναίοις. reponendū enim δέκατος. Natum mendum ſuſpicor, ex compendio δεκ. quod in δεύ migrauit. Munychion enim menſis, quem Martio reſpondere putant, decimus à Iunio; qui primus erat Atticorum menſium, in quem ſolſtitium æſtiuum caderet; vt Theod. Gaza obſeruauit. Sed quoniam in manibus Suidæ liber eſt, non pigebit de Procli ſcriptis reliqua deſcribere, ſed Latinè: *Proclus Lycius Syriani diſcipulus, auditor item & Plutarchi Neſtorii F. Philoſophi, Philoſophus & ipſe Platonicus. Hic Scholæ Athenis præfuit; ipſius diſcipulus, & ſucceſſor fuit Marinus Neapolitanus. Scripſit plurima tam Philoſophica, quàm Grammatica. Commentarium in integrū Homerum, in opera item & dies Heſiodi. Laudabilium lectorum libros γ'. de educatione lib. duos. In Platonem de Repub. lib. 4. In Orphei Theologiam: & de conſenſu Orphei, Pythagoræ, & Platonis. De Oraculis libros 10 de Diis apud Homerum, aliaq;.* Hæc Suidas. Extant & in Euclidem, & Ptolomæum comment. vt Mathematicum ſummum agnoſcas: in Peripatetica vero diſciplina, libellus de motu, quo Ariſtotelem à libro *3*. Phyſic. & deinceps in compendium redegit. Platonicæ verò doctrinæ, Platonis Theologica elementa, & Phyſica nuper edita. In Italicis verò Bibliothecis, in Timæum, in primum Alcibiadem, in Cratylum, in Parmenidem dialogos commentarii adhuc latent.

l.*14*. τὸ μὲν ἐστὶν ἰσχνόν] De tribus dicendi formis, humili, mediocri, & ſublimi Cornificius ad Herennium lib. 4. Rhetoricorum, M. Tullius de Oratore, & Agellius lib. 7. noctium Attic. c. XIV. qui cum tribus Athenienſium legatis comparat, Carneade Academico, Critolao Peripatetico, & Diogene Stoico (de quibus legatis idem lib. 17. c. *21*. extremo; & Plinius lib. 7. c. *30*.) De Græcis verò Hermogenes lib. de Ideis: & περὶ ὕψους. Dionyſius Longinus, valde ab Eunapio Sardiano laudatus, libro ſingulari: omnis denique Rhetorum Schola. *Is enim eloquens eſt*, inquit Cicero, *qui poterit parua ſubmiſsè, modica temperatè, magna grauiter dicere.* Cumque omnis oratio vel ad docendum, vel delectandum, denique ad incitandum ſit comparata, attenuato generi propoſitum docere; me-

diocri, delectare, sublimi verò animos impellere, rapere, & inflammare. Eadem verò in Poetica tamquam numeris vincta oratione, ratio, quòd illi ἀντίστροφος esse videatur. Nam,

Aut prodesse volunt, aut delectare poetæ,
Aut simul & iucunda, & idonea dicere vitæ.

Est igitur omnis oratio vel	*Humilis*, Tenuis, seu attenuata;	Contrarium & propinquum vitium, Cornificio,	Exile, humi serpens, aridum, & exsangue:
	Mediocris, media seu æqualis;		Fluctuans & dissolutum.
	Sublimis, grauis, seu grandis.		Turgidum, inflatum, & horridum.

Dionysius Halicarnasseus lib. ἐσχηματισμένων. Harmoniam orationis sic diuidit, & auctores singulis attribuit:

Harmoniæ communis,	Floridæ	Duræ
Homerus Epic.	Hesiodus Epicus	Antimach. Colophonius. } Epici
Stesichor. } Melici	Sappho Melica	Empedocl. Physicus } Epici
Alcæus } Melici	Anacreon } Melici	Pindarus Melicus.
Sophocles Trag.	Simonides } Melici	Æschylus Tragicus.
Herodotus Hist.	Euripides Tragicus	Thucydides Historicus.
Demosth. Orat.	Ephorus } Historici	Antiphon Politicus.
Democ. } Phil.	Theopompus } Historici	
Plato. } Phil.	Isocrates, Orator	
Aristot. } Phil.		

Sed hic minuenda opinio est minutorum Rhetorum, qui, dum graue, paucisque cognitum dicendi, & diiudicandi munus suscipiunt, nimium quantum onus sustinent, & in quot se errorum laqueos induunt. De quo genere toto rectè diuidendi, quanta inter Platonem & Aristotelem concertatio? quanta à Theophrasto, vt illud perficiat contentio adhibetur? vt ante nos diligenter Galenus, Medicorum princeps, admonuit. Sic enim vulgares illi:

Humilis oratio, vt Philosophorum, & Comicorum.
Mediocris, vt Historicorum.
Sublimis, vt Tragœdiarum, & inuectiuarum.

At Platonis Philosophorum prope Dei oratio, ita assurgit, vt M.Tullio, &
Halicarnasseo poema potius, quàm oratio soluta videatur. Sic enim Diony-
sius Criticorum maximus, eleganti illa epist. ad Cn.Pompeium, qui de repre-
henso Platonis stylo quæstus erat censet, exemplis ex Phædro allatis, à Dithy-
rambicis minimè Platonem abhorrere: ἐν τούτοις γὰρ τῆς λέξεώς τι μέρος τὸ περὶ τὴν τροπι-
κήν τε καὶ διθυραμβικὴν φράσιν ἐκπίπτον ἐν οἷς οὐ κρατεῖ τοῦ μετρίου &c. quia & apud La-
ertium in Platone, Aristoteles orationis eius ideam inter poeticam & solutam
collocat. Phrynichus vero apud Photium nostrum: Εἰλικρινοῦς τε καὶ καθαροῦς καὶ
Ἀττικοῦ λόγου κάνονας καὶ σταθμοὺς καὶ παραδείγματα φησὶν ἀρίστους Πλάτωνά τε καὶ Δημοσθένην.

De Co-

De Comicis autem nemini dubium, quin Terentio, vt refert Agellius, tribuerit τὸν μέσον χαρακτῆρα M. Varro, cui & Iulius Cæſar grauitatem adſcripſerat, vt legimus ἐν προλεγομένοις Donati. In Hiſtoricis verò, de Thucydide ἐπισκεπτέον, legendusque Suidas in χαρακτῆρες. nam τὸ ἀξίωμα in illo elucet, vt obſeruant Critici: quod vnum genus eſt idearum magnitudinis Hermogeni Rhetorum acutiſſimo.

lin. 20. τοῖς γοεροῖς] Non video hoc quî verum ſit, niſi fortaſſe quia luctus curam minuit. Sed γοεραὶ multæ elegiæ, & tamen graues, vt & τὰ παραμυθητικά. Equidem epiſtolas M. Tullii conſolatorias & γοερὰς eſſe agnoſco, nec tamen ἰσχνῷ genere, ſed grandi pleraſque ſcriptas. Cenſeo itaque hoc in loco legendū potius inuerſis litteris γεωργικοῖς, aut certè γεωργοῖς, quibus vt paſtoriciis & piſcatorum poematis nihil aptius tenui genere: Quapropter Virgil. cum aſſurgendū illi contra conſuetudinem eius carminis eſſet, præfatus eſt:

Sicelides Muſæ paulò maiora canamus.

lin. 25. τοπογραφίαις καὶ λειμώνων καὶ ἀλσῶν] Floridum etiam inter poematis characteres (ſic enim vocat Plutarch. in vita Homeri) numerat Diomedes lib. IV. Inſtit. Gramm. *Poematis*, inquit, *characteres*, βραχὺς, μέσος, καὶ ἀνθηρός. Sed hic auctor magno alioqui ſubſidio futurus, monſtroſe nimis, in Græcis præſertim, deprauatus eſt. Cæterum & hæc Poetarum fuiſſe argumenta, his auctoribus diſcere licet:

Virgil. Eclog. 8.

Si canimus ſiluas, ſiluæ ſint conſule dignæ.

Horat. in arte Poetica ad Piſones.

Inceptis grauibus plerunq;, & magna profeſſis
Purpureus latè ſi ſplendeat, vnus & alter
Aſſuitur pannus: cum lucus, & ara Dianæ,
Et properantis aquæ amœnos ambitus agros,
Aut flumen Rhenum, aut pluuius deſcribitur arcus.

Perſius Satyra I.

Dicere res grandes noſtro dat Muſa Poetæ:
Ecce modo heroas ſenſus afferre videmus
Nugari ſolitos Græce; nec ponere lucum
Artifices, nec rus ſaturum laudare, vbi corbes,
Et focus, & porci, fumoſa palilia fœno.

Et Iuuenal. Satyr. I.

Nulli nota magis domus eſt ſua, quàm mihi lucus
Martis, & Æoliis vicinum rupibus antrum
Vulcani - - -

lin. 27. ἀποστραφέντες] Auctor ad Herennium lib. IV. Rhetoricorum: *Erit & attenuata verborum conſtructio quædam, & item alia in grauitate, alia poſita in medio-*

critate. Est autem cauendum ne, dum hæc genera consectamur, infinitima & propinqua vitia veniamus, &c.

lin. *34.* τὸ μὲν ἐστι διηγηματικὸν] Eadem fere apud Diomedem lib.3.Gramm.diuisio poeticæ. Aristoteles verò disertè, ex differentiis modorum, quibus imitantur Poetæ, elicit hæc tria genera: ἀπαγγελματικὸν, μιμητικὸν, atque tertium illud ex vtroque concretum.

pag. *6*.l.1. διὰ τραγῳδίας σατύρων τε καὶ κωμῳδίας] De Tragœdia atque Comœdia, quà conueniunt, quà discrepant inter se, & à Satyris, multa apud Aristotelem (quamquam magna eius pars intercidit) in Poeticis legas, & nonnulla in prolegomen. Isacii Tzetzæ in Lycophronis Alexandram, & interprete Terentii. Cæterum de *Satyra*, nemo, quem viderim, legerim, audierim, satis accuratè. Errant enim, & vehementer errant, qui nuperam illam Latinorum *Satyram*, quæ in manibus est puerorum, ex prisca Comœdia natam, cum veteri Satyra, de qua hic sermo, & Sicinnis olim etiam vocabatur, temerè confundunt. Disces de veteri Satyra ex Iulio Polluce, Onomastici lib.4.c.14.18 & 19. ex Athenæo lib.1. c.*16*. & lib.*14*.c.12. Dion.Halicarn.lib.*3*.extremo ῥωμαικ. ἀρχαιολ. Plutarcho in Catone, Arriano de rebus Indicis, Laertio in Platonis, Menedemi item vita, de Achæo. ex Eustathio in Hom. Odyss. σ' Inter Latinos verò, vt & hi symbolam conferant, ex Liuio libr.7. initio, Valer. Maximo libr.*2*.c.4. Vitruuio lib.*5*.c.8. Diomede lib.*3*. Gramm. & priscis Horatii interpretibus in artem Poeticam.

Qui vero Satyram fabulā docuerint, hos ferè Athenæus suggessit: Achæus Eretriensis, Anaxandrides, Astydamus, Camæleon, Heracleotes Ponticus, Ecphantides, Lycophron Chalcidicus, (de quo Gul. Canterus lib. *6*. Nouar. lect. c.17.) Phrynichus, Sophocles, Sophron, Sulla Rom. Imperator, Timocles, & Alexander Rex. vnum Prutinam nominat Satyricum Isacius Tzetza in Cassandram Lycophronis. Ælianus libr.2. Var.Hist. c.8. de Euripidis Satyris (cuius & Cyclops extare in hoc genere creditur) & Xenoclis; idem & de Satyris, Tityris, & Silenis lib.3. Variæ historiæ c.*40*. Cum hæc pridem adnotassem, comperi post Isaac. Casaub. præclarè multa de Satyra Græca & Latina obseruasse.

lin. 4. Φιμονόη ἡ Ἀπόλλωνος] Sic erat in veteri cod. Plurima enim, licet exiguum sit ἀποσπασμάτιον, κατ' ἀράχνια ἔχειν deprehendi. Restituo tamen Φημονόη per η in prima, etymon & Pausaniæ fidem secutus, qui de hac in Phocicis: μεγίστη καὶ παρὰ πλείστων ἐς Φημονόην δόξα ἐστὶν, ὡς πρόμαντις γένοιτο ἡ Φημονόη τοῦ θεοῦ πρώτη καὶ πρώτη τὸ ἑξάμετρα ᾖσε. Mox, eiusdem oraculum hoc consulentibus datum Senariis longioribus, apponit: Ἀγχοῦ δὴ βαρμῶν ἐπ' ἀνέρι Φοῖβος ἐφήσει Σίντη Παρνησσοῖο· φόνον γὰρ Κρήσιοι ἄνδρες χεῖρας ἁγιστεύουσι, τὸ γὰρ κλέος οὔποτ' ὀλεῖται. Donatianus verò sic in re Metrica: *Hexametrum carmen, quod Ennius longum vocat, Græci Deliaron: quia hoc genere Phemenoe, Apollinis vates, vaticinata est.* De Ennio verò idem refert M. Tullius 2. de legibus, Heroicos versus *longos* appellasse, & Ouid. Eleg. lib.*3*.

Et lon-

Et longis versibus adde breues.

Seruius in Virgil. lib. III. Æneid. vers. 46. & ex eo Isidor. lib 8 cap. 8. Etymologiarum inter Sibyllas hanc numerat, & Horatii interpres vetus in illud artis Poeticæ:

Dictæ per carmina sortes,

quo refero & illud Tibulli lib. 2. eleg. 5.

Te duce, Romanos nunquam frustrata Sibylla est,
Addita quæ senis fata canit pedibus.

Plinius verò Apollinis non fatidicam tantum vatem, sed & filiam facit, libr. 10. c. 3. & 8. quæ primum Hexametrum carmen commenta sit: idemq; Pythio oraculo Heroicum carmen acceptum referri debere, libr. 7 natur. Histor. c. 56. auctor est: in cuius codd. malè quoque *Phæmonoe*, cum æ diphthongo in prima legitur. Euseb. in Chronicis, annis quinq; & viginti ante Linum, & Orpheum Acrisio oracula cecinisse refert. Huic certè Pythii illud quidam attribuunt. γνῶθι σεαυτὸν: quod è cœlo descendisse Satyricus ait, laudatque M. Tullius 1. de legibus, & Tusculana 1. Meminit & Strabo Phemonoes lib. 9. Geogr. in Pythio oraculo his verbis: πρώτην Φημονόην φασὶ γενέσθαι πυθίαν, κεκλῆσθαι δ' ἢ καὶ τὴν προφῆτιν οὕτω. καὶ τὴν πόλιν ἀπὸ τοῦ πυθέσθαι. Synesius item, & Tatianus aduersus gentes. Latinorum quoq; Poetæ, Lucanus lib. v. & Statius Papinius: sed non pigebit Hier. Vidæ elegantes versus huc transferre, lib. 1. de Poetica:

Sed nullum è numero carmen præstantius omni
Quàm quo post diuos Heroum facta recensent;
Versibus vnde etiam nomen fecere minores,
Munere concessum Phœbi venerabile donum,
Phemonoes, quæ prima dedit, si vera vetustas
Ex adyto haud aliis numeris, responsa per orbem.

lin 4. ἑξαμέτροις χρήσμοις] *Hexametris* reddidi, retenta voce Græca, potius quam *Senariis*, quibus ferè Iambica designantur: & Cicero ab illa voce non abhorret. Sic enim 3. de Oratore: *Antipater ille Sidonius solitus est versus hexametros, aliosque variis modis numerisque fundere ex tempore.*

lin 6. ἔπος κληθῆναι] Ab εἰπεῖν ἔπος, vt & Latini à *dicere dictionem* deriuant. Propria quidem Oratorum *dictio*. Est enim bene dicendi facultas, sed & Iurisconsultorum est, *ius dicere*: Geographorum pro describere. Pomponius Mela sic orditur: *Orbis situm dicere aggredior: impeditum opus, & facundiæ minimè capax.* Tum & Poetarum est. Horat. lib. 1.

Diceris Vario fortis & hostium
Victor, Mæonii carminis alite,

subiungit materiam poematis, dux, miles, classis, equus, victoria:

Quam rem cunq; ferox, nauibus, aut equis
Miles te duce gesserit.

Idem alibi: *Prima dicte mihi, summa dicende Camæna.*
Homerus: Ἄνδρα μοὶ ἔννεπε Μοῦσα. Et Ἔσπετε νῦν μοι Μοῦσαι *Dic mihi Musa virum.* Et apud Agellium Ennius: *Inseque Musa manu Romanorum Induperator* ἀπὸ τοῦ ἐπειδὴ καὶ εἰπεῖν lib. *18*. c. *9*. Noctium Atticarum.
Maro: *Cui non dictus Hylas. --- Diductum dicere carmen.*
Dictio ergo quod τὸ ῥητὸν, aut ῥῆσις Græcè: cui accidit, aut, quod Græcè melius dicitur, κατὰ συμβεβηκὸς ὑπάρχει, esse oraculum, vt species generi συμβαίνει, vt animali hominem esse. Horat. *Dictæ per carmina sortes.* Et Poeta vetus in Armorum iudicio, apud auctorem ad Herennium lib. 2. Rhetoric.

Aperte fatur dictio, si intelligas:
Tali dari arma, qualis qui gessit, fuit,
Iubet poliri, si studeamus Pergamo.

Lege, si vacat, Iulium Cæsarem Scaligerum lib. 1. Poeticæ c *41*. & Hadr. Turnebum, Galliæ ornamentum, lib. *30*. Aduersariorum cap. 1.

p. 6. l. 11. ὁ Ὅμηρος ποιητὴν] Nimirum κατ' ἐξοχὴν. Seneca epist. 58. & Theophilus antecessor lib. *1*. Instit. tit. de iure natur. Gentium, & Ciuili: ὥσπερ ποιητὴν εἰπόντες, καὶ μὴ προσθέντες, τὸ κύριον ὄνομα, παρ' Ἕλλησι μὲν δηλοῦμεν τὸν Ὅμηρον, παρὰ δὲ Ῥωμαίοις τὸν Βιργίλιον. Eadem fere de Epicis Poetis Isacius, in Alexandram Lycophronis.

lin. *15*. Πίσανδρος] Sic amplius est in schedis Friderici Sylburgii. Quinq; autem, non quatuor, Heroici carminis principes numerat vterque Tzetzes, Scholiastæ diligentissimi. Ioannes quidem proleg. Hesiodi; Isacius verò in Cassandram Lycophronis; *Homerum*, puta, *Hesiodum*, *Antimachum*, *Colophonium*, *Panysim* (lego *Panyasim*) & Πείσανδρον Καμειρέα, cuius etiam meminit Stephanus in Καμιρεύς. De *Antimacho* & M. Tullius in Bruto, vbi *Clarium* emendauit Lambinus pro *Clarum*, nam Claros in insula Colophone vrbs est. Ouid. 1. Trist.

Nec tantum Clario Lyde est dilecta poetæ;
Nec tantum Coo Battis amata viro.

lin. *21*. ἑκατοντάχειρας] Æolicῶς, vt annotat incertus Homeri Scholiastes. Familiare namque Æolibus ἐπένθεσιν adhibere, vt docent qui de Dialectis scripserunt. Ἑκατόγχειρον vocat Briareum Homerus, vnum ex tribus Gigantibus, Cœli, Terræque filiis: de quo Virg. *Et centumgeminus Briareus* --- VI. Æneid. Hesiodus quoque in Theogonia; ante Apollodorum lib. 1. Biblioth.

Ἄλλοι δ' αὖ γαίης τε καὶ οὐρανοῦ ἐξεγένοντο
Τρεῖς παῖδες μεγάλοι τε καὶ ὄβριμοι οὐκ ὀνομαστοὶ
Κόττος τε Βριάρεύς τε, Γύης θ' ὑπερήφανα τέκνα
Τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ὤμων ἀίσσοντο.

Centimanos Latini eadem compositione dixerunt. Horat. lib. 2. oda 17.

Nec me Chimeræ spiritus igneæ
Nec, si resurgat centimanus Gyes,
Diuellar vnquam ---

Et Ouid.

Et Ouid. lib. 2. Elegiarum:

Centimanumque Gyen, semibouemque virum.

De quo Nasonis carmine, similibusq; nuper disserui Notis vberioribus in Suasorias Senecæ Patris. Illud ἐν παρόδῳ admonebo, in libris, qui in vulgus editi circumferuntur, deprauatè fere legi in his locis *Gyges* pro *Gyes*, vt Lambin. & Muretus admonent. Κοῖος item pro Κόττος & Γύης leg. ex Apollodori Bibliothecæ principio apparet. Torrentius verò noster *Gigas* etiam suo in Horatium Commentario tuetur.

Ibid. Καὶ τρεῖς ἑτέρους Κύκλωπας] Quorum nomina ibidem recenset Hesiodus:

> Γείνατο δ᾽ αὖ Κύκλωπας ὑπέρβιον ἦτορ ἔχοντας
> Βρόντην τε Στερόπην τε καὶ Ἄργην ὀβριμόθυμον
> Οἳ Ζηνὶ βροντήν τ᾽ ἔδοσαν, τεῦξάν τε κεραυνόν.
> Οἱ δή τοι τὰ μὲν ἄλλα θεοῖς ἐναλίγκιοι ἦσαν
> Μοῦνος δ᾽ ὀφθαλμὸς, μέσσῳ ἐπέκειτο μετώπῳ
> Κύκλωπες δ᾽ ὄνομ᾽ ἦσαν ἐπώνυμον, οὕνεκ᾽ ἄρα σφέων
> Κυκλοτερὴς ὀφθαλμὸς ἑεὶς ἐνέκειτο μετώπῳ
> Ἰσχύς τ᾽ ἠδὲ βίη καὶ μηχαναὶ ἦσαν ἐπ᾽ ἔργοις.

Virg. 8. Æneid. *Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro;*

Brontesque, Steropesque, & nudus membra Pyracmon.

lin. 23. τοῖς Ἕλλησι μυθολογούμενα] Græcia enim fabulosos deos primùm superstitiose coluit; & quidem quos ex hominibus natos, vitiisque diffluere non ignoraret. Hinc Iuuenal. Satyr. 10.

Et quidquid Græcia mendax

Audet in historia.

Hinc & Cretenses mendaces habiti, vel Epimenide Cretensi teste, quod Iouem apud se natum iactarent, sepulcrumque ostenderent. De horum fide, vanitate, Cicero ad Q. fratrem: *Totque prouerbia in mundo sunt. Sed in Diis fingendis poetis vsa est, tanquam figulis peritissimis*: qua de re qui aduersus Gentes, pro Christianorum fide decertarunt, multi multa: Tertull. Apologet. c. 14. B. Cyprianus, Arnobius libris septem, totidemque Lactantius, eius discipulus, stylo tamen præstantior, Minucius Felix in Octauio, octauus Arnobii liber falso olim habitus, & alii. De Græcis verò, Clemens Alexandrinus, quem studiosè imitatur Arnobius: Iustinus, Philosophus & Martyr, Gregor. Nazianzenus in στηλιτευτικοῖς contra Iulianum Imperatorem παραβάτην: Tatianus, Eusebius Pamphili, Theodoretus, Theophilus; cæteriq;. Plutarchus item in Erotico, deorum architectos fuisse Poetas, Philosophos & Legislatores disertè docet. Apud illos verò Scriptores Græcos hodie passim peccatur, dum τοὺς Ἕλληνας, *Græcos* potius vertunt, quàm *Gentes*, vel *Gentiles*, quibuscum digladiantur ipsi Græci; quod propter imperitiores moneo. In hoc genere fictorum Deorum opus conscri-

pſit, vt ſuo ipſi gladio confodiantur,(Lucianum enim, vt impium, prudens prætereo:) Palæphatus Parius, vel vt quidam malunt, Prieneus, περὶ ἀπίστων, hoc eſt, incredibilium hiſtoriarum: de quo Virg. in Ciri:

Infamem tali meritorum more fuiſſe
Docta Palæphatiâ teſtatur voce papyrus.

Priorem verſum emendat Paulus Leopardus Belga libr. 10. cap. 24. Miſcell.

Infamem tali merito rumore fuiſſe.

In altero verò Fabricius & Ioſeph. Scaliger, Iul F. *Pachynus* reponunt, pro poemate aliquo Palæphati; ego verò editam lectionem retineo; reſtituta in poſſeſſionem ſuam, ex edicto, *unde vi* vera & priſca ſcriptura, *papyrus*. Palæphatum enim poetam fuiſſe, ſuperſtitibus præſentibus, non facilè euincent: ſed Grammaticum vnum, Hiſtoricum alterum, & neſcio vtrum χρησμαλόγον, hoc eſt, μάντιν, vatem: tertium deniq; Philoſophum Peripateticum, vel, ſi Iſacio Tzetzæ in Lycophronem fidem habebimus, Stoicum: vt idem huic accidiſſe videatur, quod Phormioni, quem M. Tullius 2. de Oratore, in Peripateticam familiam refert, Stobæus in Stoicam. τὰ μυθολογικὰ ſunt ἄπιστα, de quibus ille ſcripſit: atq; in fragmento, quod exſtat illius, Scyllæ fabula legitur. Candatii, vt idoneum auctorem Athenæus, Suidas, & Euſtathius in τ'. Vlyſſeæ. Theon item Sophiſta in progymnaſm. Παλαιφάτῳ τῷ Περιπατητικῷ ἐστιν ὅλον βιβλίον περὶ τῶν ἀπίστων ἐπιγραφόμενον. ἐν ᾧ τὰ τοιαῦτα ἐπιλύεται.

lin. 27. ὑπὸ τοῦ παιδὸς Τηλέγονος] Malè erat in veteri Τελέγονος qui imprudẽs patrem Vlyſſem interemit, paſtinacæ piſcis telo, à Circe matre venefica accepto. Qua autem ratione, variæ ſunt & repugnantes Græcorum ſententiæ: quas hic colligam; Sex. Empiricus lib. 1 aduer. Mathematicos c. 16. εἰσυσταλκὸν τὸ ἱστορικὸν, inquit: τινὸς μὲν λέγοντος ὅτι Ὀδυσσεὺς ὑπὸ Τηλεγόνου παιδὸς κατ' ἄγνοιαν ἀνῄρηται. τινὸς δ' ὅτι λάρου κέντρον θαλασσίας τρυγόνος ἀφέντος αὐτοῦ τῇ κεφαλῇ διεφώνησεν· ἄλλοι δὲ ὅτι εἰς ἵππον μετέβαλε τὴν μορφὴν, θέλον ἐν οὕτως ἀπερρωγόσι πράγμασιν εὑρεῖν τ' ἀληθές; Homeri quoque Scholiaſtes, ſeu Didymus, ſeu quiſquis eſt, vt Euſtathium omittam, in illud Odyſſ. λ'. θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ, hæc notat: Οἱ νεώτεροι τὰ περὶ Τηλέγονον ἀνέπλασαν τῆς Κίρκης καὶ Ὀδυσσέως, ὃς δοκεῖ κατὰ ζήτησιν τοῦ πατρὸς εἰς Ἰθάκην ἐλθὼν, ὑπ' ἀγνοίας τὸν πατέρα διαχρήσασθαι τρυγόνος κέντρῳ. Αἰσχύλος δ' ἐν ψυχαγωγοῖς ἰδίως λέγει. ἐρῳδιὸς γὰρ ὑψόθεν πετώμενος, ὄνθῳ ὡς ἔπληξεν. ἡ δὲ ὡς χελώμασιν ἐκ τοῦδε ἄκανθα ποντίου βοσκήματος σήψει παλαιὸν δέρμα καὶ τριχορρυές. Ariſtoteles quoque in poetica, Tragœdiam citat Vlyſſis vulnerati; in quo Telegonus inducitur, vbi doctiſſimus Pet. Victorius notat, citari ab antiquis Grammaticis Sophoclis Tragœdiam, quæ inſcribitur Ὀδυσσεὺς ἀκανθοπλήξ, quod ſpina ictus materiam dederit Poetis ſcribendæ Tragœdiæ. Habes & in Euripidis Rhœſo, meminitque Parthenius Ἐρωτ. lib. III. vt & in Plauto. Ariſtophanes ad illa verba Ἑταίρους δὲ Φιλωνίδου. Denique Oppianus poeta aureus libr. 2. ἁλιευτικῶν verſu 497. ſic canit de Trygonis piſcis venenoſo oſſe: quo cæſus ſit Vlyſſes:

Κεῖνό

Κεῖνό ποτ' αἰγανέῃ δολιχήρεϊ κωπήεσσῃ
Κίρκη Τηλεγόνῳ πολυφάρμακος ὤπασε μήτηρ,
Αἰχμάζειν δηΐοις ἅλιον μόρον. αὐτὰρ ὁ νήσῳ
Αἰγοβότῳ προσέκελσε καὶ οὐ μάθε πώεα πέρθων
Πατρὸς ἑοῦ, γεραρῷ δὲ βοηδρομέοντι τοκῆϊ
Αὐτῷ, τὸν μάστευε, κακὴν ἐνεμάξατο κῆρα.
Ἔνθα τὸν αἰολομήτιν Ὀδυσσέα μυρία πόντου
Ἄλγεα μετρήσαντα πολυκμήτοισιν ἀέθλοις,
Τρυγὼν ἀλγινόεσσα θοῇ κατενήρατο ῥιπῇ.

Quæ sic Laurentius Lippius reddidit:

In iaculo mater donauit Dædala Circe
Telegono nato telum, vt prosterneret hostes,
Hic Ithacæ appulsus, magni genitoris abegit
Armenta, & clarum belli virtute parentem
Letifero incautus misit mucrone sub Orcum
(Hunc quærens Ithacæ lustrabat pascua læta:)
Emensum terras, & mille pericula Ponti,
Et passum duros longo sub Marte labores,
Et multa expertum Trygon mactauit Vlyxem,
Atque ducem solo prostrauit vulnere tantum.

Hunc & Tusculum, opidum in Latio, condidisse ferunt Propertius lib. II. Eleg. XXXII. Ouid. 4. Fast. initio, & lib. III. Ponti Eleg. I. & Horat. lib. III. Carm. oda XXIX.

Et Telegoni iuga parricidæ.

vbi vetus interpres, quisquis is est, *Tusculum* interpretatur. Plutarchus verò *Præneste* ab illo conditum ait in Parallelis, cuius tamen originem Maro ad *Cæculum* refert VII. Æneid. vnde *Cæciliorum* gentile nomen manauit. Sic *Formiæ* à *Lamo* quodam conditæ, vt Hom. Odyss. κ'. idemq; Horat. lib. III. oda XVII. ad Ælium Lamiam. Tusculanus autem Octauus Mamilius fuit, qui Tarquinium Superbum socerum vrbe exactum restituere tentauit, de quo T. Liuius lib. I. ab v.c. *Qui, si famæ credimus, ab Vlysse deaq; Circe oriundus.* Clarius verò Dion Halicarn. lib. IV. ἀρχαιολ. Ῥωμ. Ὀκτάβιος Μαμίλιος ἀνέφερε τὸ γένος εἰς Τηλέγονον, τὸν ἐξ Ὀδυσσέως καὶ Κίρκης, κατῴκει δ' ἐν πόλει Τύσκλῳ. Sed in vtroq; *Octauus* trisyllabum prænomen, vt *Tullus, Marcus*, non *Octauius* quatuor syllabis legendum est: nam *Octauius* gentis nomen, vt *Mamilius* Festus Pompeius: *Mamiliorum familia à Mamilia Telegoni filia, quam Tusculi procreauerat, quando id opidum ipse condidisset.* In nummis apud Ant. Augustinum Archiep. Tarrac. omnis eruditionis promũ condum, scriptũ vidi C MAMILIVS. LIMETANVS. Quo nomine quidam apud Sallustium Trib. pleb. in Iugurthino. In auersa parte Vlysses cum scipione & pileo (de quo Plin. lib. XXX. cap. X.) cum cane qui eum solus agnouit, cum domum ab Ilio cessim, vt Varronianis vtar, reuertisset.

[lin.29. τοῦ ἐπικοῦ κύκλου τὰ ποιήματα] De quibus ἐγκυκλίοις multa attuli libr.II. Humanarum Obſeruationum cap.1. quæ ne operam abutar, non repeto.

l.33. εἰς Στασῖνον] Sæpe in auctoribus corruptum hoc poetæ nomẽ, fortè quòd infrequens eſſet, & inſolens. *Staſimum* per M. hic ſcriptum erat deprauatè, vt & in Athenæo lib.8 & lib.10. *Staſimius* quatuor ſyllabis, & in Euſtathio Homeri Scholiaſte.1.Iliad. Taraſinus cum ſit triſyllabum, & ſcribendum *Staſinus.* Hunc verò Cyclicum Scriptorem reprehendere Flaccus putatur in arte poetica: vbi *κύκλον, orbem,* vertit:

Nec circa patulum vilemq; moraberis orbem.

Sic Ioſeph. Scaliger in Catull. Turnebus verò *orbem* pro circumſtantiũ corona interpretatur lib. *19*. Aduerſariorum. c.*9*. Verùm enimuero Proclus noſter *Staſinum* Cypriorum poetam diſertè à Cyclicis diſtinguit. Non ergo *Cyclicus* Horatio erit *Staſimus,* ſed alius quiſpiã ex Cyclicis, vt optimè in Athenæum libr.*7*.cap.3. Caſaubonus animaduertit. Acroni itaque potius aſſentiar, qui in Antimachum dictum notat, cuius Thebais κυκλικὴ citatur à Grammaticis:

Qui reditum Diomedis ab interitu Meleagri libris quatuor & viginti continua ſerie deduxit: cuiusq; operis hoc initium fuiſſe Græci produnt:

Ἔννεπέ τε Κρονίδαο Διὸς μεγάλοιο θυγάτρες.

Quo de & Catullus: *At populus tumido gaudeat Antimacho.*

Talis & ille μικρῆς Ἰλιάδος paruæ Iliadis auctor, ἄδηλος:

Qui gemino bellum Troianum orditur ab ouo.

Quem citat incerto nomine Pauſanias in Phocicis, & in fine Laconic. vt & Iſ. Tzetzes, non ſemel allatis ex ea verſibus in Lycophronis Caſſandram; ſemel vero Leſchen auctorem illius laudat: alii Homero tribuunt, ſed, vt mox apparebit, falſo: Adeo verum illud,

Grammatici certant, & adhuc ſub iudice lis eſt:

Quæ Ilias minor, & Κυπριακὰ inſcribebatur: cuius initium:

Ἴλιον ἀείδω, καὶ Δαρδανίην ἐρατεινήν.

De qua & in poetica Ariſtoteles Eam Iliadem paruam, Læuius vetuſtiſſimus poeta Latinis verſibus reddiderat: cuius Cypriæ Iliados nomine citatur à Chariſio Soſipatro lib.1. Grammat. in quo tamen vulgo ſic legitur, *C. Næuius lib. 1. Cypriæ Iliados:* pro *Læuius.*

Cælum marmoreum torques aurata coronat;

Priſcianus item lib.10. Grammat. ex lib.*2*.

Fecundo penetrat penitus, thalamoq; potitur.

Cæterum ex Cypriacis Staſini poetæ, quo de hic agitur, verſus de Dioſcuris laudat idem Tzetzes in Lycophronem: præter Androclis, & Philoſtephani hiſtoriam Cypriam. Verſus autem hi ſunt:

[*Pag.82.Oporini.*] Αἶψα δὲ Λυγκεὺς Ταΰγετον προσέβαινε ποσὶ ταχέεσσι πεποιθώς,
Ἀκρότατον δ' ἀναβὰς διεκέρκετο νῆσον ἅπασαν

Ταντaλίδου Πέλοπος. τάχα δ' εἴσῃ ἢ κύδιμος ἥρως
Δεινοὺς ὀφθαλμοῖσιν ἔσω δρυὸς ἄμφω κοίλης,
Κάστορά θ' Ἱππόδαμον καὶ ἀεθλοφόρον πολυδεύκεα.

Similiter ex parua Iliade Leſchæ vndecim hos verſus ab interitu vindicauit:

[*Pag.162. Oporini.*] Αὐτὰρ Ἀχιλλέως μεγαθύμου φαίδιμος υἱὸς
Ἑκτορέην ἄλοχον κατάγαγε κοίλας ἐπὶ νῆας
Παῖδα δ' ἑλκὼν ἐκ κόλπου ἐϋπλοκάμοιο τιθήνης
Ῥίψας ποδός τε ταγὼν ἀπὸ πύργου. τὸν δὲ πεσόντα
Τ' ἔλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ μοῖρα κραταιή
Ἐκ δ' ἕλετ' ἀνδρομάχην ἠΰζωνον παράκοιτιν
Ἕκτορος, δ' ἣν τέ οἱ αὐτῷ ἀριστῆες παναχαιῶν
Δῶκαν ἔχειν ἐπίκρον ἀμειβόμενοι γέρας ἀνδρὶ
Αὐτὸν τ' ἀγχίσαο κλυτὸν γόνον ἱπποδάμοιο
Αἰνείαν ἐν νηυσὶν ἐβήσατο ποντοπέροισιν
Ἐκ πάντων δαναῶν, ἀγέμεν γέρας ἔξοχον ἄλλων.

Verum operæ precium fore confido, & in his bellorum ciuilium tempeſtatibus alloquium conſolationemq; allaturũ ſpero, cum *toto ſæuit Mars impius orbe*, referre Staſini elegans carmen, de Terra communi omnium parente, quæ tot inutilia improborum pondera ſuſtineat, vt ingratiſſimorum hominum impietatem deteſtans cum elementis omnibus, mortalium ſcelera exoſa eſſe videatur. Hinc officium ſuum detrectare; & fame, peſte, bellorumq; calamitatibus ſubleuari: bonos vero conſtanteſq; vt in fornace aurum oſtendi declarat Apologus ille nimis verus: atque vtinam quod precibus aſſiduis obteſtandum, Deus Opt. Max. noſtri aliquando miſertus, ſcelera condonando, hæc mala ab Europæ finibus longè auerruncet, in hoſteſque fidei conuertat. Noſtris enim meritis atq; peccatis (quod & T. Attico ſua tẽpeſtate queſtus eſt Cicero) in has ærumnas incidimus. Poetæ verſus, ad verbum ediſcendos, appendere libet ex collectis in Homeri Iliadem commentariis, lib. I. geminamque Euripidis ſententiam, quæ Oreſte extremo legitur:

Πόλεμον εἰσήνεγκεν Ἑλλήνων χθονὶ
Καὶ Φρυξὶ δυστήνοισιν, ὡς ὄχλου βροτῶν
Πλήθους τε κουφίσειεν μητέρα χθόνα
Γνωτόν τε θείη τὸν κράτιστον Ἑλλάδος.
Bellum intulit (Deus) Græcorum terræ
Et Phrygibus miſeris: vt turba mortalium
Et multitudine leuaret matrem terram:
Et cognitum redderet fortiſſimum Græciæ. Sic Staſinus.

Apud Tragicum vero Apollo ad Menelaũ, ne de Helena iam in deos tranſlata, ſit ſollicitus; tanquam ex tripode oraculum fatur:

Ἐπεὶ θεοὶ τῷ τῆσδε καλλιστεύματι

D

Ἕλληνας εἰς ἓν καὶ Φρύγας συνήγαγον
Θανάτους ἔθηκον, ὡς ἀπαντλοῖεν χθονὸς
Ὕβρισμα θνητῶν, ἀφθόνου πληρώματος.
Nam Dii huius Helenæ vetustate
Græcos in vnum, atque Phrygas commiserunt,
Cædesque ediderunt, vt leuarent à terra
Pondus mortalium abundans copia.

lin.34. οἱ δ' Ἡγήσιον] Ἡγησίαν leg. haud dubiè ex Athenæo lib. xv. Hegesias quoque Maronites Georgικῶν poeta laudatur à Varrone 1. de re rustica: quamquam mendosè illic *Aegesias* legitur. Alterius item *Hegesiæ Magnesii* dictum frigidum in Alexandri natalem refert Plutarchus in Alexandro & Dion. Halicarn. περὶ συνθέσεως ὀνομάτων.

lin.35. οἱ δὲ, Ὅμηρον] Cypria, seu Cypriaca, & Cyclica pro iisdem habita hinc apparet. Homero autem attributa fuisse à quibusdam è Philopono iam docui: vt & illud in Midam, auctore Herodoto in eius vita. Idem tamen Homero Cypria abiudicat in Euterpe: Versibus enim ex Iliad. ζ. & Odyss. δ. Paridem probat, cum Helenam abduceret, in Ægyptum delatum tempestate. Itaque ait, hi versus, tum vero locus non minimum, imo vero maxime probant Cyprios versus, non Homeri, sed cuiuspiam alterius esse: in quibus dicitur Alexander ex Sparta Helenam ducens, triduo Ilium peruenisse, secundo vento vsus, & tranquillo mari; cum in Iliade dicat, cum Helenam abduceret, errasse. Sed suauissimi Scriptoris Ionici verba Græca apponam: ταῦτα τὰ ἔπεα καὶ τόδε τὸ χωρίον οὐκ ἥκιστα, ἀλλὰ μάλιστα δηλοῖ, ὅτι οὐκ Ὁμήρου τὰ Κύπρια ἔπεά ἐστι, ἀλλ' ἄλλου τινός· ἐν μὲν γὰρ τοῖσι Κυπρίοισι εἴρηται ὡς τριταῖος Ἀλέξανδρος ἀπίκετο ἐκ Σπάρτης ἐς τὸ Ἴλιον ἄγων τὴν Ἑλένην εὐαέι τε πνεύματι χρησάμενος καὶ θαλάσσῃ λείῃ. ἐν δὲ Ἰλιάδι λέγει ὡς ἐπλάζετο ἄγων αὐτήν. Aristotele in poetici. Dicæago. i. Κύπρια citat: post tamen t[illegible] quam nomen ignoretur, ὁ τὰ Κυπριακὰ ποιήσας καὶ τὴν μικρὰν Ἰλιάδα. Nisi, vt nomine, ita & re diuersi auctoris fuerint poemata. Pausanias quoque in Laconicis de Hilaira & Phœbe, dubitans & ipse de auctore, ὁ ποιήσας ἔπη τὰ Κύπρια, θυγατέρας αὐτὰς Ἀπόλλωνός φησιν εἶναι. Et Athenæus initio lib. VIII. eosdem quos Proclus Cypriorum auctores nominat hærens [illegible] cui attribui ea vindicarique eiusque Quiritium debeant: ὁ τὰ Κύπρια ποιήσας ἔπη, εἴ τε Κύπριός τις ἐστιν, ἢ Στασῖνος, ἢ ὅστις δή ποτε χαίρει ὀνομαζόμενος τὴν Νέμεσιν ποιεῖ διωκομένην ὑπὸ Διὸς καὶ εἰς ἰχθὺν μεταμορφουμένην, id est, *Qui Cyprios versus composuit, siue Cyprius aliquis fuerit, siue Stasinus, siue alio quouis nomine vocari gaudet, Nemesim fingit, cum eam Iupiter vrgeret ac persequeretur, in piscem mutatam fuisse.* Quem locum explicat eruditè H. dr. Iunius Animaduersorum lib. I. c. x[illegible]. Rursum vero Athenæus lib. xv in magno illo fragmento, quod Gul. Canterus, amicus, dum vixit, noster, primus protulit lib. III. Nouarum Lect. cap. XXXI. Ἀνθῶν δὲ στεφανωτικῶν μέμνηται μὲν ὁ τὰ Κύπρια ἔπη πεποιηκὼς Ἡγησίας, ἢ Στασῖνος. Δημοδάμας γὰρ ὁ Ἁλικαρνασσεὺς ἢ Μιλήσιος αὐτὰ εἶναί φησι ποιήματα, λέγει δ' οὖν, ὅστις ἐστὶν

ὁ ποιή-

ὁ ποιήσας αὐτὰ ἐν τῷ ια΄. οὑτωσί. &c. hoc eſt: *Coronariorum florum meminit, qui Cyprios verſus compoſuit, Hegeſias, aut Staſinus. Demodamas enim Halicarnaſſeus libro de Halicarnaſſo, poema Cyprium eſſe cuiuſdam Halicarnaſſei tradit. Auctor igitur illius operis, quiſquis ſit, ita ſcribit vndecimo libro*, &c. Cæterum Lilius Greg. Giraldus ab Euaclo Cyprio, *Cypria* primum carmina condita tradit, neſcio quem auctorem ſecutus.

ibid. ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς] Homerus, inquit Proclus, duxit vxorem, Staſini poetæ filiam, cui Κύπρια poema donauit: auxitque munus inſcriptione, qua nomen patriæ Staſini, qui Cypro oriundus erat, præferret. Non igitur gloriæ perinde ſtudioſus Homerus, atq; Ariſtoteles, qui cum Rhetorica ſua Theodectæ pro ſuis edenda obtuliſſet, poſt pro ſuis laudando repetiiſſe viſus eſt; auctor Val. Maximus lib. *8*. c. *15*. Sed ne erres, ab hac narratione Procli diſſenſit Ælianus: Homerum cum propter rei familiaris inopiam elocare dotatam ſatis filiam ſuam non poſſet, dotem ei Cypria carmina dediſſe: quod & Pindarum memoriæ prodidiſſe ſic narrat lib. *9*. ποικιλῆς ἱστορίας, c. 15. λέγεται δὲ κἀκεῖνον, ὅτι ἄρα ἀπορῶν ἐκδοῦναι τὴν θυγατέρα, ἔδωκεν αὐτῇ προῖκα ἔχειν τὰ ἔπη τὰ Κύπρια. καὶ ὁμολογεῖ τοῦτο Πίνδαρος. cui adſtipulatur Ioan. Tzetzes Chiliade 8. Hiſt. 496. qui & Ἀρσιφόνην Homeri filiam nominat. Suidas item Homeri filiam Staſino Cyprio nupſiſſe auctor eſt, in Homero; & Cypria, Cyclum, paruamq; Iliadem inter opera enumerat, quæ attribui illi ſolent: vt hinc non idem opus fuiſſe vtrumq; intelligas: incertumq; relinquatur generne an ſocer Staſinus Homeri fuerit; ſed, vt ille dicebat; *non in eo poſitæ ſunt fortunæ Græciæ*. Veritatem alius, cui maius otium ſuppeditat, ex Democriti puteo eruet: cuius eſt, eritque ſemper, inueſtigatio præſtantiſſima.

pag. *7*. l. 1. τὴν δὲ Ἐλεγείαν συγκεῖσθαι] Ouidius ad Cupidinem lib. *3*. de Ponto, Eleg. III.

Tu mihi dictaſti iuuenilia carmina primùm,
Appoſui ſenis, te duce, quinque pedes.

Sidonius Apollinaris, de laudibus Narbonis:

Ibant Hexametri ſuperbientes
Et veſtigia iuncta, ſed minora
Per quinos Elegi pedes ferebant.

lin. *2*. τοῖς κατοιχομένοις] κατ' εὐφημίαν, pro mortuis. Sic Latini, *ad plures abiiſſe*, vel *fuiſſe, vixiſſeq;* aliquem dicere ſolebant. Terent. *Pene fuit Phroneſium*. Et Maro 2. Æneid. *Fuimus Troes, fuit Ilium, & ingens gloria Teucrorum*; & M. Tullius ſumpto de coniuratis Catilinariis, more maiorum, ſupplicio in carcere, egreſſus, *vixerunt*, inquit: auctor Plutarchus. Idemq; Cicero in Piſoniana, *argentum* οἴχεται dixit: de quo rixantur multi. Vide M. Antonium Muretum lib. 4. Variar. Lect. c. *19*. Sed & in Sacris litteris *dormire*, & *quieſcere* mortui dicuntur: & vero *mors ſomni conſanguinea* Hom. & Virgilio: vt iam ad Lycophrona σκοτεινὸν neote-

rici annotarunt, & κοιμητήριον pro quiescentium sede, vt notat Pet. Victor. lib. VIII. c. 11. Variar. Lect.

lin. 3. τὸ γὰρ θρῆνος] Hinc Naso 3. Artis, Eleg. 1.

Flebilis indignos Elegëia solue capillos,
Heu nimis ex vero nunc tibi nomen erit.

Et Epist. Sapph. *Flendus amor meus est; Elegëia flebile carmen.*
Et ad Albium Tibullum Elegiacum poetam, Horat. 1. oda 33.

Albi ne doleas plus nimio, memor
Immitis Glyceræ, neu miserabiles
Decantes elegos.

Vbi Porphyrio, ἀπὸ τοῦ ἒ ἒ. deriuat, Diomedes vero lib. 3. Grammat. aliique παρὰ τὸ ἐλεεῖν τοὺς τεθνεῶτας, vel παρὰ τὸ ἔλεος. Boethius Seuerinus in erudita illa Satyrica miscella, consolationis Philosophicæ sic auspicatur;

Carmina qui quondam studio florente peregi,
Flebilis heu mæstos cogor inire modos.
Ecce mihi lacero dictant scribenda Camœnæ
Et veris Elegi fletibus ora rigant.

lin. 6. πρὸς διαφόρους ὑποθέσεις] Idem Ouidius, & amores conscribi Elegis ait:

Inter quos vultu petulans Elegia vocatur.

Quem versum per παρῳδίαν imitatus est Statius lib. 1. Siluarum:

Quas inter vultum petulans Elegeia propinquat.

lin. 8. Καλλῖνον τε τὸν Ἐφέσιον] Hunc Elegiaci carminis inuentorem facit Terentianus Maurus. Sed metri, vt equidem interpretor, necessitate *Callinorum*, quatuor syllabis vocat. Alii vero Theoclem, Naxium, seu Eretriensem: alii Midam; nonnulli Terpandrum. In Pausania in Bœoticis ΚΑ'ΛΑΙΝΟΝ scriptum repperi, dubitare itaq; cœpi Calanum ne, ex Indiæ Brachmanis Sophistam intelligat, (de quo Arrianus lib. VII. expedit. Alex. M. Ælianus lib. 2. Var. Histor. c. 41. & lib. 5. cap. 6. Diodorus Siculus, in 9. anno Alex. Magni, Plutarchus in Alexandro, Cicero 1. de diuinat. & 2. Tusc. quæst. Val. Maximus lib. 1. c. 8. & Strab. lib. 15. Geogr. aliique) an Καλλῖνον, quo magis inclinat animus; nam & in antiquis inscriptionibus, litteratisq; marmoribus Græcè inscriptis, Λ pro Α, & retro sæpe numero commutari solent, ob magnam figurarum similitudinem; & ita Terentianus idem docuit. Malè quoque in Nicandri explanatore Græco, χαλῖνος vocatur, pro Καλλῖνος. Huius Cimmeria, & Sminthii Apollinis fabula laudatur à Strabone lib. 13. extremo, & semel iterumq; lib. 14.

lin. 8. Μίμνερμον Κολοφώνιον] Lyrgitiade Colophonii F. fuit, & tibicen, auctore Strabone lib. XIV. ἄνδρες δ' ἐγένοντο Κολοφώνιοι τῶν μνημονευομένων, Μίμνερμος αὐλητὴς ἅμα καὶ ποιητὴς ἐλεγεῖος. Nam sunt qui Smyrnæum faciant: à quibus stare Pausanias videtur, cuius hæc in Bœoticis sunt, Smyrnæorum bellum conscripsisse (quod & Strabo ibidem significat) elegiaco carmine: Μίμνερμος ὃς ἐλεγεῖα ἐς τὴν μάχην

μάχλην ποιήσας τὴν Σμυρναίων πρὸς Γύγην τε καὶ Λυδὸν φησὶν ἐν τῷ προοιμίῳ θυγατέρας οὐρανοῦ τὰς ἀρχαιοτέρας Μούσας, τούτων δὲ ἄλλας νεωτέρας εἶναι Διὸς παῖδας. Astypalienſem quidam faciunt. Vocatus etiam Λιγυαστάδης paullum deflexo nomine paterno Λιγυρτιάδου, διὰ τὸ ἐμμελὲς καὶ λιγὺ, ob ſingularem eius induſtriam & ſuauitatem, auctore Suida. Laudat plenas amoris elegias Horatius, Propertius, Solinus, & Stobæus, ſermone de vitæ breuitate.

lin.*9*. τὸν Τηλέφου Φίλητα, τὸν Κῷον] Coum facit & Ælianus: qui adeo exili corpuſculo fuiſſe refert, vt plumbũ calceis inſutum geſtarit, ne ventorum turbine raperetur, lib.*9*.var.hiſtor.c.14. rurſum lib.10.c.*6*. at quomodo plumbeos geſtaret calceos homo tam imbecillis? Fides ſit itaque penes auctores. Theocriti Scholia Rhodium, non Coum faciunt. *Telephi*, patris ſui nomine poema inſcripſit, vt ex erudito Apollonii Rhodii Argonauticῶν interprete didici. Huic ſecundas tribui auctor eſt Fabius, cenſor grauiſſimus, libr.*10*.Inſtitut.Orator. Laudat Ouidius,& Propertius amatoria illius; Claudianus vero hanc γνώμην,

Fors iuuat audentes; Coi ſententia vatis.

Quam alii ſic extulere;

Audaces fortuna iuuat, timidosq́ repellit.

lin.*9*.Καλλίμαχον τὸν Βάττου. Κυρηναῖος ἦν] Hinc *Battiades* dictus à Poetis, à patre: aliis à Batto rege, Cyrenes conditore. Ouid.lib.*1*.Elegiar.extre.

Battiades toto ſemper cantabitur orbe.

Cæterum de *Cyrene* Salluſtius in Iugurth. *Ad Catabathmon*, inquit, *qui locus Aegyptum ab Africa diuidit, ſecundo mari primum Cyrene eſt, colonia Thereῶn, ac deinceps duæ Syrtes.* Sed de patria ſua ipſe Callimachus:

Καλλίστη τὸ πάροιθε, τὸ δ' ὕστερον ὄνομα θήρη,
Μήτηρ εὐίππου πατρίδος ὑμετέρης.

Floruit Olympiade *127*.regnante Ptolemæo Philadelpho, auctor Suidas. Imitatur Callimachum ſtudioſè Propertius, vnde & *Callimachus Vmber* dictus: qui & hos ferè poetas ſimul nominat.

Lib.3. *Tu ſatius memorem* (fort.*mollem*) *Muſis imitere Philetam,*
Et non inflati ſomnia Callimachi.

Lib.3. *Callimachi vatis,& Coi ſacra Philetæ,*
In veſtrum, quæſo, me ſinite ire nemus; &,
Ora Phileteis noſtra rigauit aquis.

Rurſum: *Inter Callimachi ſat erit placuiſſe libellos:*
Et cecini ſſe modis Coe poeta tuis.

Et lib.4. *Cera Phileteis certa Romane Corymbis,*
Et Cyreneas vrna miniſtret aquas.

Et Statius 1.Syluar.
- - - hunc ipſe choro plaudente Philetas,
Callimachusq́ ſenex Vmbroq́ Propertius antro.

Exſtant hodieque *hymni*, & de *coma Berenices*, cum Scholiis Græcorum, doctorumque hominum, quibus hoc ſæculum abundat. Quæ in hunc poetam, cæteroſq; luſit eleganter Ang. Politianus *in Syluis*, non vacat deſcribere.

lin. 12. καὶ τὸ ἰαμβίζειν] Alii παρὰ τὸ ἰάπτω: quidam à θριάμβῳ, hoc eſt, *Baccho triumphante*, alii aliunde. Hephæſtionis Grammatici Græcus interpres diſertè hęc omnia: ſed quia liber Turnebianæ editionis perpaucorum manibus teritur, vehementerq; hæc illuſtrant, integra appendam: ἴαμβος, ἐκ βραχέας καὶ μακρᾶς συγκείμενος. ἐκλήθη δὲ οὕτως, ἢ ἀπὸ Ἰάμβης τῆς Κελεοῦ θεραπαίνης, ὅτι ἡ Δημήτηρ περίλυπος οὖσα ἐπὶ τῇ ἁρπαγῇ τῆς ἑαυτῆς θυγατρὸς, καὶ πλανωμένη παρεξενήθη τινὶ ὀνόματι Κελεῷ, καὶ τῇ αὐτοῦ γαμετῇ Νεαίρᾳ. καὶ ταύτης ἡ θεράπαινα, ἡ καὶ Ἰάμβη καλουμένη, ὡς ἔφαμεν, παρεμυθήσατο τὴν Δήμητρα ὀρχησαμένη, καὶ ἄσματα ἐν τούτῳ ῥυθμῷ προενεγκοῦσα. ἢ ἀπὸ Ἰάμβης τινὸς κόρης αἰσχρῶς ὑβρισθείσης καὶ διὰ τοῦτο ἀγχόνῃ χρησαμένης. ἢ ἀπὸ γραός τινος Ἰάμβης καλουμένης, ἡ πλωούσῃ συντυχὼν ὁ Ἱππῶναξ, καὶ αἰτούμενος τῆς σκάφης, ἐφ' ἧς ἔπλωεν ἡ γραῦς τὰ οὖρα, ἤκουσε λεγούσης,

Ἄνθρωπ' ἄπελθε τὴν σκάφην ἀνατρέπεις.

ἢ ὅτι τὸ λοιδορεῖν ἰαμβίζειν ἐλέγετο, ἀπὸ τοῦ ἰάζειν τοῦτ' ἐστι λόγους μεστοὺς πικρίας λέγειν. ἔστι δὲ τὸ μετρὸν λοιδορικόν. Nos *maledicere* dicimus Latinè. Vide Ariſtotelem, ex quo Strabo deſumpſit. Inde & noſtrum *iacere* παρὰ τὸ ἰεὶν ἄχος, inde *iacere maledicta* apud Liuium: *iacere contumeliam*, atque etiam *iniuriam* apud Ciceronem; ex quo ad eandem notionem *obiicio* compoſitum putat Iulius Scaliger libr. 1. Poetic. cap. 12.

lin. 13. ἀπὸ τινος Ἰάμβης θεραπαινίδος] Hanc vetulam Megaricæ, & Celti ancillam fuiſſe annotat Caper in Virgilium; vel vt apud Nicandrū in alexipharmacis eſt, Hippothoontis ſerua, quæ Cererem, de raptu filiæ Proſerpinæ ſollicitam, contumelioſe acceperit, conuiciis, contumeliis, atque iniuriis. Aliter paulò Ouidius: anum quandam, feſſæ de via Cereri Deæ, dum à Plutone raptam filiam, accenſis in Ætna facibus dies nocteſq; anquirit, Polentam bibendam dediſſe; puerumq; qui tum propter aſtans arriſiſſet, eo liquore aſperſum, in ſtellionem transformatum: quod & Diomedes narrat lib. 3. Sic autem poeta lib. 5. Metam. Quid enim vetat poetarum, cum de Poetica agitur, teſtimonia aduocare; & tædium verſuum amœnitate leuare?

Feſſa labore ſitim contraxerat, oraq; nulli
Colluerant fontes: contectam ſtramine vidit
Fortè caſam, paruaſq; fores pultauit, & inde
Prodit anus, diuamq; videt, lymphamq; roganti,
Dulce dedit, teſta quod coxerat ante Polenta,
Dum bibit illa datum, duri puer oris, & audax
Conſtitit ante Deam, riſitq; auidamq; vocauit:
Offenſa eſt, neque adhuc epota parte loquentem
Cum liquido miſta perfudit Diua Polenta:

De κυκῶνος ci-no, pota, Turneb. libr. 12. Aduerſ. cap. 8.

Combi-

Combibit os maculas; & quæ modo brachia gessit
Crura gerit, cauda est mutatis addita membris:
Inque breuem formam, ne sit vis magna nocendi
Contrahitur, paruaq; minor mensura lacerta est.
Mirantem flentemq;, & tangere monstra parantem
Fugit anum, latebramque petit, aptumq; colori
Nomen habet, variis stellatus corpora guttis.

Hanc anum *Baubonem* ab Arnobio libr. 5. contra Gentes ex Clem. Alexandrini parænetico, vnde pleraq; transscripsit, vocatam existimo. Vterque Orphei hos versus ponit: vt etiam Eusebius ex Clemente lib. 2. de præpar. Euang. cap. 5.

Ὣς εἰποῦσα, πέπλους ἀνεσύρετο. δεῖξε δὲ πάντα
Σώματος, οὐδὲ πρέποντα τύπον. παῖς δ' ἦεν Ἴακχος
Χειρί τέ μιν ῥίπτασκε γελῶν Βαυβοῦς ὑπὸ κόλποις.
Ἡ δ' ἐπεὶ οὖν μείδησε θεὰ μείδησ' ἐπὶ θυμῷ
Δέξατο δ' αἴολον ἄγγος, ἐν ᾧ κυκεὼν ἐνέκειτο.

Arnobius sic reddidit liberius:

Sic effata, simul vestem contraxit ab imo
Obiecitque oculis formatas inguinibus res,
Succutiens quas Baubo caua manu, nam puerilis
Ollis cultus erat, plaudit, contrectat amicè.
Tum Dea defigens augusti luminis orbes,
Tristitias animi paullum mollita reponit.
Inde manu poclum sumit, risuque sequenti
Perducit totum Cyceonis læta liquorem.

De his Apollodorus Atheniensis lib. 1. Bibliothecæ: Δήμητρα μετὰ λαμπάδων νυκτός τε καὶ ἡμέρας κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν ζητοῦσα περιήει, &c. Pausanias in Atticis puteum illum *floridum* vocat: Φρέαρ ἐστὶν ἄνθινον καλούμενον· ἐποίησε δὲ Πάμφως ἐπὶ τούτῳ τῷ φρέατι καθῆσθαι Δήμητρα μετὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς παιδὸς γραῒ εἰκασμένην· ἐντεῦθεν δὲ αὐτὴν ἅτε γυναῖκα Ἀργείαν ὑπὸ τῶν θυγατέρων τοῦ Κελεοῦ κομισθῆναι παρὰ τὴν μητέρα, καὶ οἱ τὴν Μετάνειραν οὕτω πιστεῦσαι τοῦ παιδὸς τὴν ἀνατροφήν.

lin. 17. Ἀγέλαστος πέτρα.] Παροιμίαν esse admonet Zenobius (vt Suidas collectaneorum illum auctorem vocat, siue Zenodotus is est, vt in Nebulas Aristophanis interpres nominat) ἐπὶ τῶν λύπης προξένων πραγμάτων εἴρηται. ἔστι δὲ ἡ πέτρα αὕτη ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐφ' ἧς ἐκαθέσθη ἡ Δημήτηρ, ὅτε τὴν κόρην ἐζήτει. Ἐρασθεὶς γὰρ Περσεφόνης ὁ Πλούτων ἥρπασεν αὐτὴν κρύφα. Δημήτηρ δὲ μετὰ λαμπάδων νυκτός τε καὶ ἡμέρας κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν ζητοῦσα περιήρχετο. μαθοῦσα δὲ παρ' Ἑρμιονέων, ὅτι Πλούτων αὐτὴν ἥρπασεν, ὀργιζομένη θεοῖς κατέλιπεν οὐρανὸν καὶ εἰκασθεῖσα γυναικὶ ἧκεν εἰς Ἐλευσῖνα, ἔνθα ἐπὶ πέτραν ἐκάθισε, τὴν ἀπ' ἐκείνης κληθεῖσαν ἀγέλαστον. Sic ille Prou. Cent. I. Ad. VII. quem & lege Prou. Cent. IV. Adag. 24. Ἡ ἀμέα τὴν ἀζησίαν μετῆλθεν. Apollodorus & ipse aliter paullò.

l.20. Εἰς ψόγον καὶ ἔπαινον] Sic idē Hephæstionis in Metrica interpres: Ἴαμβος οὐ πᾶς ἐστὶ λοίδορος. ἐν κωμῳδίᾳ μὲν γὰρ σωμυλλεύεται καὶ λοιδορεῖ. ἐν τραγῳδίᾳ δὲ πενθεῖ. ἔσθ' ὅτε δὲ καὶ ὕμνον γράφονται τούτῳ, ὥστε καὶ εὐσεβής.

lin.24. Ἀρχίλοχος ὁ Πάριος] Archilochum Iambici carminis inuentorem quidam faciunt. Velleius Paterculus: *Neque quemquam alium, cuius operis primus auctor fuerit, in eo perfectissimum, præter Homerum, & Archilochum reperiemus.* Alii ad Simmiam Rhodium (cuius esse putantur Ouum, Alæ, & Securis, poemata falsò Theocrito attributa) referunt: quidam Simonidem, nonnulli Arium vel Ananiam auctorem faciunt. *Parius* autem à Patria dictus etiam à Theocrito, seu potius Moscho in Epitaphio Bionis: in quo & de aliis Elegiographis. Hinc Horatius, qui se primùm Iambica Latinè scripsisse gloriatur, *Parios numeros* dixit, pro Archilochiis lib.1. Epist. ad Mæcenatem:

--- Parios ego primus Iambos
Ostendi Latio, numeros animosq; secutus
Archilochi, non res, & agentia verba Lycamben. &c.

Et in arte poetica: *Archilochum proprio rabies armauit Iambo.*

Lycamben enim socerum, & sponsam ad laqueum adegit, vt in eadem epist. Horatius, & Epod. sexta. Itemq; Hephæstionis enarrator: ἀπὸ Ἰάμβης οὕτω καλουμένης κόρης; ἥτις αἰσχρῶς ὑβρισθεῖσα ἀγχόνῃ κατέλυσε τὸν βίον. ὅπερ καὶ αἱ Λυκαμβίδες ἐπὶ τοῖς Ἀρχιλόχου ποιήμασι. Et Sextus Empiricus aduersus Mathematicos: οἱ μὲν ἐρωτομανεῖς καὶ μέθυσοι τὰς Ἀλκαίου καὶ Ἀνακρέοντος ποιήσεις ἀναγνόντες προσεκκαίονται οἱ δὲ ὀργίλοι Ἱππώνακτα. καὶ Ἀρχίλοχον ἀλείπτας ἔχουσι τῆς περὶ αὐτοὺς κακίας. Iulianus quoq; παραβάτης ἐν μισοπώγ. Anacreontis versuum vetustatem, & leporem laudans: Ἀλκαίῳ δ' οὐκέτι οὐδ' Ἀρχιλόχῳ τῷ Παρίῳ τὴν Μοῦσαν ἔδωκεν ὁ θεὸς εἰς εὐφροσύνης καὶ ἡδονῆς τρέψαι, μόχθων γὰρ ἄλλοτε ἄλλως ἀναγκαζόμενοι τῇ Μουσικῇ πρὸς τοῦτο ἐχρῶντο, κουφότερα ποιοῦντες αὐτοῖς, ὅσα ὁ δαίμων ἐδίδου, τῇ εἰς τοὺς ἀδικοῦντας λοιδορίᾳ. Cæterum tam acerbo, moroso, & amarulento fuisse ingenio Archilochum ferunt, vt quod atra bile laborantium est, seipsum non ferret; seque ipse odisset, suaq; probra palàm accusaret: quæ refert Ælianus lib.10. var. histor. c.13. Vide & Eusebium lib.5. præpar. Euang. c.12. & Ἀνθολογίας Epigr. Græc. lib.1. c.67. lib. item 3. c.25. vbi & in Hipponacta ludit.

lin.22. καὶ Ἱππῶναξ ὁ Ἐφέσιος] [Vide Tzetzem in Chil. qui carmen Hipponactis de Bupalo refert.] Qui amaritudinem carminum distinxit in Bupalum & Anthormium sculptores: propterea quod vultus notabilem deformitatem ridentium oculis proposuissent: inquit Plinius lib.36. Natural. Hist. c.5. leguntur q; lepida Epigrammata lib.3. ἀνθολογίας Epigr. Græc. Iulianus item ad Alypium, & Horatius Epod. 6.

Qualis Lycambæ spretus infido gener,
Aut acer hostis Bupalo.

Hipponactis versum in Hephæstione de Metrica, hunc repperi:

Εἴ μοι γένοιτο, παρθένος καλή τε καὶ τέρεινα.

In Scho-

In Scholiis verò illud Archilochi, vt puto: Πάτερ Λυκάμβα, ποῖον ἐφράσω λέγον, ποτας Παρήειρε φρένας: Hunc non exiguo ſolum, & deformi, ſed & gracili admodum corpore fuiſſe, vt & de Phileta Heroico poeta ſupra retuli, auctor eſt Ælianus lib.1. var.hiſtor.c.6. Mox *ſub Amynto*, non *ſub Anania*, vt in noſtro cod. ſcriptum oſtendi, caſtigandum vidit doctiſſimus Sylburgius ex Euſebii Chronicis. Eſt & *Ananias* vnus de tribus Iambographis apud Iſacium Tzetzam, prolegom.in Lycophronem, nec vt ſuſpicor, mendoſus locus eſt. Nam & Hephæſtio in Metricis eius meminit. Plura de Archilocho Ioan. Goropius Becanus in Chronic.

l.25. Σιμωνίδης ὁ Ἀμορκ@] Vitioſum id: Ἀμόργι@ ſcripſerat Proclus, aut Ἀμοργῖν@, vt ex Stephano didici: Ἀμοργ@, inquit, νῆσος μία τῶν Κυκλάδων, ἔχουσα πόλεις τρεῖς Ἀρκεσίνην, Μινώαν, Αἰγιάλην. ἐκαλεῖτο δὲ καὶ παγκάλη, καὶ ψυχία. Ἀπὸ τ Μινώας ἦν Σιμωνίδης ὁ Ἰαμβοποιὸς, Ἀμοργῖν@, λεγόμεν@, ὡς Ἐρινῖν@. λέγεται καὶ Ἀμόργιον, ὡς φησι Χάραξ.

lin.29. περὶ δὲ Μελικῆς] De *Melicis*, & *Epodis* verſibus, præter ea, quæ à multis collecta ſunt; (ne me aliorum ſcrinia compilaſſe putes:) Galenus extremo lib. *17*. de vſu partium: Turnebus item in Aduerſariis lib.1.cap.4. vt & variis *odarum 22*. generibus Athenæus lib.14.cenæ Sophiſtar.& Pollux.

lin.33 προσῴδιον] Προσῴδιον, Heſychius, Suidas, & Etymologici auctor à προσιέναι. μετὰ τοῦ τοῖς θεοῖς deriuant; qua ratione per o ſcribendum eſſet: quo ordine idem Suidas in lexico collocat, & ita in Athenæo ſcribitur lib.4.δειπνοσοφ. Προσόδια ἐχορεύοντο, ἐν οἷς Ἰθύφαλλοι μετ' ὀρχήσεως. Sed de Proſodiaca & Apoſtolica ſaltatione plura nuper Iſaacus Caſaubonus ad Athenæum lib.XIV. Animad.cap.VII.

pag.8.l.4. τὸν ὕμνον ὠνομάσθαι] Hymnos ſcripſiſſe fertur & Ariſtoteles (Orphei enim, Homeri, & Callimachi ſunt in manibus) nam de virtute exſtat elegans apud Stobæum ſermone 1. Elegiam eiuſdem ad Eudemum adfert Olympiodorus minor, Platonicus, Comment.in Platonis Gorgiam; (praxi *41*.) nondum typis, quod ſciam, edito; legiturque, ſed mutila, apud Franc.Patricium, Peripateticarum diſcuſſionum lib.7. Quæ lacuna ſic expleri poteſt, ex Ariſtotelis vita, quæ præmittitur Comment. Ammonii in Categorias:

Βωμὸν Ἀριστοτέλης ἐνιδρύσατο. τοῦδε Πλάτων@
  Ἀνδρος, ὃν οὔτ' αἰνεῖν τοῖσι κακοῖσι θέμις
Ὁ μόνος ἢ πρῶτος θνητῶν κατέδειξεν ἐναργῶς,
  Οἰκείῳ τε βίῳ καὶ μεθόδοισι λόγων
Ὡς ἀγαθός τε καὶ εὐδαίμων ἅμα γίνεται ἀνήρ·
  Οὐ νῦν δ' ἐστὶ λαβεῖν οὐδενὶ, ταῦτα ποτέ.

Nos ſic vertebamus ἐκ τοῦ παραχρῆμα:

Hæc ab Ariſtotele inſigni poſita ara Platoni,
  Quem laudare tibi, turba profana, nefas.
Solus hic, aut princeps hominum monſtrauit apertè,

Moribus, aut vitæ, vel methodo eloquii
Vt bonus, idem etiam felix existat abundè.
Mortali an cuiquam sors ea contigerit?

lin. 19. εἰς πάντας νῦν χρυσοφόρος θεὸς] Latini etiam de quouis carmine *Pæan* διὰ κατάχρησιν vsurpant. Virgil. 6. Æneid.

Vescentes, lætumq; choro pæana canentes.

Et Abronus Silo apud Senecam Rhetorem, Suasoria 2.

Ite agite, ô Danai, magnum pæana canentes:
Ite triumphantes: belli mora concidit Hector.

De diis inferis pæan apud Xenophontem vsurpatur lib. 4. Ἑλληνικῶν: ὕμνουν τὸν περὶ τὸν Ποσειδῶ παιᾶνα: sæpe etiam Marti, & quidem ante bellum; vt post bellum Apollini, apud eundem Xenoph. lib. 2. & 7. Ἑλλ. & Plutarchum in Romulo, & Lycurgo: quem vide, & in T. Quinctio Flaminino: quæq; infra ex Erotico eiusdem adscripsi. Cæterum de pæane, vel pæone pede, videndus est Franc. Salinas lib. 5. de Musica 9. c.

lin. 20. ἰδίως τῷ Ἀπόλλωνι καὶ Ἀρτέμιδι] Iuuenalis Satyr. 6.

Parce, precor, pæan, & tu depone sagittas. &c.

His Iouis & Latonæ filiis *carmen* etiam *seculare* Romæ decantabatur: semel à Catullo, bis ab Horatio, lib. 4. oda 6. Et in fine Epodôn. Sicq; itaq; Flaccus:

Hic bellum lacrymosum, hic miseram famem,
Pestemq; à populo, & principe Cæsare, in
Persas, atque Britannos
Vestra motus aget pace.

Apollo verò pestis auctor, depulsorq; sub imagine Solis, credebatur: vt ex 1. Iliad. Homeri cognoscitur: Idemq; ἀλεξίκακος, & *Auerruncus*, priscis Latinis & λοίμιος. Παιὰν autem ἀπὸ τοῦ παύειν τὰς ἀνίας, vel ἀπὸ τοῦ παίειν. Vnde ὦναξ παιὰν, pro ὦ ἄναξ dictus Apollo. Orpheus apud Hesych. ὦναξ παιὰν ὦ βασιλεῦ, ὁ κακῶν παύων Ἄπολλον. Elegans ἀκρόστιχις ἀδήλου, ordine alphabetico exstat apud Girald. Syntag. 7. cuius hoc initium:

Ὑμνείω Παιᾶνα μέγαν θεὸν Ἀπόλλωνα.

quem hymnum explanandum duxit homo eruditiss. Io. Alex. Brassicanus. Lege Macrob. lib. 1. Saturnal. c. 17. Ἄρτεμιν verò Lunam, quasi ἀεροτόμον vocant Græci, quod aera secet. Idem Macrobius extremo lib. 7 Saturnal. ex Plutarcho, & Plato in Cratylo. Dianæ etiam hymnus sacer, *hypæpus* vocabatur, auctore Theodoreto. *Pæanis*, & *minuritionis* mentio in Cicerone de Oratore lib. 1. extr. quem locum illustrat Had. Turnebus, Galliæ ornamentum lib. 1. Aduersa. cap. 12. ex Alexandro Aphrodisæo, qui παιανίζειν dixit, quod *pæanem citare* M. Tullius. de minuritione verò, & Plutarchus ὑγιεινοῖς & Seneca Philosophus epist. 13. Pæana etiam Aristoteles lusit in Hermiam, tanquam Apollinem alterum: vt Laertius refert, emendante ibidem εὐστόχως Casaubono, & de Hermia eunucho Suidas.

das: cuius siue filiam, siue neptem vxorem duxit, & sacra illi, vt Cereri Eleusinæ Athenienses solent, fecit: quod meritò reprehendit Eusebius lib.15. de præparat. Euang. in Græco quidem Rob. Steph. exemplari, vt nos in vitis Aristotelis & Demosthenis admonuimus Olympiad. CVIII. anno 1. Ex Bacchilide quoque ἐν παιᾶσιν hanc παροιμίαν attulit Zenobius Ἄρκτου παρούσης ἴχνη μὴ ζήτει. Refert & Laertius Aristotelis de Empedoclis versibus hoc iudicium Homerico stylo conscriptos videri. Et in Apollinem scripsisse προοίμιον, fortè παιᾶνα melius legeretur si veteres libri fauerent; nihil tamen demuto. Scio enim procemia cantuum esse.

lin. 25. Διθύραμβος εἰς Διόνυσον] In Bacchi laudem *Dithyrambus* à Lyricis decantabatur, furore quodam Bacchico concitatis, & quasi temulentis: idque à Græcis potissimum: *minus enim est hoc genus poematis tractatum à Latinis*, inquit Tullius, de perfecto Oratore (sic enim legendum vidit Romulus Amasæus; contra atque Turnebus emendat lib. 1. Aduers. c. 4.) *Poematis*, inquit, *Tragici, Comici, Epici, Melici etiam ac Dithyrambici, quod minus est tractatum à Latinis, suum quodvis est diuersum à reliquis.* Equidem tertius in M. Tullio minore vi reponere auderem *Melici* ac dehinc *Iambici*. Meminit & lib. 3. de Oratore, ad Q. fratrem, *ab Anapæstis licentior ille, & diutior fluxit Dithyrambus.* Legend. Cœlius Rhodig. lib. 7. c. 5. antiq. lect. *Dithyramborum* autem Scriptores hi fere ab Athenæo nominantur: *Alcynnius Chius, Amphis Comicus, Anaxandrides, Chomenes Rheginensis, Lamprocles Melanippides Milesius, Philoxenus Cytherius*, & *Telestes*. Aristoteles in Poetica, Dion item Halicarnass. περὶ συνθέσεως ὀνομάτων, insignem in hoc genere fuisse aiunt *Philoxenum Cytherium*, atq; *Timotheum*: His adiecit Isacius Tzetzes in Lycophronem *Chalcidium, Rasemum* poetam, *Ariona Methymneum*: His posteriores extitere, *Labrines, Lassus*, (cuius & Ælianus libr. 7. animal. cap. 47. meminit) & *Hermioneus, Melanippides Milesius* Dithyramborum libros reliquisse, quos & Xenophon sit admiratus, dicitur; & *Pericletes* Lesbius primus concinuisse. *Pindarus* quoque in his excelluit, vt auctor est Scholiastes & Flaccus; sed interciderunt omnia. *Diagoram* etiam *Melium* primum Dithyrambicum fuisse Sex. Empiricus lib. πρὸς μαθηματικούς, refert. Sic n. elegans ille Scriptor lib. 8. Διαγόρας δ' ὁ Μήλιος διθυραμβοποιὸς, ὡς φασὶ, τὸ πρῶτον γενόμενος, ὡς εἴ τις καὶ ἄλλος δεισιδαίμων, ὅς γε καὶ τῆς ποιήσεως ἑαυτοῦ κατήρξατο τρόπον τοῦτον. Κατὰ δαίμονα καὶ τύχην πάντα τελεῖται. Ἀδικηθεὶς δὲ ὑπό τινος ἐπιορκήσαντος, καὶ μηδὲν ἕνεκα τούτου παθόντος, μεθηρμόσατο εἰς τὸ λέγειν μὴ εἶναι θεόν. Quem eo libentius Græcè, hoc est, sua, quam aliena, lingua loquentem induxi, vt videant, quanto eruditionis fructu careant, qui Græcarum litterarum inscientia non contenti, ab hac etiam & abhorreant vehementer, & alios improbè deterreāt. Cæterum *Philoxeni* illius, cuius & *Cyclopa* poema adnotat Zenobius Prou. οἵῳ μ' ὁ δαίμων τέρατι συγκαθεῖρξεν, & Telestæ Dithyrambos ab Harpalo missos Alexandro Regi, vnà cum Tragicis Æschylo, Sophocle, & Euripide, magni muneris loco, in eius vita narrat Plutarch. De quibus etiam Tragœdiæ princi-

bus, vt obiter admoneam, Ptolemæo Ægypti regi Alexandriam dono missis, legant poeticæ studiosi Galenum, Comment. in libr 3. ἐπιδημ. Hippocratis: vt quo in precio haberi debeant, hic discant. Tantum de Dithyramborum Scriptoribus: nunc reliqua videamus.

lin.27. κατὰ τὴν Νυσσαν] Νυσαν, vnico σ scriptum vidi in Stephano, qui decem vrbes cognomines collegit: inter quas Euboica, vna eademq; die vitem florentem fert, & racemos maturos producit. Pompon. Mela noster libr 3. c.7. de India: *Vrbium, quas incolunt (sunt autem plurimæ) Nyssa est clarissima, & maxima: Montium Meros, Ioui sacer: Famam hinc præcipuam habent, quod in illa genitum; in huius specu Liberum arbitrentur esse nutritum: vnde Græcis auctoribus vt femori Iouis insutum dicerent, aut materia ingessit; aut error.* Ad quem locum olim plura annotata memini, quæ non repeto: Herodoti tantum in Euterpe geminum locum adscribam: vt Græca cum Latinis coniungendo, Lector fructum referat: Διονυσον λεγουσι οἱ Ἕλληνες, ὡς αὐτίκα γενόμενον, ες τὸ μηρὸν ἐνερράψατο Ζεὺς καὶ ἤνεγκε ἐς Νύσαν τὴν ὑπερ Αἰγύπτου ἐοῦσαν ἐν τῇ Αἰθιοπίῃ. Theocritus Eidyllio 26. quod Bacchæ inscribitur:

Χαίροι μὲν Διόνυσος ὃν ἐν δρακανῷ νιφόεντι
Ζεὺς ὕπατος μεγάλαν ἐπιγουνίδα θήκατο λύσας.

Ibid. ἐπ' ἄντρῳ διθυράμβῳ] *In antro bifori*, reddidi. δίθυρον enim *biuallem*, seu *bipostem portam* significat. Vide Phornutum, & lexicographos Græcos. διθυρὰ, hoc est, *biualuia*, in foliis dixit Aristoteles lib. de Iuuentute, & Senectute c.1. In antro autem nutritum Bacchum, Pausanias in Laconicis auctor est, campumque ipsum Διονύσου κῆπον, hoc est, *Bacchi hortum* appellatū. Διθύραμβος igitur, vel quod bis natus, duabus ianuis egressus in lucem Bacchus, semel ex vtero materno, Semeles fulgore ictæ; iterum ex Iouis femore; vt ex eiusdem cerebro Pallas. ἀπὸ τοῦ Διονύσου, τοῦ ἐκ δύο θύρων ἐξελθόντος, inquit interpres Pindari, dithyrambici summi: & Isacius in Lycophronis prolegom. vel quod ex Ioue, & Cerere natus, discerptus à Titanibus sit; à matreq; recoctus, & in vitam reuocatus; vt Diodorus Siculus lib. 4. Biblioth. Origenes contra Celsum, & Eusebius narrant. Hinc & Βιμάτωρ est Orpheo: ab Ouidio verò *bimater* redditur, lib. 4. Metamorph.

Thuraq; dant, Bacchumq; vocant Bromiumq; Lyæumq;,
Ignigenamq; satumq; iterum, solumq; bimatrem.

Phornutus verò a Rhea Deûm matre secundo compositum ait; qui & διθύραμβον dictum putat, quod *arcanum demens detegat ebrietas*: ebrius enim & temulentus, vas est rimarum plenum, hàc illàc perfluens. Ridet hæc deliramenta, & quidem meritò, Arnob. lib. 1. & 5. aduersus Gentes. Tu vide & Macrobium lib. 1. somnii Scip. c.12.

lin.28. λυθέντων τῶν ῥαμμάτων] Esset itaque διθύραμβος, quasi λυθίραμβος, per ι scribendum: quod dum Bacchum parturiret femori assutū, acclamarent Nymphæ, λῦθι ῥάμμα, λῦθι ῥάμμα, *solue ligaturam*. Sed in his compositionibus ludentes nimium quantum sibi indulgent, acuti, (tum verò præcipue Stoici) originatio-

num

num interpretes, & ſæpe etiam φλυαρώδεις. Sed hic lege Etymologicum magnum.

lin. 31. Πίνδαρος ἐν Κορίνθῳ λέγει] Locus Pindari eſt Olympicorum Eidyllio 13. & βοηλάταν eum nominat; vel quod cum clamore accinebatur, vel quia victoribus bos erat præmium, vt interpreti placet. *Tripodem* autem præmio dari ſolitum in prolegom. Iſac. Tzetzæ in Caſſandram Lycophronis lectum eſt: qui & primum dithyrambum Corinthi a Philoxeno Cytherio inſtitutum ait; ab Arione Ariſtoteles, vt hic Proclus refert. Locum enim adhuc requiro, niſi fortè in iis, quæ extremo lib. 3. Poeticæ interciderunt. Nunc Dyrcæi vatis lyram iucundam audiamus.

--- ἅπαν δ' εὑρόντες ἔργων·
Διονύσου πόθεν ἐξέφανεν
σὺν βοηλάτᾳ χάριτες,
Διθυράμβῳ.

Vbi Scholiaſtes, quiſquis is eſt, primum in Naxo, deinde Thebis, poſt Corinthi, repertum primum dithyrambum; eiuſq; ſententiæ auctorem facit Pindarum ipſum Dithyrambopæum, optimum eorum, qui temporis iniuria perierunt. Quid eſt, ſi hoc non eſt, pugnantia dicere?

lin. 34. τὸν κύκλιον χορὸν] Iſacius Tzetzes in Lycophr. Cyclios, in choris conficere circulum conſtantem viris quinquaginta, totidemq;, & in dithyrambicis: communi enim id eſſe vtriſq;, ſed de choris Suidas legendus, & quæ de Cyclicis ſupra obſeruanda docui.

lin. 35. ὁ Νόμος] *Nomus*; modus, ſeu modulatio quædam carminis. Iulius Pollux lib. 4. cap. 9 περὶ ἁρμονικῶν αὐλητικῶν, Ariſtoteles in Poetica, & Problematum ſect. 19. quaſt. 28. vbi nomos exponunt *odas*. Plutarchus Sympoſ. lib. 7. quem & lege lib. de Muſica, & Athenæum lib. 14. Apud Suidam alia ſignificatio in νόμοι, κιθαρῳδικοὶ ex eodem Ariſtotele: alia item notione Ariſtophanis interpres doctiſſimus, initio Equitum: in hunc verſum,

συναυλίαν κλαύσομεν Ὀλύμπου νόμον.

Athenæus lib. 14. tradit *Cantionem nomium* ab Eriphanide Menalcæ venatoris amore capta vocari.

lin. 36. νόμιμος γὰρ ὁ Ἀπόλλων] Νόμιος vocatur, vna dempta litera, apud Macrob. & Phornutum: ſed & hi ſententiis variant. A paſtorali cura, παρὰ τὸ νέμω Νόμιος Phornutus: nam & Admeti regis pecora pauiſſe fabulantur poetæ; ille verò *quia Sol, qui Phœbus eſt, paſcit omnia, quæ terra profert, vnde non vnius generis pecorum, ſed omnium paſtor canitur*. Sic enim Macrobii verba leniter immutanda putaui, lib. 1. Saturnal. c. 17. Theocritus Eidyllio 32. in Hercule leonicida:

Χλωρή τ' αἰγείελαος Ἀπόλλωνος νομίοιο
ἱερὸν ἄγνον ξεῖνε, τελειοτάτοιο θεοῖο.
Hic vbi templa tenet ſua paſtoralis Apollo.

Et Callimachus hymno in Apollinem:

Φοῖβον καὶ νόμιον κικλήσκομεν ἐξ ἔτι κείνου
Ἐξότ' ἐπ' Ἀμφρυσσῷ ζευγίτιδας ἔτρεφεν ἵππους
Ἠϊθέου ὑπ' ἔρωτι κεκαυμένος Ἀδμήτοιο.

Id est,

Hac etiam causa Nomium te Phœbe vocamus,
Pauisti quod equos Amphrysi ad flumina pastor,
Cælibis Admeti succensus amore iugali.

Et Maro, quem nihil Græcorum arcanorum fugit, initio lib. 3. Georg.

Pastor ab Amphryso.

Et Lucanus lib. 6. Pharsal. *& flumine puro*
Irrigat Amphrysus famulantis pascua Phœbi.

Proclus noster & Pindari Scholia à νόμῳ Νόμιον deriuant, à musico nimirum modulo: M. verò Tullius à legum seueritate cum Arcadibus Apollo imperaret, *Nomonem* appellat, 3. de natura Deorum. Probus Grammat. in 1. Georg. Virgil. ad illud; - - *Et cultor nemorum cui pinguia Ceæ.* Aristæum in Deorum numerum relatum ait, appellatumq; *Nomium* & *Aegoras*: quod & agresti studio, & cum pecorũ armentorumq; non mediocriter hominibus profuisset, idque ex Varronis Attacini Argonauticis. Verum ex Apollonii Rhodii ἀργοναυτικοῖς, quando Varronis interierunt, emendandum esse ἀγρεὺς pro *Aegoros*, quod deprauatum est, primus vidit Lilius Giraldus, syntagmate I. in *Aristæo*, & 2. in *Ioue Icmæo*. Reliqua suggerent Scholiastæ Apollonii, qui appellationis causam reddunt, vt & Pindari interpretes: qui Vates in Pythiis, Iouem & Apollinem, singulos Aristæos nominatos ait, vt & ἀγρέα, καὶ νόμιον. Sed plura Gregorius Lilius syntagm. 7. & alibi, quæ non describo. Νόμιμος autem recipio præ illo Νόμιος. Quamuis enim Νόμιος dictus Apollo ἀπὸ τῆς νομῆς, aut ἀπὸ τοῦ Νομεὺς; hoc tamẽ loco ἀπὸ τοῦ νόμου Musicę ducitur etymon indicio, vt dixi, Procli ac Pindari Scholiastæ: quod ad Apollinis templum solus Chrysothemis absq; choro *Nomon* primus cecinisset. At à nomine Νόμος, nullo modo Νόμιος sine altero μ oriri potest, sed omnino paronymon eius est, τὸ Νόμιμος, vt Νόμιμα βαρβαρικὰ liber Aristotelis à M. Varrone libr. VI. de Ling. Lat. citatus, & ab Athenæo eiusdem Τυῤῥηνῶν Νόμιμοι *Hetruscorum leges* lib. 1. δειπνοσοφιστῶν. Quare Νόμιμος retinendum puto.

pag. 9. lin. 3. Τέρπανδρος μὲν πρῶτος] Huic Nomi inuentionem plerique acceptam referũt: nonnulli Philammoni, alii Clonæ. Plutarchi verba comment. de Musica audiamus: Ὁμοίως δὲ Τέρπανδρου Κλονᾶν τὸν πρῶτον συστησάμενον τοὺς αὐλῳδικοὺς νόμους καὶ τὰ προσόδια ἐλεγείων τε καὶ ἐπῶν ποιητὴν γεγονέναι, καὶ Πολύμνηστον Κολοφώνιον τὸν μετὰ τοῦτον γενόμενον, τοῖς αὐτοῖς χρήσασθαι ποιήμασιν.

Et Plinii libr. 7. c. 56. *Citharam Amphion, vt alii, Orpheus, inuenit. Septem chordis tribus ad quatuor additis Terpander: octauam Simonides addidit: nonam Timotheus.*

lin. 4. Ἀρίων ὁ μηθυμναῖος] Nota in vulgus historia, siue fabula ea est, de *Arione*, delphino vecto; qui Tarento Corinthum traiicere cum vellet, à nautis in mare præcipitatus, tergoq; delphini exceptus, in Tænarum delatus est; ex Herodoto in Clione: Plinio lib. 9. cap. 8. & quæ ibi notata à Iacobo Dalechampio Medico de delphinis: Plutarcho in conuiuio 7. sapientum: Æliano lib. 6. histor. animalium c. 15. & lib. 12. c. 45. Fabii dicterio lib. 6. Institut. orator. c. 4. Agellio lib. 16. c. 19. Iulio Hygino in astronomicis de Delphica: & ne Poeticæ voluptas, cùm de ipsa disserimus, absit, Ouidius eleganter describit 2. Fastorum, & Græcè Bianor, duobus Epigramm. quæ lib. 1. ἀνθολογίας, & lib. 4. leguntur. Herodoti verba ob singularem Scriptoris amœnitatem, non pigebit exscribere. Is enim in Κλειῷ primum Corinthi dithyrambum docuisse refert (quod hîc ad Aristotelem Proclus retulit) Ἀρίονα τὸν μηθυμναῖον ἐπὶ δελφῖνος ἐξενεχθέντα ἐπὶ Ταίναρον ἐόντα κιθαρῳδὸν τῶν τότε ἐόντων οὐδενὸς δεύτερον, καὶ διθύραμβον, πρῶτον ἀνθρώπων τῶν ἡμεῖς ἴδμεν ποιήσαντά τε καὶ ὀνομάσαντα καὶ διδάξαντα ἐν Κορίνθῳ. Huncque à nautis improbis in mare desilire coactum ait, στάντα ἐν τοῖσι ἑδωλίοισι διεξελθεῖν Νόμον καὶ Ὄρθιον. τελευτῶντος δὲ τοῦ νόμου ῥῖψαί μιν ἐς τὴν θάλασσαν ἑωυτόν. Quæ sic Agellius Latinè reddidit lib. 16. c. 19. *Stansque in summæ puppis foro, carmen quod Orthium dicitur, voce sublatissima cantauit. Is loco, & oppido Methymnæus, terra atq; insula omni Lesbius fuit.* Sic ille: in quo suspecta mihi de mendo vox illa *sublatissima*, dure ferit aures: tentabam *sublata & ima*; Est enim Dithyrambus numeris innumeris solutus, vt Flaccus canit: sed nihil absque librorum vett. auctoritate temere mutandum censeo. Porro & illud obserua; θούριον λογοποιὸν (vt Herodotum appellat Iulianus Imp. in Epist.) non distinxisse videri alba, quod aiunt, linea, *Nomon*, & *Dithyrambum*: cum tamen Νόμος in Apollinis, διθύραμβος verò in Bacchi honorem caneretur: sitq; ille canendi modulus cum certo intensæ remissæq; vocis flexu; Dithyrambus verò numeris solutus feratur. *Orthius* autem modus Palladis est, argumentum bellicum habens, vt Timotheus Alexandro regi ostendit, inquit Plutarch. in Musica, & Eustath. in Iliad. λ. τοιοῦτος γὰρ παρὰ τοῖς μουσικοῖς ὄρθιος νόμος, ἤγουν τρόπος ἐκείνος ᾠδῆς εἰς τὸν πόλεμον ἐρεθιστικός. Τιμόθεος οὖν ᾄσας τοιοῦτον ἄρεος Ἀλέξανδρον ἔπλησεν, ὡς εἰς τὰ ὅπλα εὐθὺς ἐκεῖνος ἀναπηδῆσαι. *Orthium* alii vocant & Dianæ attribuunt: de quo eius cognomento Lilius Giraldus Syntagm. 12. & 1. de historia Poetarum. ὄρθρος verò quid ab illo differat Phrynichus Lexicogr in Atticismis docet: etsi Glareanus *Orthrium* tuetur: *Orthium* verò rescribendum putet Io. Hartungus Decuria II. cap. x.

lin. 8: καὶ χορδαῖς τὴν ἑπτὰ πλείοσιν ἐχρήσατο] Non Phryno, sed Timotheo vno ore omnes attribuunt. Pausanias in Laconicis: Ἐνταῦθα ἐκρέμεσαν Λακεδαιμόνιοι τὴν Τιμοθέου τοῦ Μιλησίου κιθάραν καταγνόντες ὅτι χορδαῖς ἑπτὰ ταῖς ἀρχαίαις ἐφεῦρεν, ἐν τῇ κιθαρῳδίᾳ τέσσαρας χορδάς. Ceterum ψήφισμα à Lacedæmoniis contra Timotheum latum, etiam num in Boethii Seuerini de Musica Comm. legitur, dialecto Dorica, hoc est, veteri Spartanorũ lingua, ρ littera loco σ substituente scriptum, quod com-

muni Dialecto editum à Gregorio Lilio in Hist. Poetarum : castigatius verò à Paulo Leopardo, Miscellan. c.14. lib.8. quod & nos ex Boethii codice peruetери Bibliothecæ Toletanæ olim contulimus : Ἐπειδὴ Τιμόθεος ὁ Μιλήσιος παραγενόμενος εἰς τὴν ἁμετέραν πόλιν τὴν παλαιὰν μολπὴν ἀτιμάζει, καὶ τὴν διὰ τῶν ἑπτὰ χορδῶν κιθάρισιν ἀποστρεφόμενος πολυφωνίαν εἰσάγων λυμαίνεται τὰς ἀκοὰς τῶν νέων διὰ τῆς πολυχορδίας. καὶ γὰρ καινότητα τοῦ μέλους ἐνέγκε καὶ ποικίλην ἀντὶ ἁπλῆς καὶ τεταγμένης ἀμφιέννυται τὴν μολπὴν ἐπὶ χρώματος συνιστάμενος τὴν τοῦ μέλους δίεσιν ἀντὶ τοῦ ἐναρμονίου ποιῶν ἀντίστροφον ἀμοιβὴν παρακληθεὶς δὲ καὶ ἐς τὸν ἀγῶνα τῆς Ἐλευσινίας Δήμητρος ἀπρεπῆ διεσκευάσατο τὴν τοῦ μύθου διδαχήν. τὴν γὰρ Σεμέλης ὠδῖνα οὐκ ἔνδικα τοὺς νέους διδάσκει (al ter ἐδίδασκε) δεδόχθαι φαμὲν περὶ τούτων τοὺς βασιλέας καὶ τοὺς ἐφόρους μέμψασθαι τὸν Τιμόθεον, ἐπαναγκάσαι δὲ καὶ τῶν ἕνδεκα χορδῶν ἐκτάμοντας τὰς περιττὰς ὑπολειπομένας τὰς ἑπτά, ὅπως ἕκαστος τὸ τῆς πόλεως βάρος ὁρῶν εὐλαβῆται εἰς τὴν Σπάρτην ἐπιφέρειν τι τῶν μὴ καλῶν ἐθῶν, μήποτε ταράττηται κλέος ἀγώνων, hoc est, *Quoniam Timotheus Milesius veniens in nostram ciuitatem antiquum cantum neglexit, & eum qui per septem chordas efficitur, cantum citharæ auersans polyphoniam, id est, vocum multarum concentum inducens, inficit auditus iuuenum per polychordiam, id est, chordarum multiplicitatem; etenim meli nouitatem induxit, & variam pro simplici & ordinata induit modulationem, in chromate constituens meli diesin, pro enarmonio faciens antistrophon permutationem. Accitus verò ad Eleusiniæ Cereris certamen indecentem dispersit fabulæ doctrinam. Semeles enim partus dolorem non iustè iuuenes docet, visum esse dicimus, vt reges & ephori accusent Timotheum, & recuperent ex vndecim chordis resectis superfluis, reliquas septem: vt quilibet intuens vrbis grauitatem, caueat Spartam inferre minus rectam consuetudinem, ne forte turbetur ludorum gloria.* Athenæus quoque lib. 14. δειπνοσοφ. accusatum ait Timotheum, quod veterē Musicam labefactaret, atq; corrumperet: quemadmodum Plato, & ex illo M. Tullius 2 & 3. de legibus Musicam mutari vetabat, quod hæc fere mutationē Reip. adferret: (vt hodie religionis immutatio; vnde tot Tragœdiæ, cædes, Rerump. interitus, &c.) Sic enim diuinus ille Philosophus lib. 4. de Repub. εἶδος καινὸν μουσικῆς μεταβάλλειν, εὐλαβητέον, ὡς ἐν ὅλῳ κινδυνεύοντα. οὐδαμοῦ γὰρ κινοῦνται μουσικῆς τρόποι ἄνευ πολιτικῶν νόμων τῶν μεγίστων, ὡς φησί τε Δάμων, καὶ ἐγὼ πείθομαι. Cumque chordas superuacuas præcidere quidam paratus esset, ostendisse Timotheum, stantem apud ipsos exiguam Apollinis imaginem; in cuius lyra tot essent fides, & eodem situ, & ordine porrectæ: ideoque absolutum. Rursum lib. 8. Polyidæ glorianti, quod discipulus eius Philetas Timotheum canendo vicisset: *Miror* (inquit) *si ignoras Timotheum* Νόμον *condere; Philetam verò* ψηφίσματα, ludens in ambiguo, vt ego quidem accipio. *Lex* enim, & νόμος Græcis, & Musicis modulus est *Decretum* verò respexit quo damnatus Timotheus est. Ibidemque Dithyrambum de Semele Bacchum parturiente, docuisse refert Timotheum.

lin. 10. διθύραμβος πολὺ ἐνθουσιῶδες] *Dithyrambus* enim in Bacchi, *Nomos* in Apollinis, vt dixi, honorem decantabatur. Ille in furorem agebat, cornuaque, vt Poetæ loquuntur, addere solet; hic verò Musis cùm præsit, vnde & *Musagetes*; &

Poeticæ

Poeticæ artis auctor ſit, quietus eſt: Ille ſolutus; hic numeroſus; ille audax; hic concinnum poema poſtulat. Bacchatur in Orgiis Dithyrambus, hinc prouerbia, διθυραμβοποιῶν νοῦν ἔχειν ἐλάττονα, *Mentis minus, quàm dithyrambici habeant, habere: Dithyrambus non eſt ſi bibat aquam*, aliaque id genus: vide Suidam, & Zenobium in Prouerb. οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον, & Strabonem lib. 8. Geographiæ, Heliodorus libr. 2. αἰθιοπικ. ἀπροσόδιον δὴ τοῦτο οὐδὲν φασι πρὸς τὸν Διόνυσον ἐπεισκυκλήσας. Character itaque diuerſus. *Nomos* enim, vt & vox ſonat, legibus vinctus & aſtrictus; ſolutus contra *Dithyrambus* & liber: vnde & *Lyæus, liberq;* dictus, & *audax*. Obſeruaui tamen commutari hæc nomina interdum ſolere, &, niſi quid iudicans fallor, confundi nonnunquam, vt & ſupra monui, & ex Ariſt. clarum eſt. Quærit enim Sect. 19. probl. quamobrem *nomi* ſine conuerſionibus à poetis ſcriberentur, cum alia cantica chororũ per conuerſiones ſtrophorum, & antiſtrophorũ, & Epodi ſcriberentur à Lyricis. Subdit: οἱ διθύραμβοι ἐπειδὴ μιμητικοὶ ἐγένοντο, οὐκ ἔτι ἔχουσιν ἀντιστρόφους, πρότερον δ' εἶχον. *Dithyrambi poſtquam imitatores eſſe cæperunt, conuerſiones non habent, antea habebant.*

lin. 14. καὶ ἀπλουστέραις δὲ κέχρηται λέξεσιν] Atqui *Dithyrambi* verba ſunt nodoſa, compoſita, tumentia, & vt Flaccus alibi, *ſeſquipedalia*: vel, vt Græci litteratores vocant, πολύπλοκοι λόγοι. Sic enim in Poetica Ariſtot. τῶν δὲ ὀνομάτων τὰ μὲν διπλᾶ μάλιστα ἁρμόττει τοῖς διθυράμβοις. & lib. 3. Rhetoricæ: τὴν δὲ λέξιν ἀνάγκη εἶναι ἢ εἰρομένην καὶ τῷ συνδέσμῳ μίαν, ὥσπερ αἱ ἐν τοῖς διθυράμβοις ἀναβολαί. Hinc & *Dithyrambica oratio*, pro obſcura, Platoni in Phædro, Ἐὰν ἄρα πολλάκις νυμφόληπτος προϊόντος τοῦ λόγου γένωμαι μὴ θαυμάσῃς. τὸ νῦν γὰρ οὐ πόρρω διθυράμβων φθέγγομαι. De quibus & Criticus Dion. Halicarnaſſ. epiſt. ad Cn. Pompeium; cuius verba initio retuli. Plutarchus quoq; in vitis Sophiſtarum ſæpe Διθυραμβῶδες dixit pro *tumentia & grandia dicere*. Certè, talia mihi Nonni Panopolitani Διονυσιακὰ, & fort. Dionyſ. Βασσαρικὰ à Stephano lib. de vrbibus aliiſq; laudata, & Lycophronis Caſſandra eſſe videntur: licet Epico non Melico carmine conſcripta; adeo Dithyrambicorum, hoc eſt, compoſitorũ verborum plena ſunt omnia, vt ęgrè reddi Latinè queant: cum Græci Romanis, compoſitorum in vocibus felicitate longè antecellant. Talia & illa fortaſſe apud Latinos in elegantiſſimo illo Catulli Galliambo in Cybelen, à Cæſare Scaligero valde probata, *hederigeræ, herifugæ*; & vbi *cerua ſyluicultrix*, vbi *aper nemorouagus*. Quodq; eiuſdem, ex Vere, citat Fl. Soſipater lib. 4. Gramm.

--- *Concitum tetuli gradum*: pro *tuli*, aliaque ſexcenta. Nec compoſitis tantum vocibus, ſed & audacter traductis vtebantur Dithyrambici. Hoc adeò verum eſſe didici ex Euſtathio in illam Iliad. β auream γνώμην:

Οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα
ᾧ λαοί τ' ἐπιτετράφαται καὶ τόσσα μέμηλεν.

Sic n. doctiſſimus ille interpres; ἰστέον δ' ὅτι πάντες εὐρυκρείον ᾧ λαοὶ ἐπιτετράφηται, καὶ ὅτι δοκεῖ εὐλόγως παρὰ Λάκωσι Ζεὺς Ἀγαμέμνων ἐπιθετικῶς εἶναι, ὡς ὁ Λυκόφρων λαλεῖ.

Ἀγαμέμνων τε εὐρυκρείων καὶ Ζεὺς εὐρυμέδων, εἰ δὴ ταυτὸν εὐρυκρείων καὶ εὐρυμέδων, λέγοιτ᾽ ἂν διὰ τοῦτο διθυραμβικώτερον καὶ Ἀγαμέμνων Ζεύς, καθ᾽ ὅτι καὶ εὐρυκρείων.

Libet nunc & Horatium Flaccum in partes vocare, quo nemo clarius de Dithyrambis inter Latinos ſcripſit: (Græcos enim ſemper excipio, in omni re diligentiores, accuratioreſque) idq; eo libentius, quod hanc odam 2. lib. 4. Carm. quæ de *Pindari* eſt Dithyramborum principis laudibus, nemo ſatis diligenter, quem quidem viderim explanarit. Venuſinus verò Pindarus ſic de *Dircæo vate*, Thebis nato, quod & Bacchi natale ſolum Poetæ fingunt:

Feruet, immenſuſq; ruit profundo
Pindarus ore
Laurea donandus Apollinari,
Seu per audaces noua dithyrambos
Verba deuoluit, numeriſque fertur
Lege ſolutis.

Quo loco perinde ſudant interpretes, hodie, vt qui Olympia certabant, vel ad Eurotam fluuium Laconum exercebantur: quaſi hic crucem poſteris fixiſſe Poeta videatur Hugolinus Martellius, Etruſcus, ſingulari edito libello, τὸ *audaces* ad διανοίας, quæ materia ſit; *noua verba*, ad λέξεως, quæ inſtrumentum; *numeros lege ſolutos*, ad ῥυθμοῦ καὶ μέτρου modum refert: quæ tria fere in omni ſcriptionis genere conſiderari ſolent: nam & idem Horatius in arte Poetica:

Verbaq; præuiſam rem non inuita ſequuntur.

Sed non ſequor: neque enim, *audaces verba & numeri*, ita opponuntur, vt tua illa διάνοια λέξις καὶ μέτρον quod poſtulat illa ἑρμηνεία. Non me fugit Iulium Scaligerum, Pet. Victorium, & Franc. Robortellum; bone Deus, quos, & quantos viros! audaciam dithyramborum aliter interpretari. Illi ad numerorũ incertum modulum, libertatemq; carminis retulerunt: hic vero ad verborum nouationem traduxit: quæ duo a Flacco mox ſubijci quis non videt? Acro vetus interpres τὸ *audaces* dupliciter videtur explicaſſe; aut quia vehementiores ceteris rhythmis; aut propter verborum innouationem. Poſteriorem explanationem ſecutum video Robortellum. Porphyrio ad ſcriptum Pindari refert, quo raptus multum ſibi permiſit, & auſus hoc genere metri nouas hiſtorias canere; de qua Porphyrionis explicatione nihil poſſum exiſtimare, quando Pindarici dithyrambi perierunt. Acronis vtraq; & illa Scaligeri, & Victorii conſentiunt naturæ dithyramborum, quam quidem ex veterum ſcriptis noſcere datum eſt. Sequor itaq; aut priorem Acronis, aut poſteriorem copulatam cum illa Scaligeri: vt *audaces* quidem dicantur, & quod ſint καινοτόμοι, & quod exleges & ἀθέμιστοι. Vtrumq; enim magnæ audaciæ argumentum. Ita non erunt tria ἀντίθετα, vt voluit Martellius: quod nec verba Horatii præ ſe ferunt; ſed duo poſteriora, quod eſt apud omnes Græcos, Latinoſque ſcriptores frequentiſſimum, erunt ἐπεξηγήσεις prioris. Atque vtinam non in reliqua odæ parte explananda eum fugiſſet ratio.

tio. Subiicit enim: quoniam *Lyricæ*, inquit, *poeſeos finis eſt laudatio*; quatuor laudationum formæ totidem verſibus proponuntur à Flacco. Sed ô felicem illum, qui potuerit τὰ πολλὰ εἰς ἓν συναθροίζειν! Fortunatos enim eos iudicat apud Platonem Socrates, qui hac facultate valerent. Cenſetne tot, tamque varios *Odarum* Horatii iudices καὶ ἐπιγραφὰς, πρὸς μίαν φύσιν pertinere? Quid autem commune τοῖς παραμυθητικοῖς cum Encomiaſticis? Illis monemus, vt plerumque Anacreon, & Horatius, ἐπικήδεια; his laudamus. At commune vtriuſque, τὸ πείθειν eſſe dicit. Ἀλλὰ τὸ πείθειν eſt finis, non Poeticæ, ſed Rhetoricæ: quem cum adhibet Poeta, Rhetoris perſonam induit. ἡ διάνοια γὰρ τῆς Ποιητικῆς ex Rhetorum fontibus petenda, vt in Poeticis docuit Ariſtoteles, Philoſophorum prope Deus. Quid præterea commune his duobus generibus cum aliis Odis? Vt cum quinta & 13. lib. 1. vt ceteras mittam, quæ longiſſimè ab vtroque genere abhorrent. Aſſentior itaque iis, qui hunc Lyricæ finem proponunt, animos hominum, qui hæc legerint, audierintve, exhilarare, & leuare grauitate illa heroica; aſperitate Iambica, & Comica; & acerbitate ſenſus Tragica, atque Elegiaca: vt ad Muſicæ finem, cum qua arctiſſimum illi vinculum intercedit, quam proximè accedit. Nam & in *Epicediis*, & *Threnis*, quos canit;

- - dum vires, animumq; moreſque
Aureos educit in aſtra, nigroque
Inuidet Orco.

Qui neceſſitudine aliqua defunctos attingunt, immenſum quantum in ea etiam doloris acerbitate non ſolum mitigantur, verùm etiam quodammodo geſtiunt & exſiliunt. Sed de fine ſatis ſuperque. Ad formas Lyricæ veniamus, quas quatuor eſſe ex Horatii locis elicere conabor. Vel enim Dithyrambicis verſibus homines in Dionyſiacis, & Orgiis diuino numine pleni, quaſi ἐνθουσιασμῷ rapiebantur; vel Dii, Deorum filii reges laudabantur, vt ad imitationem alii raperentur: vel res præclarè geſtæ, virtuteſque hoc carmine celebrabantur: vel denique vt fidus amor ab obliuionis iniuria vindicetur, ſtudioſe dant operam. In his ferè omnis Lyricorum opera conſumitur. Sic itaque Poeta:

Seu Deos, regeſque canit Deorum
Sanguinem. - - - & quod inde excurrit.

Quot etiam Lyricorum argumenta 4. idem in epiſtola ad Piſones complexus eſt:

Muſa dedit fidibus Diuos, puerosq; Deorum
Et pugilem victorem, & equum certamine primum,
Et iuuenum curas, & libera vina referre.

Non enim euincit Martellius, nec mihi perſuadet; fortaſſe nec aliis eruditioribus. Neque enim duo illi loci, quos inter ſe componit, quaſi

Gemini ſint, eadem volunt. Horatius certè in Odis, vt mihi quidem videtur, non eſt τεχνικὸς: nec ab illo exſpectandum, vt ἀκριβέστατα genera Lyricorum (quæ poeſis πολυμερεστάτη eſt, & διαφόρους ἔχει τμήματα, vt verè noſter ait Proclus) diſtinguat, & partiatur. Satis eſt illi in ea Oda aliquot genera recenſere eorũ, quæ Pindarus ſuis hymnis proſecutus erat. Hæc ſi ſpectaſſet Hugolinus, non in eos ſe errorum laqueos induiſſet, dum nimis Methodicus eſſe vult. Facit enim tertium genus Lyricæ, *res præclare geſtas canere.* An excidit illi, vetus illud Rhetorũ præceptum, in incunabulis etiam artis bene dicendi decantatum, αἱ πράξεις κυριώτατον κεφάλαιον τῶν ἐγκωμίων; quî igitur hoc genus audet à primo & ſecundo ſeiungere? partẽ κυριωτάτην toti detrahere? Abi: exime cor, aut cerebrum homini, quæ ſpes reliqua erit? Illud a. ex epiſt. ad Piſones --- *& libera vina referre.* quod eſt planè Anacreontium, vbi legitur in oda illa de Pindaro? Sed reprimam me: nec enim illi Procli Chreſtomathiam legere contigit: cuius diuiſionem qui legerit, næ ille ἀκριβεστέραν non admodum requiret. Omnis enim poeſis Lyrica, *aut ad Deos, aut ad homines, aut ad vtroſq; denique pertinet*: nam quartum idem reiicit. Horum generum formæ ſunt multæ, quarum aliquot ab Horatio, plures à Proclo noſtro recenſentur.

lin. 17. καὶ τοῖς ῥυθμοῖς] Dion. Halicarnaſſeus περὶ συνθέσ. ὀνομάτων. Οἱ δὲ, διθυραμβοποιοὶ καὶ τοὺς τρόπους μετέβαλλον, Δωρίους τε καὶ Φρυγίους, καὶ Λυδίους ἐν τῷ ἄσματι ποιοῦντες, καὶ τὰς μελῳδίας ἐξήλλαττον, τότε μὲν ἐναρμονίους ποιοῦντες, τότε δὲ χρωματικὰς, τότε καὶ διατόνους, καὶ τοῖς ῥυθμοῖς κατὰ πολλὴν ἄδειαν ἐνεξουσιάζοντες διετέλουν. Ariſtoteles vero 8. Polit. c. 7. *Phrygia*, non *Dorica* indigere harmonia dithyrambos ait: Phrygius enim modus vehemens appellatur, & violentus à Luciano, hominem concitat, & in furorem accendit. Hinc & materia petita à Declamatoribus apud Fabium Quinctilianum lib. 1. c. 10. lege & de Pythagora cum modis Muſicis mutante ſimul etiam animi perturbationes, quæ πάθη Græci vocãt, apud Plutarchũ, Boethium, Martianum, & Capellam: vt & Iſchiadicos mederi tibiarum cantum apud Agell. lib. 4. Noct. Attic. c. 13.

lin. 19. τὸν Φρύγιον καὶ ὑποφρύγιον ἁρμόζεται] Malim, τῷ Φρυγίῳ καὶ ὑποφρυγίῳ. De his modis Lucianus in Harmonide: τῆς ἁρμονίας ἑκάστης διαφυλάττειν τὸ ἴδιον. τῆς Φρυγίου τὸ ἔνθεον. τῆς Λυδίου, τὸ βακχικὸν. τῆς Δωρίου, τὸ σεμνὸν. τῆς Ἰωνικῆς, τὸ γλαφυρόν. *Vniuſcuiuſque*, inquit, *Harmoniæ ſuum eſt proprium: Phrygiæ, Entheum: Lydiæ Bacchicum: Doriæ, grauem: Ionicæ, iucundum.* Ex quo, vt pleraque fabulæ Mileſiæ, eſt mutuatus Apuleius Madaurenſis, lib. 1. Floridorum: *Tibicen quidam fuit Antigenidas omnis voculæ melleus modulator, & idem omnis modi peritus modificator, ſeu tu velles Aeolion ſimplex; ſeu Iaſium varium; ſeu Lydium querulum; ſeu Phrygium religioſum; ſeu Doricum bellicoſum.* De quo tibicine etiam Cicero in Bruto, Plinius lib. 16. c. 36. Val. Max. libr. VII. cap. VII. Agel. libr. XV. cap. XVII. Plura Plutarchus Comment. de Muſica, & Boethius. Muſicæ itẽ Theoreticæ princeps, Franc. Salinas, Burgenſis cœcus ab octauo ætatis anno: lib. 4. c. 11. & 13. de Muſica Latinè & eleganter conſcri-

conſcripta; poſt Ariſtoxeni Ptolemæi & in eius Harmonica Porphyrii comm. Manuelis Bryennii, & Ariſtidis Quinctiliani libros ἁρμονικῶν: quos ego auctores Græcè in Bibliothecis Italiæ & Hiſpaniæ adhuc latentes videre memini.

Ibid. τὸν φρύγιον] Libet, priuſquam manum de tabula tollam, Æliani loco obſcuro lucem, qua poſſum, adferre ex coniectura. Interpretes enim, Venetum & Germanum rem acu non tetigiſſe video: adſcribam autem eo libentius Græcè, vt prudens Lector, quantum ſit fidei adhibendum alienis verſionibus, intelligat, dum poſſis ſine cortice, quod aiunt, nare, & ſuis, non alienis, vt cœci, oculis cernere verum: Sic enim ille lib. *13.* Ποικίλης ἱστορ. c. 21. Ὅτι ἐν Κελαιναῖς τῇ δορῇ τοῦ Φρυγὸς ἐὰν προσαυλῇ τις τὴν ἁρμονίαν φρύγιον ἡ δορὰ κινεῖται. ἐὰν δὲ εἰς Ἀπόλλωνα, ἀτρεμεῖ καὶ ἔοικε κωφῇ. Vulteius, Germanus ſic reddidit: *Si Apollini, vel ad Apollinem; quieta, mutaq; videtur pellis.* Iac. Laureus Venetus: *quaſi qui ad Apollinis ſimulacrum concinit Phrygium modum, immobilis ſit & muta.* Repperit autem Marſyas Phryx Phrygios modos Muſicæ, Geminuſq; tibias: vt Lydios Amphion; & Doricos Thamyras Thrax: auctor Plinius lib. 7. c. 56. Reſpexit verò Ælianus, niſi fallor, ad Marſyæ Phrygis pellem, qua illum Apollo cantando victor excoriauit: Ouid. 6. Metamorph. & Appuleius initio Floridorum. Ille itaque Apollinis *delubrum*, hic *ſimulacrum* animo concepit: ego vero, pace illorum, Muſicos modos comparari exiſtimo: *Phrygium* nimirum, & quo pæana Apollini accinebant: eſtque de ἀντιπαθείᾳ ſermo: qua & aquilarum plumæ auulſæ, cæterarum auium pennas conſumunt: & tympana ex pelle ouina, ad corii lupini conticeſcunt. Variis autem modis *Pæana*, & *Dithyrambum* accini ſolere, vnus Plutarchus docebit, lib. de inſcriptione particulæ Ει. pro foribus templi Delphici, his fere verbis: *Qui animos recordari, ſtatiſq; temporum curriculis in vitam redire arbitrantur, ænigmata, & fabulas his Dionyſii mutationibus accommodatas prætexunt, & canunt huic Deo dithyrambica plena turbarum.* &c. *Clamoſum*, inquit Æſchylus, *fas eſt dithyrambum pedem conſequi, comitem ſociumq; Dionyſii, Apollini verò pæana modificatam ſobriamq; cantionem.* Et mox: *In eo ſeruant etiam æquabilem tenorem, altero anno dum ſacrificia celebrant, pæanibus vtuntur: ineunte hyeme concitant dithyrambos, pæana ſupprimentes,* hæc ille. Sed emerſimus iam tandem ex hoc pelago dithyrambico, & ſcopulos enatauimus: in quo hic fortaſſe conſecuti, ſecuri ſaltem ſumus, vt rem à nemine tractatam, explicaremus in Proclo: (quæ nemo de hac ipſa re, aut copioſius, aut apertius) vel ſuppeditaremus ea, quæ alii maiori otio, & librorum copia abundantes, augere facile queant, & quaſi calamiſtris inurere.

lin. *20.* καὶ συστήματα] Retinui vocem Græcam: quamuis non ignorem Boethium, *conſtitutionem* reddidiſſe: eſt enim artis vocabulum, à Latinis, vt pleraq; alia retentum. Atq; vtinam id genus plurima, vt & in Geographicis, vocabula reliquiſſent Græcè, potius, quàm ineptè conuerſa venditaſſent. Sed venit in mentem, & Photio eidem opem ferre, qui interpretis vitio, quantum coniicio, malè acceptus eſt, in Synopſi ſeptem Conciliorum generalium, vbi legitur ini-

tio *Hoſius Cordubæ Epiſcopus*: Nicænæ enim primæ Synodo interfuit. Vulgo malè legitur, *Pius Cordumbres Epiſcopus*. Innumera id genus in mundo ſunt; ſed Photio debui hanc operam.

lin. 31. Α᾽δωνίδια] De *Adonide* Veneris amaſio Eidyllium eſt Theocriti *15*. quod inſcribitur Α᾽δωνιάζουσαι. Rurſum legitur ex *30*. Eidyllio in mortem eiuſdem, Anacreontio carmine:

Adonidem Cytherea
Vt vidit interemptum. &c.

Meminit & 19. Eidyllio, in Epitaphio Bionis, quod Moſcho verius attribuitur, quàm Theocrito:

--- & Cypris amauit
Pluſquam quæ caro dedit oſcula nuper Adonidi,
Illo quo iuuenem morientem contigit ore. Item *24*.
Et Venus in ſiluis formoſum ſeruat Adonim,
Extinctum in ſiluis eadem deplorat Adonim.

Hanc & inter lactucas collocaſſe Adonim refert Athenæus libr. 2. δειπνοσοφ. quod de Phaone tamen Lesbia Ælianus prodidit lib. 12. var. hiſtor. c. 18. qua de re & And. Alciati I C. doctiſſ. emblema elegans circumfertur. Fulgentius Mytholog. lib. 3. *Suem quoque ob cædem auerſari, poetæ fabulantur, ſiue Martem Zelotypum*: Sic enim lib. *41*. Dionyſiacôn Nonnus Panopolita canit:

Mars quia Zelotypus, ſpeciem ſuis improbus olim
Mentitus, pulcrum lethali vulnere Adonim
Confecit. &c.

Verſus eius adferre non pigebit. verſu 206: βιβλ. μα΄.

Πᾶσι μὲν ἀμφελέλιξε γεγηθότα κύκλον ὀπωπαῖς
Πᾶσιν ὁμ[illegible], μούνην δὲ συῶν οὐκ ἤθελε λεύσσειν
Τερπωλὴν, ἅτε μάντις. ἐπεὶ συὸς εἰκόνι μορφῆς
Α῎ρης καρχαρόδων θανατηφόρον ἰὸν ἰάλλων
Ζηλομανὴς ἤμελλεν Α᾽δώνιδι πότμον ὑφαίνειν.

Quibus etiam lucem attulit doctiſſimu[illegible] Politianus Miſcellaneorum cap. 11. Exſtat Romæ marmorea inſpectio, in ædibus Cl. V. Tiberii Ceuali, in qua ſculptus Adonis, recens ab apro vulneratus: & miniſter prope aſtans cum ſpongia, qua admota vel ſanguinem ſiſtat, vel femur detergeat, vt & Tom. 1. Annal. Eccleſ. Baron. Card. adnotauit, & nos pluribus de Adonidiis apud Ezechiel. obſeruationum ſacrarum libris.

lin. 34. πολλῷ φελάγμαλι] Leg. omnino φρυάγματι Na[illegible]m mendum, vt innumera alia in Græcis Latiniſq; auctoribu[illegible], ex depr[illegible]auata pronunciandi conſuetudine, qua η & ι & υ eodem ſono male efferu[illegible]tur. E[illegible] a[illegible] autem hic geſtus Bacchantium in Dionyſiacis, & Orgiis, anhelitu quodam ra[illegible]i, caput iactare, & comam rotare; *Io, Io*, ingeminando: quod vel ipſa bacchantis voce ſignificari notum [illegible]; omnis anti[illegible]

lin. *35*.

lin.35 ὑπορχήματα δὲ] Saltationis varia genera Lucianus περὶ ὀρχήσεως enumerat, & Pollux. In his *Castorium* numerat Pindarus, carminis genus ὑπορχηματικὸν, rhythmo Æolico conditum: a Castore & Polluce sic appellatum, qui & ipsi saltarunt, vt & pugiles fuerunt. Mineruæ attribuit Epicharmus, quæ armata præcinuerit, Castoriumq; cecinerit: vnde & Lacones in bello tibiis vsi putabantur. *Pindari* autem aliquot id genus carmina, quæ saltando in choreis canerentur, citant eius interpretes simul & Aristophanis: item Erotianus. Legendus Iulius Cæsar Scaliger, lib. *1*. Poeticæ c. 47 post Athenæum lib. 14. δειπνοσοφ.

lin.38. Κουρῆτας] De Curetibus, seu Corybantibus, & Cretensibus, a quibus Iupiter nutritus dicitur in fabulis Poetarum, multa Strabo libr. 10. Geograph. Pyrrhichiam saltationem, ἐνόπλιον, hoc est armatam reperisse: ἐνθουσιασμὸν quoque, & ritus ceremoniarum. De his & Diodorus Siculus lib. *4*. & *6*. Bibliot. & Plinius lib. 7. c. *56*. ἐνόπλιον à Pyrrhicha distinguere videtur: *Saltationem*, inquit, *armatam Curetes docuere; Pyrrhichen Pyrrhus*: vt & doctissimus Budæus in Pandec. annotauit. Lege & Iacobi Dalechampii in Plinium annotat. lib. *7*. c. *56*. & Pindari interpretem in εἰδυλ. β. πυθιων. Oppianus initio libr. 3. κυνηγετικῶν in leones conuersos à Saturno Curetas, Iouis altores fabulatur repugnantibus reliquis poetis. Eleganter vero Dionysius Halic. extremo lib. *7*. quem sic Gelenius cõuertit: *Saltatorum habitus erant tunicæ Puniceæ balteis æreis astrictæ, gladiis dependentibus: gestabantq; breuiores mediocribus lanceas. Viri verò etiam æreas galeas cristis pinnatis insignes. Quemq; chorum præcedebat vnus vir, qui præibat cæteris saltationis formulas: vnus item militares, ac concitatos præcinens modulos rhythmis plerumq; proceleumaticis. Id genus exercitii apud Græcos olim cumprimis erat celebre, armata saltatio quæ vocatur Pyrrhica: siue id Mineruæ inuentum est, quæ post deletos Titanas in lætitia victoriali fertur prima saltasse armata, choreasq; duxisse: siue prius etiam institutum à Curetibus, dum infantem Iouem mulcerent armorum sonitu, concinnisq; gesticulationibus, vt habent fabulæ. Quem morem priscis Græcis familiarem fuisse indicat Homerus, cum aliàs sæpe, tum in cælatura clypei Achilli à Vulcano donati.*

lin.*39*. καὶ Πυῤῥίχην] De saltationibus *Pyrrhichiis* Eustathius in Homerum, non semel, & Athenæus lib. 14. ad Cretenses refert. Κρητικὰ vocat, & Homerus, ad Merionem refert, qui Cretensis erat. Meminit & Herodianus lib. *4* historiæ Augustæ, vbi de Imperatorum ἀποθεώσει. Callimachus hymno in Iouem & ibi Germanus interpres, Lucret. lib. II. de Curetibus. Strabo lib. x. Solinus cap. 17. Apul. lib. 10. Metam. Tacitus XI. Annal & de Germania Sueton. Cæsare, & Xiphilinus. Polydor. Virgil. lib. II. cap. *13*. de inuentorib. Leonicus libr. I. var. hist. cap. 87. Erasmus in Adagiis. Hieron. Mercurialis de arte gymnastica. Phrynichus poeta Πυῤῥιχισταῖς edita tragœdia, adeo placuisse legitur, vt ab Atheniensibus belli Dux, vt & Tyrtæus vates alius sit delectus: auctor Ælianus lib. 3. c. 8. Idem tamen lib. *13*. eiusdem var. histor. c. 17. in exsilium ab iisdem Atheniensibus actum poetam refert, dum Mileti obsidionis fabulam ageret. Sed locus est

deprauatus. Ἀελθμὸν σφηκῶν πλήσει φρωύνιχος. Emendandum primus vidit Paul. Leopardus, Belgarum ingens in litteris decus, Ἀελιστοφαίνης σφηξίν. Πτήσει φρωύνιχος, ὥς τις Ἀλεκτρυών lib.2.Emendat.c.*12*. Consule Aristophanem in Vespis, eiusque Scholiasten. De *Pyrrhichio* Marius Plotius de Metris editus; sic scribit: *Pyrrhichius pes ex duabus breuibus constat, temporum duûm, vt* HERVS: *qui à Pyrrhicha lusus genere nomen accepit: quia hoc sono milites vsi sub armis per ludum, vt ait ille, ciebant simulacra pugnarum. Ipsa tamen Pyrrhicha dicta est à Pyrrhicho Cydonio, qui primus Cretenses sub armis saltare ad huius pedis sonum instituit. Alii dicunt à Pyrrho Achillis filio, quem primum ad tumulum patris sui armatum honoris gratia saltauisse [ferunt.] Aristoteles autem Achillem ait huius lusus inuentorem fuisse. Quibusdam placet ab ardore, id est, à velocitate sui soni nomen accepisse hunc pedem,* ἀπὸ τοῦ πυρός, id est, *à flamma. Cognatus enim sensus ardoris ac velocitatis est: vnde*, Instant ardentes Tyrii, *id est, festinantes. Et*, Ardet abire fuga, *id est, festinat.* Hactenus ille.

lin.40. ὁ ἐπινίκιος] Tale mihi illud carmen fuisse videtur, 1.Reg.18. quod egressæ mulieres ex vrbibus Israel Dauidi victori, cæso Goliath immani Gigante cecinerunt; choros ducentes, in tympanis lætitiæ, & sistris; dicentes: *Percussit Saul mille; & Dauid decem millia.* Legiturq; & mox c.21.& 29. & Ecclest.47.

pag.10.l.2. τὸ δὲ Σκολιὸν μέλος] Σκολιὸν carmen, seu obliquum, in cõuiuiis canebatur, in laudem præstantium virorum, qui pro Repub. cecidissent: vel virtutis aliquam saltem prædicationem continebat: idq; ad cytharam: quam ex Catonis originibus Cicero 1.Tuscul. & Fabius libr.*1*. in Græcorum conuiuiis obambulare solitam aiunt: nec ἀφεξῆς, hoc est, *ordine* per triclinia accumbentium, sed ἐναλλάξ, id est, *per saltum* arbitratu eius qui proximè cecinisset. Canebant autem vel Simonidis plerumq;, vel Stesichori odas. Et myrteum ramum manu tenentes, cum Æschyli versus; vel laureum termitem, dum Homericos accinerent. Ab hoc ordine implexo, Σκολιὰ dicta, διὰ τὸ πολυκαμπὲς τῆς ἐφόδου. Hæc ferè ex eruditis Aristophanis enarrationibus simul & Plutarchi Symposiacis conuertimus: quorũ & hic lib. de Musica, Pindari auctoritate, *Scholii* inuentionem *Terpandro* tribuit. Exstarent qui de *Scholio* olim conscripsere, magnam nobis in his tenebris lucem attulissent. Tyrannionis enim C.Cæsaris iussu, liber conscriptus olim exstitisse fertur. Didymus quoque χαλκέντερος ille, συμποσιακὰ conscripserat, quorum tertius liber varia de Scholii etymo continebat, vt refert Etymologici auctor. Scripsit & Ion Chius τὰ σκολιά: Origenes item, in quæ obscura & perplexa coniecerat. Scholion de Admeto Thessalo, cuius Alcestis notæ, & fortitudinis & pietatis in coniugem, vxor fuit, exstat hodieq; apud Eustathium in Iliad.β'. & Aristophanem in Vespis, & Gruibus, eiusq; interpretes. Item de Harmodii scholio, qui cum Aristogitone, interfecto Hipparcho, Pisistratidarum tyrannidem conuellit, idem meminit in Acharnanensibus, & in Athenæum explicat Casaub.lib.xv.cap.xiv.& xv. Omitto nunc Scholia, quæ apud Platonem in Gorgia leguntur, de tribus vitæ bonis, valetudine, fortitudine, &

næ, & diuitiis: & Timocreontis Rhodii in opulentiæ deteſtationem, apud Suidam: aliaq; apud Euſtathium Iliad. δ. quæ olim ſunt accuratè collecta ab Adr. Iunio, lib.3. Animaduerſ.cap.7. ſed nondum viderat ille fragmentum illud ingens Athenæi, libri 15. δειπνοσ. quod primum eſt ex Italicis Bibliothecis editum noſtra memoria à Gul. Cantero familiari olim noſtro, in Nouis Lection.lib.IX. in quo multa, & præclara de *Scolio*: legiturq; nunc Latinè etiam, in Athenæo Iacobi Dalechampii integro. De *Scolio* lege & Suidam, & Euthymium prolegom. in Pſalm. Dauidis: Chiliaſtem item Batauum non vno in loco. Ceterum *Scolio* ὄρθιος νόμος opponi videatur, ſi nomina tantum ſpectes: at ſi vim & notionem nomini ſubiectam, non item. Nam ὄρθιος νόμος, vt ſcribit Iul. Pollux lib.4.cap. 9. à genere rhythmi nomen duxit, vt ὁ τροχαῖος. Erat autem *rhythmus Orthius* ex tetraſema arſi, & octoſema theſi compoſitus, vt docet Ariſtides Quinctilianus in Muſicis: at νόμον σκολιὸν non legi, μέλος σκολιὸν legimus. Sed etymon illius ex genere rhythmi nullus, quod ſciam, tradidit. Quanquam memoria teneo amphibrachym pedem apud Diomedem *Scolion* nominari, à genere quodam citharæ *Scolio* nominato, vt idem prodidit, cui habiliter componebatur. Poteſt autem fieri vt *citharam* pro melo, quod fit cithara, vſurpauerit. Et videtur ſanè amphibrachys ſæpe interpoſitus in illis ſcoliis quæ leguntur apud Euſtathium ἐν τῷ ή Ὀδυσσέας. Si quis appendat, hac ratione fieri poteſt, vt *Orthius rhythmus* repugnet *Scolio*. Orthius enim nominatus, vt voluit idem Ariſtides, διὰ τὸ σεμνὸν τῆς ὑποκρίσεως τε καὶ βάσεως: vt in Orthio ſit grauis geſtus, & inceſſus; in Scolio verò leuis, qualis ab onuſtis vino poteſt exſpectari.

l.9. διὰ τὸ περικαλλημμένων] Quid ſi legas, ἀλλὰ διὰ τὸ ἐπὶ περικαλλημμένων: & mox linea ab hinc 12, ἕκαστον αὐτῶν ἀκροσφαλῶς συγκύπτεσθαι. Et ſuprà paulò, locus quoque mutilus: ὡς ἐπίπαν; addendumque fortaſſe τὸ vel τοῦτο γὰρ κατ' ἀντίφρασιν ὡς ἐπίπαν τοῦ εὐφημισμοῦ στοχάζεται. De antiphraſi autem Seruius, Fabius, Priſcianus, Diomedes, Donatus, Auguſtinus, Dathus, & Franciſcus Sanctius in Paradox.

lin.20. καὶ τὰ Ἐπιθαλάμια] Heſiodus Epithalamium ſcripſerat in Peleum, & Thetim: ex quo Iſacius Tzetzes prolegom. in Caſſandram Lycophronis, hos verſus protulit:

Τρὶς μάκαρ Αἰακίδη καὶ τετράκις ὄλβιε Πηλεῦ,
Ὃς τοῖς δ' ἐν μεγάροις ἱερὸν λέχος εἰσαναβαίνεις.
O ter felicem Pelida, quaterq; beatum
Pelea, qui thalamos ſcandis ſacer ædibus iſtis.

Idem alibi laudat, & hæc Agameſtoris (ſiue *Agametoris* legendum eſt) Pharſalii ex Pelei, & Thetidis Epithalamio, de Achille: quod argumentum æmulatus ſit & Catullus: [*pag.38. Oporini*]

Παιδὶ ὧ δ' οὔνομα θῆκε πυρίσσον, ἀλλ' Ἀχιλῆα
Πηλεὺς κίκλησκε χεῖλεος ἕνεκά μιν.
Puero verè nomen impoſuit Pyriſous:

Sed Achillem Peleus vocauit labii causa.

Hos, vel alterutrum, imitatum credo, vicisse fortasse Catullum inter Latinos, eleganti illo *Epithalamio, de nuptiis Pelei & Thetidis.* Scripsit & Lucianus lepido dialogo: Inter Eidyllia Theocriti 18. est *Epithalamium Helenæ:* quod & Stesichorum antea scripsisse Scholiastes ibi admonuit. Sunt & Latinorum hodie in manibus, Statii Papinii in Siluis, & Claudiani *Epithalamia*: legesque vt & aliorum Poetarum, Dion. Halicarnass. tradidit.

lin. 24. Υ῾μῆνα ἰὼ τῆς Τερψιχόρης] Quidam Musis, γονικῶς, natum *Hymenæum* canunt. Claudianus in Epithalam.

Hunc Musa genitum, legit Cytherea, ducemque
Præfecit thalamis. --

Et Mart. Capella:

Tu quem psallentem thalamis, quem matre Camœna
Progeniem cohibent copula sacra Deûm.

Cliûs filium alii, *Vraniæ* Catullus, *Asclepiadis* verò Calliopes, & *Apollinis*, *Bacchi* verò Seneca Tragicus in Medea: sed non est tanti, nec in eo positæ sunt fortunæ Græciæ, vt ille ait.

lin. 25. ἀφανῆ γενέσθαι] Sunt, qui nuptiarum die ruina domus oppressum interiisse narrent; & expiationis causa in nuptiis nomen frequentari cœptum. De hoc mortis genere exempla aliquot Hieron. Magium collegisse memini lib. 3. Miscell. IV.

lin. 28. ἀφελέσθαι κόρας Ἀττικὰς] Refert hanc historiam Luctatius Grammaticus, siue is Lactantius est appellandus, in 3. librum Thebaidos Statii, Atticas virgines dum sacris Cereris Eleusiniæ operarentur, à piratis captas: in his & *Hymenæum*; qui & inter illas muliebri habitu, amori vt indulgeret, versabatur. Post à persequentibus, somno captos piratas interemptos: *Hymenæum* verò, qui nuncium Athenas attulisset, q... dam... isset, præmii loco petitam, accepisse. Quæ nuptiæ, quia feliciter cesserunt, placuit Atheniensibus nomen illud boni ominis gratia, in nuptiis inuocari: vt apud Romanos ex non dissimili euentu, *Thalassionis*. Seruius verò Honoratus in 1. lib. Æneid. & in Adelphos Terentii Donatus, & Io. Tzetzes Chiliade XIII. aliter paullò; *Hymenæum* ipsum raptores piratas, somno oppressos, interfecisse referunt.

lin. 33. εἶσον ὑμεναίειν] Ἀπὸ τοῦ ὁμοῦ ναίειν, à coniunctissima viri & vxoris habitatione. Alii ἀπὸ τοῦ ὑμένος, quæ membrana Græcis etiam ζώνιον dicta, quæ soluitur,

--- audet
Dum sponsus zonam soluere virgineam.

Illud memorabile apud Ælianum lib. 12. Historiæ animalium cap. 44. ex Euripide pastores Hymenæos ad tibiam canentes, equas ad Venerem incitare; atque etiam equos ad ineundas feminas incendere.

lin. 35. Σίλλος πεφασμένως] Sic lego quasi *apertè* dicas: legitur tamen in Etymologico,

logico, vbi eadem reperias, πεφεισμένος. *Sillus* autem ſpecie Comicæ poeſeos ab aliis vocatur Carmen e at maledicentiæ plenum, & conuiciorum: mordax nimis, & amarulentum, quale Timon ὁ Σιλλογράφος (nam alius hic à μισανθρώπῳ eſt, Laertio, Luciano, & Suida) & Xenophanes cõſcripſerunt, quæ citantur nõ raro ab eodem Diogene Laertio, Sex. Empirico, Suida, & aliis. Mnaſeas quoque apud Athenæum; Tu vide Euſtathium in β´ Ἰλιάδ. vbi de Therſite, à quo primum hoc carminis genus deridendi natum putant. Ammianus Marcellinus lib. XXII. extremo Didymum, Sillographos imitatum, in Ciceronem libros ſex conſcripſiſſe ait. Nomen autem deriuat Pollux, Suidas, & Euſtathius, ἀπὸ τοῦ σιλλαίνειν τοὺς ἴλλους, *oculos irridendo mouere.* Alii παρὰ τὸ τίλλω, quod eſt, *irrideo, cauillor.*

lin. 36. καὶ διασυρμοὺς] Græci etiam μυκτῆρας appellant, vt Latini poetæ *Naſum* pro *irriſione.* Sed de hac voce nos egeremem ini in Notis ad Senecæ Rhetoris Suaſoriam primam; qui locus haud dubiè deſumtus ex Ciceronis epiſt. 19. libri ad famil. 15. Addam alterum ex Eunapio Sardiano: Sic enim Libanii vita: Καὶ ὁ πάντες οἱ Συροφοίνικες ἔχουσι κατὰ τὴν κοινὴν ἔντευξιν ἡδὺ καὶ κεχαρισμένον, τοῦτο παρ᾽ ἐκείνου λαβεῖν μετὰ παιδείας ἔξεστιν· οἱ μὲν οὖν Ἀττικοὶ μυκτῆρα καὶ ἅλισμον αὐτὸ καλοῦσιν. *Affluit & lepos, ac grata iocunditas, cunctis Syrophœnicibus in vulgari colloquio peculiaris: (Attici Naſum, & ſales vocant:) quæ dos præter eruditionem peti à Libanio poteſt.*

lin. 37. ὁ θρῆνος] *Threnos, & Nænias* ſcripſit Simonides: ſed longè illo prior Hieremias, vates diuinus: quos Eccleſia catholica mater noſtra, anniuerſario ritu eo tempore lugubri voce decantat, quo Saluatoris noſtri mortem cum lacrymis piè religioſeque colimus, *Priores duo ordines Sapphico metro decurrunt; reliqui Alphabeti Hebraici litteris ἀκροστιχῶς diſpoſiti ſunt*, ait D. Hieronymus Præfat. Comment. in Lamentationes Hieremiæ. Item Epiſt. 103 ad Paulinum. Eidem in Iob præfatur, qui & ipſe *Threnos* ſcribit, & numeris poeticis decurrit. Gregorius quoque cognomento Theologus *Threnos* carmine Elegiaco dedit, pios ſane & elegantes. De *Threnis* verò, & *Nænia*, & *Hymenæo*, Iulius Scaliger lib. I. Poeticæ, cap. 50. eiuſque filius Ioſephus, in Sex. Pompeium Feſtum, & Catullum.

l. ead. τοῦ ἐπικηδείου] Ἐπιτάφιον iidem Græci vocant: cuius & præcepta Dionyſius Halicarnaſſeus in Rhetoricis tradidit: & pro funere viros fortes, beneque de Repub. meritos laudari ſolitos, etiam matronas illuſtres laudatas, auctor eſt Plutarchus Poplicola, & Cæſare; ac Tranquillus. Cauſam verò reddit T. Liuius lib. 5. ab vrbe condita: qui & his laudationibus factam eſſe hiſtoriam Romanam mendoſiorem, extremo lib. 8. ait, ex Ciceronis Bruto; quos hic legendos cenſeo. *Epicedion* autem *Bionis* exſtat in Theocriti Eidylliis, quod ad *Moſchum* potius auctorem refertur: meminit enim ibi Theocriti. Alterum item Adonidis, 23. Eidyll. quod & ipſum *Bioni* poetæ Bucolico, ademptum Theocrito adiudicandum Critici cenſent: meminit enim τοῦ Ἀδώνιδος φιλήματος ἐν

τούτῳ Ἐπιταφίῳ, τοῦ καὶ πρότερον ἐν τῷ εἰς Βίωνα. Eſt & Ἐπιτάφιος λόγος Demoſthenis, quam licet agnoſcat Plut. abiudicat tamen Halicarnaſſeus de graui dicendi genere Demoſthenis. Et M. Tullius extrema 14. Philippica in funere veteranorum legionis Martiæ perorauit. Et Philippica 9. de ſtatua Ser. Sulpicio in legatione mortuo collocanda. Grylli item Epitaphium, & Encomium ſcripſiſſe plurimos, vt patri gratificarentur, Ariſtoteles ait in Xenophontis vita apud Laertium. Hinc *Siti* dicuntur mortui: & *Siticines* in Agellio ex M. Catone lib. 20. cap. 2. vnde & illud: *Hic eſt ille ſitus*, apud Cicer. 2. de legibus, & eiuſdem de Republ. libris. Seneca epiſt. 109. de Scipione Africano:

Hic eſt ille ſitus, cui nemo ciui' nec hoſtis,
Quiuit pro factis reddere opræprecium.

Ad quem locum Hieronymus Columna Nobilis iuxta ac doctus plura adnotauit in Ennianis fragmentis.

p. 11. l. 4. Κατῴκουν Ἄρνην] Pauſanias Bœotic. extrem. Lebadenſibus proximi ſunt Chæronenſes. Eorum vrbs olim *Arne* eſt appellata. Filiam Æoli *Arnem* fuiſſe dicunt, à qua vrbs altera etiam in Theſſalia *Arne* fuerit nuncupata. Idem in Arcadicis fontem nominat, ab agnis (ἄρνας Græci vocant) ducta appellatione. Porrò pro ἑῴων leg. videtur τῶν Κόων. Ait enim Iſacius Tzetzes in Lycophronem, *Arnem* Bœotiæ vrbem *Coon* dictam. Addit igitur hoc vt *Arnem* Bœotiæ diſtinguat ab *Arne* Arcadiæ fonte.

lin. 10. τοῦ μέλανος ποταμοῦ] Idem Pauſanias in eadem Bœotia, ab Orchomeno ſtadia ſeptem, Herculis templum oſtendi, vbi *Melanis* fontes oſtendantur, ſcriptum reliquit: qui fons & ipſe in Cephiſſidem influit. Rurſum & in Arcadia, frigidæ aquæ *Melus fluuius*, qui præter Sidam Pamphiliæ decurrat.

lin. 35. Ἰφικρατίδας] *Iphicratidarum*, quod eſt Atticum calceamenti genus, ab Iphicrate, ſutore patre nato, (nam & Harmodius illi generis ignobilitatem obiecit, in Rhetoricis Ariſtot.) meminit præter Pollucem, & Suidam ex Damaſcii hiſtoria Philoſophica, Diodorus Siculus lib. 15. Bibliothecæ: Ἰφικράτης τὰς ὑποδέσεις τοῖς στρατιώταις εὐλύτους καὶ κούφας ἐποίησε τὰς μέχρι τοῦ νῦν Ἰφικρατίδας ἀπ' ἐκείνου καλουμένας.

lin. 37. κλῶνας πρὸς ἱκετηρίαν] Εἰρεσιώνη Græcis dicta, de qua non exſcribo, quæ in Theſeo Plutarchus, Clemens Alexandr. initio libri IIII. στρωμάτων, Strabo lib. 1. Geograph. Suidas, Euſtathius in xx. Iliados, Ariſtophanis interpretes & Herodotus in Homeri vita. Vt autem palma victorum erat, ſic oleæ rami ſupplicum. Virg: VIII. Æneid.

--- ramos prætendit oliuæ.

& aliis pluribus locis. Mos hic Palæſtinorum; vt Chriſto Hieroſolymam inuecto, occurrerent acclamantes, cum ramis palmarum, vt victori, & oliuarum, vt ſupplices. Sic enim explicat Dorotheus Serm. 15. fuit & Græcorum. Liuius lib. 29. ab vrb. c. *Decem legati Locrenſium obſiti ſqualore & ſordibus, in comitio ſedenti-*

dentibus coſſ. velamenta ſupplicum, ramos oleæ, vt Græcis mos eſt, porrigentes ante tribunal cum flebili vociferatione humi procubuerunt. D. Hieronymus aduerſus luciferianos; *tu pacem cum ſcuto petis, & nos oliuæ ramum gladio inſerimus*, prouerbii ſpecie dixiſſe videtur. De palma victoriæ ſigno in prodigiis pugnæ Pharſalicæ in Trallibus è pauimento prodeuntis refert Cæſar lib. 3. belli ciuilis.

lin. 39. Ἀπόλλωνος Ἰσμηνίου] Huius Dei ſacerdos κυρίως, δαφνηφόρος, hoc eſt, *Laurifer*, cognominabatur: quem forma & genere inſignem quotannis ſacrabant: qui à colle *Iſmeno*, ad dexteram Thebarum portam ſic dictus eſt. Pauſanias in Bœoticis. Stephanus verò, lib. de vrbibus ab Iſmenio flumine & Heſychius, appellatum tradunt.

lin. ead. Γαλαξίου] *Galaxius* Apollo, à Galaxo Bœotiæ loco: de quo Plutarch. libello cur Pythia oracula reddere deſierit. Sic *Iſmenius* hic ante dicitur ab Iſmenio colle vel Iſmenio flumine Bœotiæ.

p. 12. lin. 2. Πάνακτον τῆς Βοιωτίας] Stephano ex Androtione caſtellum eſt Atticæ, vt lib. 1. Pauſaniæ, non procul Salamine.

lin. 13. λευκὰς ψήφους] Candida enim creta fauſta ſignabant veteres: atro colore infauſta. Iuuenal.

Hanc Macrine diem numera meliore lapillo.

Et Athenienſes reum morti adiudicaturi, calculo ſuo inſcribebant Θ. indicantes eum eſſe θανατωτέον: vt Romani C littera condemnabant, teſte Aſconio Pædiano. Hinc prouerbii ſpecie Lucianus in Apolog. λευκὴν ψῆφον προσθεῖναι, apud Chiliaſten Eraſ. vide & Ouid. 15. Metamorph. Perſius Satyra 4.

Et potis es vitio nigrum præfigere Theta.

Martialis lib. 7.

Noſti mortiferum Quæſtoris Caſtrice ſignum?
Eſt operæprecium diſcere Theta nouum.

Et Auſonius:

Tuumque nomen Theta ſectilis notet.

lin. 22. ἐστολισμένοι] Stola indui ſolere in his ludis, etiam Etymologus, qui pleraque id genus ex Proclo tranſcripſit, auctor eſt.

lin. 26. Ἄρξαι δὲ Θησέα φασί] Plutarchus in Theſei vita id confirmat de hac apud Athenienſes celebritate Oſchophoriorum: ſcribitq; ὠσχοφόρια per ω in prima ſyllaba: vt & variè Lexicographi Græci; Iulius Pollux, Heſychius, & ex Philochoro & Hyperide Harpocration. Nonnullis etiam, niſi librariorum, vt fit plerumque, vitium id eſt, ὀσχοφορία, paroxyt. Pleriſque enim proparoxytonum eſt: ὀσχοφόρια. Theophilus, vt & Proclus noſter, παρὰ τοῦ ὄσχου, hoc eſt, *vua & pampinis* deriuat. *Oſchophorion* item locus Athenis, in quo Dianæ fanum; non procul à Phalero, vbi Mineruæ Sciriadis templum fuit, auctore Heſychio, Nicandri interprete in Alexipharm. & Etymologici auctore: qui & ſtola indui ſolere feſtis illis diebus operatos ait: nam quod Ἰσχοφορία in eo vulgo legitur,

apertum mendum eſt. Callimachi verſus, qui in extremo in Delum Hymno leguntur, huc tranſtuli:

Δή τότε καὶ στεφάνοισι βαρύνεται ἱρὸν ἄγαλμα
Κύπριδος ἀρχαίης ἀριήκοον. ἥν ποτε Θησεὺς
Εἵσατο σὺν παίδεσιν, ὅτε Κρήτηθεν ἀνέπλει.
Οἳ χαλεπὸν μήκυμα καὶ ἄγριον υἷα φυγόντες
Πασιφάης, καὶ γναμπτὸν ἕδος σκολιοῦ λαβυρίνθου,
Πότνια σὸν περὶ βωμὸν ἐγειρομένου κιθαρισμοῦ
Κύκλιον ὠρχήσαντο. χοροῦ δ' ἡγήσατο Θησεύς.
Ἔνθεν ἀειζώοντα θεωρίδος ἱερὰ Φοίβῳ
Κεκροπίδαι πέμπουσι τοπήια νηὸς ἐκείνης.
Tum ſtatua eſt multis preſſa & curuata coronis
Cypridis antiquæ celeberrima: Theſeus olim
Quam tulit, in patriam reducem cum Creta remiſit
Cum pueris, qui cum fugiſſent ſemina fœdæ
Paſiphaes, curuumq. ſolum flexi Labyrinthi,
Circum aras veneranda tuas duxere choreas,
Succenſi cithara, choreæ ſed Theſeus auctor:
Vnde æterna ſolent ſacrataq. munera Phœbo
Mittere Cecropidæ ſacræ inſtrumenta carinæ.

lin. 30. τὴν Δίαν] *Diam* Stephanus inſulam & vrbem Peloponneſi agnoſcit: & quatuor cognomines: vnam, quæ & Naxos; alteram iuxta Miletum; tertiam iuxta Sarmoſſum: quartam ad Cnoſſum Cretæ. Vide Gloſſar. vetus.

lin. 34. τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Σκιῤῥάδος] Minerua cognominata *Scirias*, aut *Sciras*; idque à Sciro, vate Dodoneo, qui vetuſtiſſimum eius Deæ templum condidit; vnde & Atticæ loco nomen datum: vt refert in Atticis Pauſanias. Σκιῤῥάδος duplici ρ eſt in Athenæo lib. 11 Σκιράδος ſingulari canina littera in Schol. in Alexipharm. Nicandri. Et Heſychius Σκίρας, inquit, ἡ Ἀθηνᾶ. Harpocration vero: Ἀθηνᾶν Σκιῤῥάδα τιμῶσι Ἀθηναῖοι. Strabo quoque lib. 9. Geograph de Attica, *ab Heroum quorundam nominibus Sciras*, inquit, *& Cyrchica dicta: vnde & Minerua Sciras appellata.* Eadem ferè Stephanus de vrbibus.

lin. 37. ἐκ τῆς πεντάπλης] Hic *Cinnus* erat, ex oleo, vino, melle, caſeo, & hordeacea farina: quæ ſingula myſticè deſignabant aliud: de hoc verſus lege ſuper Eireſiona, hoc eſt, oleæ ramo lana coronato. In Theſeo Plutarchi, qui & initio quarti Stromatum apud Clementem leguntur. Lege & Homeri carmen apud Herodotum in vita eius, Ariſtophanem, eiuſque interpretem doctiſſimum locis aliquot, Suidam, Euſtathium item in fine 2. Iliad. Fauorinum & alios.

p. 13 l. 1. Εὐκτικοὶ δὲ] *Hymnorum* ſpecies ſunt Menandro Rhetori Laodicēſi Εὐκτικοὶ, hoc eſt, *precatorii* ſeu *votiui*, qui tenuem quandam deprecationem continent,

nent, sine aliis orationis partibus: & Α'π᾽ευκτικοὶ contra, quibus contraria imprecamur. Vide Lud. Cœlium lib. 7. c. 5. Antiq. lect.

lin. 5. Α'ποςολικά] Cum de aliquo ad alium scribimus. Huiusmodi multæ extant hodieq; epistolæ versibus dictatæ lib. 7. Α'νθολογίας Epigramm. Græcorum. Tale putatur Eidyllium secundum Isthmiorum Pindari: Sic enim nos monet Scholiastes: Οὗτος ὁ ἐπίνικος γέγραπται μὲν εἰς Ξενοκράτην Α'κραγαντῖνον, πέμπεται δὲ Θρασυβούλῳ διὰ Νικασίππου. ὥστε εἶναι ἀποστολικὸν αὐτόν. Tales, sed prorsa oratione, non vincta, & veterum Christianorum Præsulum, iam inde ab initio nascentis Ecclesiæ, seseque propagantis, *Epistolæ* commendatitiæ pauperum, iterque facientium: de quibus diserte Gregorius Nazianzenus, cognomento Theologus: στηλιτευτικῷ α'. aduersus Iulianum Imp. καὶ τὴν εἰς τοὺς δεομένους φιλανθρωπίαν, τήν τε ἄλλην ὁπόσην καὶ τὴν ἐν τοῖς ἐπιστολιμαίοις συνθήμασιν, οἷς ἡμεῖς ἐξ ἔθνους εἰς ἔθνος τοὺς χρῄζοντας παραπέμπομεν. Harum epistolarum mittendarum ratio in Nicæna prima Synodo instituta est bono publico Eccesiæ: de quibus Burchardus Wormaciensis lib. 2. de Eccles. ord. c. 227. & Gratianus 73. distinct. & Iuo par. 6. de caussis clericorum ca. 434. & seq. De his erudite disseruit singulari libello, amicus noster Gerardus Rodolphus, Grauiensis: manum itaque de tabula.

lin. 9. τὰ γεωργικά] Præter innumeros rei Rusticæ Scriptores à M. Terentio Varrone, Columella, Plinio enumeratos, Orphei γεωργικὰ nominat Isacius Tzetzes. Talia Hesiodi ἔργα καὶ ἡμέρα: quod opus expressit, vel vicit potius diuinus Maro, libris quatuor Georgic. Sic enim de se.

Ascræumq; cano Romana per oppida vatem.

Pithoclis Samii ἐν τρίτῳ γεωργικῶν meminit Plutarchus. Chrysippus verò, Pamphili, & Paxami ἐν γεωργικοῖς Laertius, & Suidas. Antiphontem, Dorionem, & Æschylidem Athenæus citat lib. 3. 12. & 14. δειπνοσοφ. Omitto eos, qui μελισσουργικὰ scripserunt, Philistum, Neoptolemum, & Aristomachum à Plinio sæpe laudatos: & Nicandri Colophonii τῶν μελισσουργικῶν, secundum aduocat Athenæus lib. 3. & Menecrates Ephesius poeta de *apibus*, laudatus à Varrone, 3. de re Rustica: cuius & Nicandri Scholia meminerant. Plura collegit singularia Camerarius iunior.

pag. 14. l. 8. Γνωμολογικά] Vt Theognidis, Phocylidis, Pythagoræ, Solonis, Tyrtæi, aliorumque ἀποσπασμάτια sæpius iam in vulgus data; collecta ex Plutarcho, Athenæo, Clemente Alexandrino, Stobæo, cæteris.

lin. 10. χώρας καὶ φυτῶν] Primum hoc præceptum dat Maro Agricolæ, vt situm, habitumque locorum diligenter contempletur: & ante illum Hippocrates, & Theophrastus, sæpius περὶ φυτῶν αἰτιῶν. Διαφέρει γὰρ πρὸς τὴν τελείωσιν χώρα τε χωρῶν, καὶ ἀὴρ ἀέρος. Ex quo M. Varro libr. 1. rei Rusticæ est mutuatus; quæ non exscribo; & de his Oeconomicis Xenophon, dux idem bonus, & Philoso-

plius. Diuini tantum Poetæ verba apponam. Operæprecium enim his vocibus iuuentutis aures sæpius perſonare, vt ediſcantur:

Ac prius ignotum ferro quam ſcindimus æquor
Ventos, & varium cœli prædiſcere morem
Cura ſit, & patrios cultus, habitusq; locorum:
Et quid quæq; ferat regio, & quid quæque recuſet.
Hic ſegetes; illic veniunt felicius vuæ:
Arborei fœtus alibi, atque iniuſſa vireſcunt
Gramina. Nonne vides croceos vt Tmolus odores,
India mittit ebur, molles ſua thura Sabæi:
At chalybes nudi ferrum: viroſaq; Pontus
Caſtorea: Eliadum palmas Epeiros equarum.

Περὶ φυτῶν, de ſtirpibus verò, præter Theophraſtum, & Dioſcoridem principes, varii ſcripſere: Phanias Ereſius ab Athenæo laudatus, & Dionyſius περὶ φυτῶν à Varrone; ſiue, vt Pet. Victorius emendat, εὐφυτῶν. Oppius de ſilueſtribus arboribus, à Macrobio lib. 3. Saturnal. c. 19. citatus. Macer quoque carmine Latino, & alii. Nec enim Nomenclaturam inſtitui: Tantum quanta ſit facta, in ipſa etiam Poetica, Scriptorum iactura, recenſeam.

ΤΕΛΟΣ.

CAR-

CARMINVM DIVISIO EX HEPHÆSTIONE.

- Carmina alia
  - Systemata, id est, certæ cõplexiones versuum siue metrorũ inter se dissimilium. Horum aliadicuntur
    - κατὰ χέσιν, hoc est, quæ habitu quodam certo inter se ita figurata sunt, vt alia aliis respondeant.
      - *Monostrophica*, quæ strophas vnius generis tantum habent: vt sunt Horatii pleraque.
      - κατὰ περικοπὴν ὁμοιομερῆ, quæ strophas & antistrophas similiter habent.
        - *Prosodica*, vbi id quod dissimile est, præcedit.
        - *Mesodica*, vbi in medio est dissimile.
        - *Epodica*, vbi sequitur dissimile.
        - *Palinodica*, quando media sibi similia sunt, extremis autem dissimilia: & contrà, extrema inter se similia, mediis autem dissimilia.
        - *Periodica*, quando media inter se similia, extrema autem neque sibi, neque mediis similia.
      - κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερῆ, quæ strophas & antistrophas habent, non tamen vt prima secundæ, sed vt prima tertiæ, secunda quartæ respondeat. Sic Victorinus.
      - αἰπηθῦλκα, qualis est Securis & Ala Theocriti.
    - ἀπολελυμένα, q̃ temere componuntur, & absq; eo habitu, quo solent quę κατὰ χέσιν dicuntur.
      - ἄστροφα quæ ita breuia & exigua sunt, vt ne strophæ quidem speciem præ se ferant.
      - ἀνομοιόστροφα, quæ diuidunt vel diuerbiis personarũ vel chori ad histriones responsione, vel simili aliquo epiphonemate.
        - ἑτερόστροφα, quæ dubiis metris constant.
        - ὁμοιόστροφα, quæ pluribus versibus cõstant.
      - ἄτμητα, quæ commodè in certas strophas diuidi propter longitudinem non possunt.
    - μετρικὰ ἄτακτα, vbi metra alia ab aliis inferuntur, sed nullo certo ordine aut numero: quæ non video quid à dissolutis differant.
    - ἐξ ὁμοίων, quæ per pedes, aut syzygias, aut periodos pariter scandũtur, sed absq; certo finitoque numero: quo vno ab iis quæ κατ̕ χέσιν dicuntur, differunt.
      - ἀπερίεισα, quæ eodem metri genere per totũ constant, vt Horatii.
      - κατ̕ περιορισμοὺς, quæ intersecantur, sed inæqualiter: vt multa Senecæ Tragici.
  - κατ̕ στίχους scripta, vt sunt Homeri & Virgilii poemata.

POETARVM VARIA GENERA, EX IS. TZETZÆ prolegomenis in Caſſandram Lycophronis.

POETARVM alii

- 1. HEROICI 5. qui κατ' ἐξοχὴν Poetæ dicuntur.
  - Homerus, Heſiodus, Panyaſis, Antimach., Piſander.
  - Latini totidē à nobis oppoſiti: Virgilius, Statius, Lucanus, Silius Italicus, Valer. Flaccus.
  - Epicum poema cōſtat his quatuor, inquit I. Tzetzes. 1. Carmine Heroico. 2. Fabula allegorica. 3. Hiſtoria. 4. Oratione maieſtatis plena: ſine quibus nō dicendi ſint Poetæ Heroici.
- PLEIAS Poetarum 7. ſub Ptolemæo
  - Theocritus, qui Bucolica } ſcripſit.
  - Aratus, qui φαινόμενα
  - Apollon Rhodius qui Argonautica.
  - Philicus.
  - Hom. iunior.
  - Lycophron.
- 2. LYRICI decem
  - Steſichorus, Bacchylides, Ibycus, Anacreon, 5. Pindarus, Simonides, Alcman, Alcæus, Sappho & 10. Corinna.
  - Latinorum verò: Horatius Flacc. & L. Cęſius Baſſus.
  - Lyrici, ait Tzetz. pro munere taurū accipiebant. Chorus illis, 50. virorum.
- 3. DITHYRAMBICI, clari
  - Diaſemus poeta
  - Philoxen⁹ Cytherius, qui Dithyrambū Corinthi primus inſtituit.
  - Arió Methym.
  - Poſteriores: Laſſus, Labrines, Hermioneus.
  - Hi tripodē præmii loco accipiebant & Dionyſio volubiles tenebant verſus.
- 4. IAMBOGRAPHI, vel
  - Iambis primum conuitia ſcripſere, in quibus excelluere: Ananias, Archilochus, & Hipponax. Poſt Iambi translati ad alia, vt & Elegia. Tzetzes.
  - 1. Tragici Poetæ
    - Æſchylus. Sophocles. Euripides. Arion. Theſpis. Phrynichus. Ion. Achęus aliiq; innumeri.
    - Latinorū vnus, qui exſtet, Seneca Tragic.
  - 2. Comici elaborati extitere
    - Ariſtoph. Cratinus Plato Eupolis Pherecrates aliiq;.
    - Recentiores Græci: Menander, Philemon, Philiſtion & alii.
    - Latini qui exſtent: Plautus, Terētius.
  - 3. Satyri vt Pratinas & alii permulti, apud Athenæum, &c.

Apud

Apud Latinos fortaſſe huius Satyræ Script.
- Lucilius
- M Varro
- Petron. Arbiter
- & Boethius in conſolat.

ná alterius Satyræ quæ in Comœdiæ nouæ locū ſucceſſit, male dicētia inſignes.
- Horat.
- Perſius.
- Iuuenal.

5. ELEGIOGRAPHI, in quo excellunt
- Callimachus
- Mimnermus &
- Philetas.

quibus opponuntur Latini:
- Ouidius.
- Tibullus.
- Propertius.

6. EPIGRAMMATOGRAPHI, quibus ſtatuas inſcribebant, in his
- Simonides vetus, cuius Herodotus meminit.
- Pulladas
- Agathias
- Athenæus
- Proclus
- Alcæus iunior, qui ſub Veſpaſiano & Tito Impp. Rom. vixit.

His opponuntur ex Latinis
- Catullus,
- Martialis,
- Marullus recentior.

Multa huiuſmodi reperies libr. 4. & ς. ἀνθολογ. Epigramm. Græc.

7. ANATHEMATICI, qui carmina in Donaria templis dedicata cecinerunt: vt Homerus datam ſibi phialam a Medi filiis Delphico Apollini dedicauit inſcripſitque hoc modo:

Phœbe rex, donum tibi accipiens, Homerus dedi
Tuæ prudentiæ; Tu verò mihi famam bonam præbeas.

8. HYMNOGRAPHI. tales
- Orpheus
- Homerus
- Heſiodus
- Callimachus
- Aſclepiades

Multa id genus libr. 1. ἀνθολογ. Epigrammat. Græc. initio, & lib. item 6 c. 1.

De Latinis, Liuius Andronicus, inquit Lilius Giraldus.

9. ASMATOGRAPHI, cum inſtrumento Muſico, Lyra, barbyto, vel cithara cantabant Cariam.
- Automedus
- Demodocus
- Choeris, Cercyreus
- Phenius Ithacenſis & reliqui quos Demetrius Phalereus, inquit, recenſet: & Homerus.

Virgilius meminit *Iopæ: qui canit erranıem Lunam*, &c.

10 EPITHALAMIOGRAPHI.
- Agameſtor, vel Agametor Pharſalius & Heſiod. Aſcræus: Scripſiſſe Epithalamia in nuptias Pelei, & Thetidis: Apud Latinos Catullus.
- Steſichorus & Theocritus: Epithalamia in nuptias Helenę.
- Ex Latinis Poetis Epithalamia varia
  - Catullus
  - Statius Papinius
  - Claudianus.

11. MONODI, Poetę, qui vno tenore, & vna perſona rem perpetuo explicant, narrantque, vt Lycophron Chalcidenſis, &c. Hęc Tzetzes.

FINIS.

PET. IOAN. NVNNESII IN PROCLI ΧΡΗΣΤΟΜΑΘΙΑΝ NOTÆ

AD AND. SCHOTTVM.

ΡΗΣΤΟΜΑΘΙ'Α] Vt Epitoma Strabonis est Χρηστομάθεια ἐκ τοῦ Στράβωνος, id est, *Loci laudabiles ex Strabonis Geographicis collecti*; sic quatuor hi libri Procli inscribuntur Χρηστομάθεια γραμματικῆς Πρόκλου, hoc est, *Selecta aurea à Proclo ex Grammaticis.* Nam quod Grammaticorum fuerit illa disputatio de generibus Poematum, vnus Diomedes testis erit ἀξιόπιστος, qui tertium librum suarum Institutionum Grammaticarũ magna ex parte in eo consumpsit. His accessit opera Photii, qui ex illis Grammaticorum selectis à Proclo, hæc ipse quoque seposuit. Fuerat autem PROCLVS studiosissimus τῶν ἐπιτομῶν, vt eius auditor, & in professione Platonicæ scholæ successor, Marinus Neapolitanus in eius vita obseruauit. Nec mirum: didicerat enim à puero studiosissimè Mathematicas apud Heronem, quæ contentæ suo puluere erudito τὰ περιττὰ repudiant; & Hero ipse, vt ex eius monumentis apparet, breuitatis fuit amantissimus. Hinc illa Procli στοιχείωσις admirabilis Theologiæ Platonicæ, qua nihil breuius, nihil in eo genere perfectius. Simillima huic & illa eiusdem, quæ vulgo circumfertur, & à Themistio primo de Anima videtur citari σύνοψις τῶν περὶ κινήσεως εἰρημένων Ἀριστοτέλει, μαθηματικωτέρα tamen: qua nil aptius ad librum VI. Physicorum Aristotelis, & alia eiusdem de motu Theoremata planè percipienda, & memoriter retinenda: Quin & ad omnes scientias certo cognoscendas, & firmiter memoria conseruandas nulla Epitomæ ratio accuratior, nec sensibus Aristotelis intimis congruentior. Sed hæc alibi copiosius. De generibus Poematum Aristoteles & Horatius vulgo noti, præter Diomedem, cuius suprà meminimus. Nam illa Tulliana initio Præfationis, quam adhibuit orationibus Demosthenis & Æschinis à se conuersis, exilia sunt, neque satis integra: plura Fabius Quinctilianus libro X. multo plura Donatus, aut quicunque ille interpres Terentio prælucet. Ex Græcis posteriorib. aliqua ἐν τοῖς περιλεγομένοις Scholiorum ad Poetas: omnium tamen copiosissimè Tzetzes in Lycophronem. Hephæstio alia genera Poematum persecutus est, quæ ad Metricam spectant: Satis præfati pergamus ad Proclum.

p.5.l.3. Ὡς αὗται εἰσὶν ἀρεταὶ λόγου καὶ ποιήματος] Quænã? Nõ sunt hæc genera τοῦ πλάσματος;

σματος, quæ, Procle, proximè ſubiungis: neque enim diceres καὶ ὅτι, &c. Suſpicor locum mutilum, & decurtatum à Photio de quatuor virtutibus παντὸς λόγου ἐποιήματος: de quibus Tzetzes Chiliade XII. cap. 428 & alibi, & ἀνώνυμος Græcus in extrema συνόψει Rhetoricæ, & alii. Anonymus addit auctoribus, quos laudat Tzetzes huius ſententiæ Iamblichum, niſi locus deprauatus, & ſapientiores ex recentioribus. Iamblicho autem magiſtro in Philoſophia quidem vſum Proclum legimus apud Ammonium: quin & idem Proclus in Euclidem hoc ipſum profitetur, quamuis apud Marinum nulla ei s[illegible] entio. Leonam audiuerat quidem in Rhetoricis, ſed publica illa erat opinio de quatuor virtutib. Orationis, quæ ſunt συντομία, σαφήνεια, μεγαλοπρέπεια, καὶ πιθανότης. cum quibus fortaſſe conſentiunt illæ Peripateticorum, quas ex Theophraſto commemorat M. Tullius: ἑλληνισμὸς ſcilicet, σαφήνεια, κόσμος, καὶ τὸ οἰκεῖον. Nam τὴν συντομίαν accommodabo τῷ ἑλληνισμῷ: quia, vt docet Ariſtoteles III. Rhetor. artium μὴ τοῖς περιέχουσι, (quod pugnat τῇ συντομίᾳ) ἀλλὰ τοῖς ἰδίοις δεῖ γίγνεσθαι τὸ ἑλληνίζειν. ὁ κόσμος reſpondebit τῇ μεγαλοπρεπείᾳ καὶ τῷ πιθανῷ τὸ οἰκεῖον. Aliter recenſent quatuor virtutes τοῦ διηγήματος, aut certè τοῦ μυθικοῦ διηγήματος Hermogenes & Aphthonius in Progymnaſmatis: illi tamen non de omni Oratione, ſed de Narratione tantum loquuntur.

l. 6. Καὶ ὅτι τοῦ πλάσματος] Plutarch. in Homeri vita: ἐπεὶ δὲ καὶ χαρακτῆρες εἰσὶ τῶν λόγων τὰ καλούμενα πλάσματα, ὧν τὸ μὲν ἁδρὸν, τὸ δ᾽ ἰσχνὸν, τὸ δὲ μέσον λέγεται. Vides hic apertè, τοῦ πλάσματος nomen pro χαρακτῆρος poſitum: quod eſt inſigne. Nam quod χαρακτῆρες & Ideæ vocentur, plena teſtium antiquitas, & de tribus illis etiam generibus: quamquam ab ea ſententia diſſentiunt Demetrius Phalereus, aut quicunque auctor libelli περὶ ἑρμηνείας, & Dion. Halicarnaſſeus ἐν τῷ περὶ συνθέσεως τῶν ὀνομάτων, & Macrobius libr. V. Saturnal. cap. I. Sed de his alii viderint: nos ad Proclum.

l. 9. Καὶ κατεσκευασμένον μάλιστα] Quàm bellè his reſpondet illa Plutarchi quamque illuſtriora? Ἁδρὸν πλάσμα ἐκεῖνό ἐστι τὸ κατὰ τῇ τῶν λέξεων, καὶ τῇ τῶν νοημάτων κατασκευῇ μεγάλας ἔχον ἐμφάσεις. Nam τὸ κάλλος non accipio hoc loco pro vna idea Orationis, quam ſeparatim docuit Hermogenes, ſed de ea venuſtate, quæ toti Poemati adſperſa eſt: quam τῷ μεγέθει καὶ τῇ γλυκύτητι voluit idem Hermogenes temperari.

l. 10. Τὸ ἰσχνὸν τοῦ τροπικοῦ] Τὸ ἰσχνὸν video Diomedem βραχὺ appellare, vt τὸ ἁδρὸν, μακρόν. Hoc autem intelligendum videtur de Tropis quos & plebeios agnoſcunt Rhetores, non de illis qui plus iuſto efferuntur. Notum etiam in Bucolicis, quæ huius generis ſunt, multa eſſe Allegorica.

l. 11. Φιλοκατάσκευον σύνθεσιν] Videtur appellare τὴν φιλικὴν, quæ neceſſario ἀπλῆ eſſe debet, vt in Epiſtolis fieri oportere Demetrius præter alios docuit. Huic repugnat τὸ μεγάλας ἔχειν ἐμφάσεις.

l.13. Τοῖς γοεροῖς] Luctus enim non patitur κατασκευὴν illam accuratam Isocratis, nec granditatem illam Pindari.

l.15. Α'νθηρὸν δὲ καθ' ἰδίαν οὐκ ἔστι] Hoc in Plutarchum appositè dicetur; qui in Homeri vita hoc genus ἀνθηρὸν à ceteris separauit. In eadem hæresi fuit Macrobius & Diomedes. Quin & Demetrius ille auctor περὶ ἑρμηνείας hoc, & τὸ δεινὸν à duobus contrariis seiunxit: affirmat tamen cum vtroque τὸ γλαφυρὸν & χαρίεν, quod idem est atq; ἀνθηρὸν posse copulari. M. certè Tullius libr. de opt mog nere dicendi, videtur Med um illud, quod ipse *Modicum* nominat, ἀνθηρὸν intellexisse: nam illi tribuit multa ornamenta & lumina orationis : in quo Demetriū Phaleræum floruisse scribit, atque illud expers vtriusq; contrarii facit.

l.20. Εἰς τὸ σκληρὸν, καὶ ἐπηρμένον] Demetrius hoc vitium ψυχρὸν nominat. Auctor ad Herenn. *turgentem & inflatam orationem* hanc dicit & verbis duriter aliunde translatis eam fieri voluit. Dionysius Longinus & alii h s fin tima afferunt.

l.21. Εἰς τὸ ταπεινὸν] Demetrius ξηρὸν voca . Auctor ad Herennium *Aridum & exangue*, quod & *exile* n minari non esse ali num ait.

l.22. Α'ργὸν καὶ ἐκλελυμένον] Sic auct r ad Herennium *Fluctuans & dissolutum.*

l.2 . Διαλαμβάνειν δὲ ἐν ῷ] Corruptus locus. Quid si διαλαμβάνει δὲ ἐν τῷ β'. quasi s periora sint ex l b.1. Procli: quæ sequuntur ex secundo excerpta: nam ex tertio & qua te n h l repetitum.

l.25. Καὶ ὅτι τῆς ποιητικῆς τὸ μὲν ἐστι διηγηματικὸν, τὸ δὲ μιμητικὸν] At Plato 3. de Rep cuius tu, Pro l , sect m seque is, tria facit genera Poeseos. Vnum διὰ μιμήσεως, q alis Comœdia & Tragœdia : alterum δι' ἐπαγγελίας μόνης τοῦ ποιητοῦ, tale Dithyrambicum: Tertium ex vtroque genere conflatum, cuiusmodi Epicum. Arist teles etiam in Poeticis tres differentias facit Poeseos, ex modo vario quo fit imitatio, vnam ἀπαγγελτικὴν : alteram in qua omnes qui imitantur πράττοντες καὶ ἐνεργοῦντες inducuntur : quæ rectè à Grammaticis Græcis & Latinis δραματικὴ nominatur ; Tertiam ex vtraq; concret m. Mitto gregem Grammaticorum, qui eandem sententiam sequuntur : quamquam in eo videntur ab Aristotele multum dissentire, quod suo Dramatico, aut Exeget co subiiciunt παραγγελτικὴν ποίησιν (sic enim apud Diomedem reponendum puto) Historicam & Didascalicam, quas negat disertè Aristoteles Poemata esse, quia nō imitantur, quod proprium est poetæ, sed monent tantum, aut narrant, aut docent. Ex his perspicuum fit frustra torqueri explanatores Poeticor. Aristotelis, quasi à magistro Platone in his discesserit; cum Plato genus ἀπαγγελτικὸν, vt Dithyrambum, videatur imitatione priuasse: Aristoteli autem non sit Poeta nisi is qui imitatur. Non enim vident μίμησιν à Platone vocari κατ' ἐξοχὴν eam tantum quæ fit παρὰ τῶν δρώντων : apud Aristotelem verò latius patere : cui imitatio etiam est ea quæ fit rhythmo tantum, vt ψιλὴ ὄρχησις, & quæ fit Rhythmo & Harmonia : cuiusmodi erant chori Dithyrambici, quanquam non inducerentur πράττοντες. Hæc genera Characteres vocantur in prolegomenis Theocriti. Quanto prudentius

Aristo-

Aristoteles, qui nec genera quidem illa nominauit, sed differentias. Sed ô miseros ἀμεθόδους, quam multis laqueis irretiti tenentur, quibus nullo se consilio explicare possunt: quam verè dignum immortalitate ingenium Aristotelis! qui vidit τὰ γένη καὶ εἴδη κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν πολλῶν sumi oportere, tum differentiis distinguenda esse. Sic ille in Animalium disputatione Piscem, Auem, Hominem, & cetera proposuit: quorũ differentias post persequitur. Sic & Theophrastus in stirpibus quatuor illa sumit, δένδρα, θάμνους, φρύγανα, πόας. Ita Aristoteles in Poeticis πρῶτα καὶ μέγιστα tantum illa tria adfert vulgo nota, Epopœiam, Tragœdiam, & Comœdiam: Reliqua namque verius horum μέρη, ἢ ἀποσπασμάτια, aut certè ex his concreta: sed de his alibi. Dixerit aliquis, quorsum hæc disputatio? Quorsum? Primo ne quis sibi falso persuadeat hæc genera esse Poeticæ, vt videtur Proclus significare, qui in multos errores eum induceret: deinde, quod permagni hoc loco intersit, aliter τὸ διηγηματικὸν à Proclo atque à reliquis accipi. Proclo etenim Diegematicum est κατ' ἀπόφασιν, quod non est Mimeticum siue Dramaticum: ceteris quod nec Dramaticum est, neque Mistum aut Commune: Quam rectè Aristoteles irridet in Platonicis studium illud τῆς διχοτομίας, lib. 1. de partib. Animal. Vt illuderet, si reuiuisceret, idem τοῖς πανσόφοις huius seculi, qui omnium artium explicationem ταῖς ἀλληλουχίαις τῶν διαιρέσεων τε καὶ ὑποδιαιρέσεων, tamquam σκελετὸν quoddam à Medicis conglutinatum oculis subiiciunt. Sed quid σκελετὸν dico? imo vt monstrum illud Horatianum, aut si quid deformius potest excogitari. Sed ne longius à Proclo abeamus.

l. ea. τὸ μὲν διηγηματικὸν ἐκφέρεται] Species Diegematicæ quatuor facit, Epicam, Iambicam, Elegiacam, & Melicam: quam rectè aliorum esto iudicium. Diomedes has subiicit generi Communi seu Misto, & prætera Satyram Latinor. & Bucolica. In Scholiis Theocriti Bucolica ad tria genera referuntur, quod etiam Seruius sequi videtur. Quam discrepantes hominum sententiæ! Tzetzes vterque cautius, qui innumerabilia genera Poematum fecerunt.

p. 6. l. 1. Διὰ τραγῳδίας, Σατύρων τε] Rectè Proclus, sed Aristot. rectius qui Κωμῳδίαν καὶ τραγῳδίαν ὡς μέγιστα μέρη καὶ πρῶτα seposuit. De Satyro vero, qui Tragœdia παίζουσα est, vt de concreto ex vtraq; in extremo fortasse libro secundo disputauit: Sed, quod dolendum vehementer est, & illa Aristotelica de Comœdia & Satyro, atque hæc Procli, de eodem argumento perierunt: quæ si exstarent, minuti isti Philologi Satyram Romanam non confunderent turpiter cum Satyro Græcorum. Nam primo *Satyra* apud Romanos fuit carmen ex variis Poematibus, vt ait Diomedes: quale scripserunt Pacuuius, Ennius; simile fortasse Chæremonis Hippocentauro. Deinde carmen illud maledicum, imago parua antiquæ Comœdiæ, sed quæ pulpita non conscendit, & ornatu incedit grauiori, Heroico scil. Satyrus autem Græcorum planè est Cyclops Euripidis: licet multæ eiusmodi fabulæ à Græcis Tragicis editæ legantur, quorum tantum

nomina apud Grammaticos legimus. De hoc Satyri genere Græco Horatius, & ex Horatio Diomedes.

p.6.l.3. Καὶ ὅτι τὸ μέλος πρῶτον μὲν] Hic diſputat de quatuor generib. Diegematici eo ordine quem propoſuerat. Ordo quidem legitimus, ſi originem metricam ſpectemus. Nam cum duo capita ſint & quaſi fontes omnium Metrorum, Heroicum, & Iambicum, vt Metrici diſputãt, ex heroica penthemimeri iterata, nata eſt Elegia: ex Epodis autem Iambicis Lyricorum carminum varietas profecta videtur. Eundem ordinem, & cauſam illius præfert auctor illius Fragmenti quod Cenſorini de die Natali libello adhæret, tibi, mi Schotte, à Lud. Carrione I.C. inſcriptum, & à nobis etiam illuſtratum. Sed quid de Diomede? qui primam item facit Epicam, ſecundam tamen Lyricam: (etſi totus ille locus deprauatus & mutilus pleriſq; locis videtur) Tertiam Elegiacam; quartam Iambicam. Metrici alii alium ordinem ſecuti. Sed quid metris cum Poemate? Poematis enim vis & natura non in metro, ſed in imitatione conſiſtit, vt docet Ariſtot. qui propterea prudentius de Tragœdia prius diſſeruit: è qua detractis duabus partibus, intelligitur, vt fiat Epopœia: Tum de Comœdia, quæ numero partium ſimillima Tragœdiæ. Ad extremum de cæteris, vt ſuſpicor: quia ex illis trib. qualia ſint facillimè percipitur, cum aut illorum ἀποσπασμάτια ſint, aut certe ex illis fiant & proficiſcantur. Ac de ordine ſatis.

l.ead. Τὸ μέλος πρῶτον μὲν ἐφεῦρε Φημονόη] Libenter reponerẽ ἔπος: niſi quis dicat τὸ μέλος ἀντὶ τοῦ ἔπους γενικῶς poſitum: quod vix mihi vnquam probabitur, quia priſci τοὺς ἐποποιοὺς maxime opponebant Lyricis, vt refert Euſtathius. *Phemonoes* neſcio quod κυνοσόφιον olim legi circumferri: nunquam in illud incidi, nec in aliquem qui illud carmen laudaret. Cetera nota ex Philologis, & aliis Scriptoribus.

l.12. Ἐπεὶ καὶ τρίμετρα ἔπη προσηγόρευον] Quin & omne genus carminis hoc nomine olim appellatum obſeruat Interpres Ariſtophanis ἐν ἱππεῦσι: & Euſtathius quoſuis poetas vulgo ἐποποιοὺς nominatos; ab elegantioribus autem ſolos Heroicos eo nomine comprehendi. Idem tamen Scholiaſtes Ariſtophanis ἐν Βατράχοις obſeruat, cum de Euripide loquitur, ἐπῶν nomen poſitum ἀντὶ τῶν Ἰαμβείων; quod hoc nomine Iambi etiam appellarentur. Ex his illuſtrari poſſe videtur locus ille Ariſtotelis in Poeticis, cum diſputat de nominibus Poetarum, quæ vulgus Græcum ἐκ τοῦ ποιεῖν καὶ τοῦ μέτρου componens, quoſdam Ἐλεγειοποιοὺς, alios Ἐποποιοὺς vocabat, cum proxime τῶν τριμέτρων etiam meminiſſet, qui κατ' ἐξοχὴν Iambici ſunt.

l.17. Τινὰς ἐπιμέτρους πράξεις] Quale illud certamen vulgo notum Homeri & Heſiodi.

l.18. Ἐπικοῦ Κύκλου] τὸ Κύκλου nomen ambigue dici ἐπὶ τῶν ἐπῶν Ariſtoteles teſtis lib.1. Poſteriorum, & alibi. Philoponus lib.1. Poſter. multa colligit de ſignificatione huius nominis in carminibus, ſed quod ad hunc locum pertinet illud

eſt:

est: ἐστὶ δὲ καὶ ἄλλοτι κύκλος ἰδίως ὀνομαζόμενον ὃ ποίημα τινὲς μὲν εἰς ἑτέρους, τινὲς δὲ εἰς Ὅμηρον ἀναφέρουσι. Κυκλια apud Aristophanē plerumque pro Dithyrambicis tantum propter genus chori quo vtebantur: vnde & κυκλιοδιδάσκαλοι Cinesias, Philoxenus, & alii Dithyrambici ab illo appellati. Sed hæc significatio nil ad hunc locum: licet illam ad omnia Lyrica producat Tzetzes in Chilia. quam & maximè propriam τῶν ἐγκυκλίων significationem esse voluit. Multò autem magis ab hoc loco aliena, quæ idem docet ex Porphyrio de vitis Philosophorum, nomine isto contineri ἐγκυκλοπαιδίαν, hoc est, quas vulgus *Liberales* appellat septem artes, & præterea Philosophiam. De hac ἐγκυκλοπαιδίᾳ edidit libellum elegantissimum, flos patriæ & ornamentum Octauianus Ferrarius, de quo quid sentiam, alibi exponam. Ita interpres Aristophanis in Nebulis κύκλια μαθήματα vocat Metricam & Rhythmicam & alias. Sed videndum, an apud eundem ἐν ταῖς ὄρνεσι intelligi possit hoc genus poematis, de quo nunc loquitur Proclus cum ait: κύκλια δὲ καλοῦνται μέλη τὰ ἐπεκτεταμένα, ἐστὶ δὲ διηγηματικόν. Nam hoc genus Poematis, vt hic ait Proclus, à Chao ad reditum vsq; Vlyssis perpetua serie historiarum & temporum perducebatur, atq; erat διηγηματικόν. Illud torquet, quod μέλη appellet, sed potuit γενικώτερον τὸ μέλη vsurpari. Alia item erant ἐγκύκλια φιλοσοφήματα: de quibus Aristoteles 1. de Cœlo & Simplicius. Domum redeamus. Vtinam extaret hoc genus poematis Epici. Videtur Ouidius illud adumbrasse ἐν ταῖς μεταμορφώσεσι: progreditur tamen vltra reditum Vlyssis, & multa intermittit. Possent hæc expleri à viris doctis ex Apollodori & Diodori Bibliothecis, & aliis. Hoc optare est, non Notas adscribere.

l.35. Εἰς Στασῖνον] Ex his emendo Scholia antiqua illa & erudita 1. Iliados, statim initio, vbi cum aliquot carmina ex his Cycliis citantur, male legitur; ἡ δ' ἱστορία παρὰ Γαρασίνῳ τῷ τὰ Κύπρια πεποιηκότι. Στασίνῳ planè reponendum, & Κυπρία παροξυτόνως, nisi nos fallit Proclus. Hunc locum expressit Philoponus loco sup. citato.

l.36. Οἱ δὲ Ἡγήσιον τὸν Σαλαμίνιον] Quid si Ἡγησίαν legamus? quod nomen magis receptum.

l.39. Οὐ τίτεται ὁ συγγραφεὺς] Pro αὐτίτεται, id est, Proclus non assentitur huic sententiæ. Sed cur Κυπρία παροξυτόνως inscribendum deest, quod ἐπισκεπτέον. Sed antequam à Cycliis abeamus, videndum an Horatius Cyclicum Antimachū vocet, non quod Cyclia scripserit, sed quod Episodia Episodiis addens, vt in Cyclo Epico viginti quatuor libros impleuisset, antequam septem duces vsque ad Thebas perduceret, quod refert Porphyrio, aut quicunque ille Interpres. Mihi hoc πιθανώτατον. De Epicorum autem digressionibus & *Cyclo*, Philostratus in epist. ad Iuliam ita scribit: αἱ δ' ἀποστάσεις εἴτε προσβολαὶ τῶν λόγων Γοργίου ἐπεχωρίαζον, πολλαχοῦ μὲν μάλιστα δ' ἐν τῷ τῶν ἐποποιῶν κύκλῳ.

p.7.l.8. Καλλῖνον τε τὸν Ἐφέσιον, &c] De his in Notis dixi ad Fragmentum ἀδέσποτον Censorino additum, & hactenus, ante Lud. Carrionem, adscriptum.

l. 13. Οἱ δ' ἀπό τινος Ἰάμβης] Alia ratio de alia femina Iamba in Scholiis Hephæſtionis, vbi plura de nomine Iambi, & apud alios.

l. 30. Ἃ μὲν γὰρ αὐτῆς τοῖς θεοῖς, ἃ δὲ τοῖς ἀνθρώποις] Videtur hic deeſſe tertium membrum, ex his quæ paulo poſt ſubiungit, τὰ δὲ εἰς θεοὺς καὶ ἀνθρώπους. Illud autem extremum ἃ δ' εἰς τὰς προσπιπτούσας περιστάσεις non ſatis conſideratè additum : quod & infra agnoſcens idem negat illa Poemata formas eſſe Melicæ. Quanta incōſtantia in hac φιλοτιμίᾳ τῶν διαιρέσεων Platonica, vt ſupra monui! Sed quam multa harum formarum in indicibus illis Odarum Horatii, qui nunc editi à Iac. Cruquio Brugenſi : quam multa etiam horum apud Menandrum Laodicenſem in diſputatione de genere Epidictico!

p. 8. l. 8. Τὰ εἰς τοὺς ὑπηρέτας] Accipio τὸ ὑπηρέτας παθητικῶς, hoc eſt, τοὺς ὑπηρετουμένους, id eſt, in eos qui à Poetis colerentur, & obſeruarentur, ſiue numina, ſiue homines eſſent.

lin. 9. Γραφόμενα ὕμνους] Menander dum accuratè partitur, & à capite arceſſit genera τῶν ἐπαίνων, ὕμνους cenſet vocari propriè τοὺς ἐπαίνους τῶν θεῶν λυρικῷ λόγῳ: quanquam videtur innuere ἰδίᾳ καὶ κατ' ἐξοχὴν τοὺς εἰς τὸν Δία ſic appellatos : ceteros aliis propriis nominib. vt in Apollinem Pæanas, & Hyporchemata: in Bacchum Dithyrambos & Iobacchos: in Venerem Ἐρωτικούς.

l. 13. Ὕμνους Προσῳδίους] In Epitoma Anonymi, quæ acceſſit Hephæſtioni docetur Palimbacchium vocatum προσοδιακὸν, quod in Προσῳδίοις ὕμνοις adhiberi ſoleret: ſed qui fuerint ibi non explicatur.

l. 15. Ἐλέγετο δὲ προσῴδιον] Iulius Pollux τὰς πρὸς κιθάραν ᾠδὰς λέγεσθαι κυρίως Προσῴδια καλεῖν: ſed melius in Etymolog. magno ex Didymo de Poetis Lyricis, προσῴδιαι παρὰ τὸ προσιόντας ναοῖς ἢ βωμοῖς πρὸς αὐλὸν ᾄδειν. Διαφέρει δὲ τῶν ὕμνων, ὅτι τοὺς ὕμνους πρὸς κιθάραν ἑστῶτες ᾖδουσι. Qui locus germaniſſimus huius : ſed ille videtur ſic reſtituendus, ἰδίᾳ δὲ τῶν ὕμνων. quod hic planius ὁ δὲ κυρίως ὕμνος, &c. Quanto melius tamen apud eundem auctorem Etymologici, neſcio ex quo auctore, illa tria genera Hymnorum antitheta repetuntur, quibus vtebantur in ſacrificiis, Προσῴδια, ὑπορχήματα καὶ στάσιμα. vt Προσῴδια eſſent τὰ λεγόμενα ᾄσματα εἰσφερομένων εἰς τὸν βωμὸν τῶν ἱερείων. Ὑπορχήματα autem ἅτινα ἔλεγον ὀρχούμενοι καὶ τρέχοντες κύκλῳ τοῦ βωμοῦ καιομένων τῶν ἱερείων. Στάσιμα verò ἃ ἑστῶτες ὕστερον ἔλεγον ἀναπαυόμενοι μετὰ τὸ κύκλῳ δραμεῖν τοῦ βωμοῦ : quæ tria deinceps accommodat Strophis, Antiſtrophis, & Epodis, de quibus Metrici multa, & interpretes Poetarū. De genere etiam carminis Proſodiaci quale eſſet, in Scholiis Ariſtophanis, & apud Metricos multa legere licet.

l. 33. Ἀριστοτέλης Ἀρίονα λέγει] Philoxenus primus hoc reperit, ſi credimus Tzetzæ in Lycophronem. Nuſquam autem in his quæ exſtant, quod ſciam, Ariſtotelis libris de Arione id legitur. Scripſerat fortaſſe tribus illis libris de Poetis, qui citantur à Plutarcho in Homeri vita: aut in Poeticis quæ perierunt : nam tantum habemus primum eorū librorum : aut certè ἐν ταῖς διδασκαλίαις, vbi & Dithyrambici cōmemorabantur. Vide Harpocrationem in Διδάσκαλος. Multa autem

tem legitur de eo argumento ſcripſiſſe apud auctorem optimum eius vitæ anonymum, qui per me lucem aſpexit. Ex quo decurtato vita illa deſcripta, quæ præponitur Commentariis Ammonii in Categorias. Sed quid propero? Arionem auctorem fuiſſe huius chori prodiderat antea Hellanicus in Cranaicis, & poſt Ariſtotelem Dicæarchus ἐν τῷ περὶ Διονυσιακῶν ἀγώνων. Antipater tamen & Euphronius ad Laſum Hermioneum referunt. Scholiaſtes Ariſtoph. ἐν ὄρνισι.

l. 34. Τὸν κύκλον ἤγαγε χορὸν] Quod chorus Dithyrambicus κύκλος & κυκλιος nominaretur, multa apud Grammaticos, & Philologos.

pag. 8. l. 37. Νόμιμος γὰρ ὁ Ἀπόλλων] Quod Apollo quidem Νόμιος, & paſtor Admeti, ſexcenti teſtes. Sed quod Νόμιμος ἀπὸ τῶν νόμων diceretur, ſingulare prope eſt, nec alibi, quod ſciam, lectum. In Schol. Ariſtophanis ἐν ὄρνισι, cum Chorus ait, Πανὶ νόμους ἱεροὺς ἀναφαίνω, ſic legitur: ἐπεὶ Νόμιος ὁ θεὸς ὁ ὄρειος, καὶ τῶν ὀρνέων δὲ ἐν ὄρεσιν αἱ διατριβαί. Retineo tamen ſcripti libri lectionem.

lin. 38. Ὅτι τῶν ἀρχαίων χοροὺς ἱστάντων] Ariſtoteles Sect. XIX. Problem. XV. docet Nomorum poema ἀγωνιστικὸν factum: ob eamq; cauſam carere Antiſtrophis. Dithyrambicum item prius tantum Choricum fuiſſe, poſt in ὑπόκρισιν mutatum: quod hoc loco Nomis contigiſſe diſertè refert Proclus.

lin. 40. Χρυσόθεμις ὁ Κρὴς] De hoc in Notis ad illud ἀποσπασμάτιον falſo adſcriptum Cenſorino.

lin. ead. Πρῶτος στολὴν χρησάμενος] Quam bellè hæc illuſtrantur illa deſcriptione citharœdi lib. IV. ad Herennium: *Vti citharœdus cum prodierit optimè veſtitus, palla inaurata indutus, cum chlamyde purpurea, coloribus variis intexta, & cum corona aurea magnis fulgentibus gemmis illuminata, citharam tenens exornatiſſimam, auro & ebore diſtinctam: ipſe præterea forma & ſpecie ſit, & ſtatura appoſita ad dignitatẽ*, &c.

pag. 9. l. 3. Δοκεῖ δὲ Τέρπανδρος μὲν] Fortaſſe ex his quæ ſequuntur de Phryne certò coniicere licet, vt Chryſothemis ſolutis numeris Nomos canere cœpiſſet: ita ſolent initia rudia & impolita eſſe: Deinde Terpander perfecit illud carmen numero Heroico: poſt Phrynes ἐκαινοτόμησε addens ſoluto τὸ ἡρῷον. Hæc ſi Pet. Victorius vidiſſet, οὐχ ἁπλῶς pronunciaſſet Dithyrambicos Heroico vſos. De modis quos adiunxit Chryſothemis citharæ non ſatis exploratum ex illo ἀποσπασματίῳ quod Cenſorino falsò inſcriptum: tamen ſi quis acutè conſideret, percipi ex eodem poſſe videtur, ab Apolline τρίχορδον tantum inſtrumentũ repertum; qualis noſter *Rabiquete*, paſtoricium: huic additam parameſen chordam à Lino Apollinis F. (nam, *nymphæ*, in illo loco planè ſuſpectum) factamque citharam Tetrachordon, quam noſtri flexo inde nomine *Gitarram* vocant. Illi à Chryſothemide additum alterum Tetrachordon τῶν συνημμένων, factamque citharam ἑπτάχορδον, quæ noſtris *Vihuela, o laud de ſiette cuerdas*. Poſt à Terpandro alterum huic tetrachordon τῶν διεζευγμένων adiunctum, quam noſtri Tumbam vndecim chordarum appellant.

lin. 4. Ἔπειτα Ἀρίων] Quid hic addiderit Carmini aut Modis, requiro.

lin. 9 Τιμόθεος ὕστερον εἰς τὴν νῦν ἤγαγε τάξιν] De Timotheo Suidas ſcribit, molliorem factam ab illo Muſicam: de quo etiam legimus in eodem illo Fragmento Cenſorini, auctam ab illo citharam fuiſſe duob. τῇ παραμέσῳ καὶ τῇ ὑπερβολαίων, vt eſſet quatuor Tetrachordorum: quibus terminis in commune vocis humanæ, Remiſſionem etiam & Intentionem priſci circumſcribi notarunt. Legimus tamen apud Suidam à Terpandro primum Heptachordum inuentũ: & à Timotheo additam decimam, & vndecimam chordas: etſi in Fragmento quod adiunctum legitur Nicomachi Harmonicis dicitur nona chorda addita à Theophraſto quodam Pierita, decima autem ab Hiſtiæo Colophonio. at vndecima à Timotheo Mileſio. Apud Bryennium cap. de Tono, hic locus exſtat de his ex Ione, & Terpandro: ἐπὶ μὲν οὖν φθόγγου χρῶνται τῷ ὀνόματι οἱ λέγοντες ἑπτάτονον τὴν φόρμιγγα. καθάπερ Τέρπανδρος καὶ Ἴων. ὁ μὲν γάρ φησιν, ἡμεῖς τετράγηρυν ἀποστέρξαντες ἀοιδὰν ἑπτατόνῳ φόρμιγγι νέους κελαδήσωμεν ὕμνους. ὁ δ' ἐν δεκαχόρδῳ λύρᾳ τὴν δεκαβάμονα τάξιν ἔχεις, ἀεὶ τὰς συμφωνούσας ἁρμονίας τριόδους. πρὶν μὲν σ' ἑπτάτονον ψάλλον διὰ τέσσαρα πάντες Ἕλληνες σπανίαν μοῦσαν ἀειράμενοι. Sed de his omnium optimè Franc. Salinas Salmanticæ Profeſſor, Muſicorum Homerus, in ſuis de Muſica libris. Ex hoc loco illuſtremus illum Paſicratis ἐν τῷ ά τῶν μετὰ τὰ φυσικά. Εἰ δὲ μὴ Φρύνης, Τιμόθεος, οὐκ ἐγένετο.

lin. 14. Ἀπολυτέραις κέχρηνται ταῖς λέξεσι] At Ariſtoteles in Poeticis τὰ μὲν διπλᾶ μάλιστα ἁρμόττει τοῖς διθυράμβοις. Et lib III. Rhetoric. χρησιμώτατον ἡ διπλῆ λέξις τοῖς διθυραμβοποιοῖς, & addita ratione. Idem Scholiaſtes Ariſtophanis in Nebulis, & Εἰρήνῃ & alii. Hanc ego difficultatem ſic explico ex loco illo Ariſtotelis 3. Rhet. vt Seſquipedalia illa nomina, quibus vtebantur Dithyrambici dicantur ἀπολύτερα quia minus εὐσύνθετα, nec tam facilis & procliuis eorum compoſitio atque εὔφωνος, quàm vulgarium. In Nomis verò διπλασίαι λέξεις, ſed εὐσύνθετοι. Si exſtarent Dithyrambi & Nomi, illuſtrius iſta cernerentur. In Dithyrambo illo Pindari, qui legitur apud Dion. Halicarnaſſeum ἐν τῷ περὶ συνθέσεως duo illa nomina iuncta Ἐαρινοδρέπτων, & Ἑλικάμπυκα. Sed illis duriora etiam & horridiora deprehenduntur, vt illud Στεφανοπλόκαν Philoxeni.

lin. 15. Ὁ δὲ Νόμος τοὐναντίον διὰ τῶν . . . αἰτεῖται] Quid deſit affirmare non poſſum, fortè ſic ἠθῶν. Sunt enim τὰ ἤθη ἀντίθετα τοῖς πάθεσι: & de Dithyrambo quem comparat cum Hymno Nomico, dixerat εἰς τὰ πάθη κατασκευαζόμενος.

lin. 19. Ὁ μὲν τὸν φρύγιον καὶ ὑποφρύγιον ἁρμόζεται] In Dithyrambo, modis Phrygio & Hypophrygio canebatur, quos vulgo Muſici Tonum tertium & quartũ vocant. Ariſtoteles Problem. XLVIII. Sect XIX. ἦθος δ' ἡ μὲν ὑποφρυγιστὶ πρακτικόν· διὸ καὶ ἐν τῷ Γηρυόνῃ ἡ ἔξοδος καὶ ἡ ἐξόπλισις ἐν ταύτῃ πεποίηται. Ex his percipitur quàm aptus eſſet modus Hypophrygius Dithyrambo, cum & Dithyrambus vt ἐνόπλισις illa quæ in fabula inducebatur, πρακτικὸς eſſet. nam de Phrygio diſertè idem Ariſtoteles VIII. Politic. ὁ Διθύραμβος ὁμολογουμένως εἶναι δοκεῖ φρύγιον. quod & teſtimonio

monio Doctorum eius artis confirmatur, & Philoxeni Dithyrambici, qui cum tentasset Dithyrambos modo Dorio, postea reipsa doctus in Phrygium Dithyrambo maxime congruentem mutauit: Quin & Phrygium modum ὀργιαστικὸν καὶ παθητικὸν esse docet Aristoteles eodem libr. Hic locus me admonet obiter, quam turpiter peccatum sit in Poeticis Aristotelis, ab eius explanatoribus: quo loco docet hoc differre Nomos à Dithyrambis, quod illis personas graues, his leues imitarentur: citatque testes Philoxenum & Timotheum in Cyclope & Persis. Rectè verò, ne otio abutar aliorum erratis commemorandis. Nam Timotheus, vt auctor Nomorum apertè hic & alibi citatur. Persas autem illius nominatim laudat Plutarchus in Philopœmene, & Suidas; qui eum Nomon ait inscriptum fuisse Πέρσαι ἢ Ναύπλιον. Quod autem argumentum Persarum graue esset declarant Tragœdiæ à Phrynicho, Æschilo, & aliis Tragicis eo nomine inscriptæ. Nam de Philoxeno quod Dithyrambicus fuerit lippis notum. Induxerat autem ille in fabula Galatea Cyclopem vt pastorem bardum & stupidum, qui suo gregi præcineret. Videndus Aristophanis interpres in Pluto: quin & Zenobius in Parœmiis Adagio οἵω με ὁ δαίμων τέρας συγκαθεῖρξεν fabulam nomine Cyclopis attribuit Philoxeno, atque locum illius laudat. Ludouicus Casteluetrius Italicus Aristotelis interpres, nescio qua confidentia locum totum immutauit, quo inuexit Ἀργᾶν quendam, μοχθηρῶν ᾀσμάτων poetam, vt ait Athenæus, contra fidem omnium codicum. Cæteri modestiores, licet hæreat illis aqua. Hæc ego, & alia multa lucrifeci hoc ἀποσπασματίῳ τοῦ Πρόκλου. Reuertamur ad modos, quibus hæ fabulæ fiebant.

lin. 20. Ὁ Νόμος δὲ τῷ συστήματι τῷ τῶν κιθαρῳδῶν Λυδίῳ] Donatus eruditè in Prologo in Adelphos: *Modulata est, tibiis dextris, id est Lydiis ob seriam grauitatem qua fere in omnibus Comœdiis vtitur hic Poeta: sæpe tamen mutatis per scenam modis*, &c. Nihil ergo aptius Nomis, id est, graui poemati modo Lydio: quamuis hic modus, si intentionem soni spectes, acutior est Phrygio & Dorio, vt Musici docent, ac propterea fortasse visus quibusdam leuior. Sed de his Musici disceptent. Illud tamen molestum Aristotelem Problem. XLVIII. Sect. XIX. τὴν ὑποδωριστὶ ἁρμονίαν ait conuenientissimam esse citharis: de quo viderint & Musici. In Politicis certè Dorium & Lydium modos eidem vsui accommodat, scilicet τῇ παιδείᾳ τῶν νεωτέρων, cum Dorius στασιμώτατος sit, & mediocritatem quandam obtineat, atque ad mores viriles sit vehementer aptus. Lydius verò κόσμον τε καὶ παιδείαν ἔχῃ. Octauus autem Hymnus Nemeorum Pindari dicitur ab interprete editus modo Lydio. Nunc ad reliqua.

lin. 23. Καὶ ἐν τοῖς τόποις εὐφροσύνης] Omnino legendum ἐν τοῖς ποτοῖς, inuerso ordine litterarum: qui error etiam manauit in ea quæ infra leguntur: ἤδετο περὶ τοὺς τόπους. Restituendum, ποτοὺς, vt ex omnibus scriptoribus huius argumenti liquet.

lin.ead. ὁ δὲ Νόμος δοκεῖ μὲν ἀπὸ τοῦ Παιᾶνος ῥυῆναι] Quid mirum, cum vterque Apollini potissimum fuerit consecratus : quamquam & Pani Nomos attributos, & Dianæ Pæanas legimus. Sed *Pan* pastor item, & magister Apollinis; Diana vero soror.

lin.31. Ἀδωνίδια] Lugubrem hunc Hymnum fuisse ex priscis coniicimus. De Adonidio autem carmine Metrici multa, quod constat Dactylo & Spondęo, & concurrit cum Choriambico monometro hypercatalecto.

lin.33. ᾔδετο δ' ὁ Ἰόβακχος] Libero Patri multa genera Carminum attributa à Metricis, vt comma ex tribus Tocheis, Coriambicum ex Bacchiis, item & Palimbacchiis.

lin.35. ὑπορχήματα] De his Lucianus ἐν τῷ περὶ ὀρχήσεων. Ex Ionicis à maiori hyporchematicum, (sic enim lego apud Marium Victorinum in Didascalicis, non ὑπερχεωματικὸν) & quartus Pæon hyporchematicus appellatus à Metricis.

lin.38. οἱ μὲν Κουρῆτες] Nota hæc ex aliis. Ab his Pæon tertius Curetici nomẽ reperit apud Metricos. Quare & hic aptus esset huic generi Hymnorum, vt & secundus qui & Creticus vocatus, & Creticus ipse his par, cum & ὑπορχήματα ipsa Κρητικὰ dicta fuerint, vt obseruauerat Sosibius, & ὑπορχήματα canebantur Critico, ait Marius Victorinus.

lin.ead. οἱ δὲ Πύρρον τὸν Ἀχιλλέως, ὅθεν καὶ Πυρρίχην] De his præter alios Diomedes in Pyrrhichio, sed omnium copiosissime Pindari interpres 2. Pythior vbi & initium cuiusdam ὑπορχήματος Pindarici legitur eiusmodi; Σωΐες ὅτι λέγω ζαθέων ἱερῶν ἐπώνυμε. Sed apud Diomedem omnia fere deprauata, in quibus illud conabar obiter; *Et Cinesias esset cognominatus. Fidem huius enarrationis facit Aristophanes Comicus, nomen eius dictans char acterem* Πυρρίχην τὴν Κινησίου. ἐκ τῶν Βατράχων Aristophanis: vbi antea pro his Gręcis *achenchineam* legebatur. Vide & Suidam in Πυρρίχαις.

lin.vlt. ὁ δὲ Ἐπινίκιος] Epinicii hymni multi apud Pindarum.

pag.10.l.2. Τὸ δὲ Σκόλιον μέλος] Didymus in tertio τῶν συμποσιακῶν commemorat diuersas Etymologias huius nominis Σκολιοῦ, vt in Etymologico legitur: de quibus Etymologiis, & hoc genere Hymni multa Scholiastes Aristophanis ἐν Βατράχοις, Ἀχαρν. καὶ σφηξί, atque eadem apud Suidam ex illis Scholiis: Eustathius Odyss.η' obseruat Σκόλια pronunciari προπαροξυτόνως, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἐπιθέτου, & tria illorum genera fuisse σκωπτικά: quale illud in Plutum ex Timocreonte Rhodio, cuius fit mentio in Scholiis Aristoph. Alias πρὸς ἔρωτα, vt illud Pindari apud Athenæum lib.x δειπνοσοφ. Χάριτας τε ἀφροδισίων ἐρώτων. Et alia σπουδαῖα, qualia illa θρηνητικὰ in Admetum, de quibus Aristophanes ἐν σφηξὶ & eius interpres, atque Parœmiograph.

lin.5. οὐχ ὡς ἐνίοις ἤρεσε κατ' Ἀντίφρασιν] Idem refellunt Scholiastes Aristophanis ἐν σφηξί, & Suidas atque pæne vt hoc loco his verbis: ἔνιοι δὲ φασὶν ὡς ἐκ τοῦ ἐναντίου προσηγορεύθησαν σκολιὰ, τὰ παροίνια μέλη ἀ[illegible] γὰρ αὐτὰ ἐχρῆν εἶναι καὶ εὔκολα ὡς παρὰ

πότον

πολὺν ἀδόμενα. οὐκ εὖ δὲ τοῦτο. τὰ γὰρ δύσφημα ἐπὶ τὸ εὐφημότερον μεταλαμβάνεται, οὐ μὴν τοὔμπαλιν· ἀλλ' ὅτι οὐκ ἀπὸ τοῦ ἑξῆς ἡ λύρα τοῖς συμπόταις ἐδίδοτο, ἀλλ' ἐναλλὰξ διὰ τὴν σκολιὰν τῆς λύρας περιφοράν, Σκόλια ἐλέγετο. In Scholiis tamen τῶν βατράχων, quasi non sint eiusdem, aut non sequatur eundem auctorem: Σκολιὸν τὸ ῥάδιον καὶ ἀντίφρασιν, ὡς ὀλιγόστιχον. Eustathius item refellit hanc Etymologiam. Vnde constat locū hunc τοῦ ἀποσπασματίου mutilum esse, reponendumq; dum melius exemplar non contingat, post τὸ κατ' ἀντίφρασιν, τὸ γὰρ κατ' ἀντίφρασιν: aut, τοῦτο γάρ. & post τὸ εὐφημισμόν, inserendum ἀλλὰ sic:

lin. 8. Ἀλλὰ διὰ τὸ περιειλημμένων] Aliam rationem adferebat Dicæarchus Messenius Aristotelis auditor, ἐν τῷ περὶ ἀγώνων μουσικῶν, quam sequitur Hesiod. aliam item Aristoxenus & Phyllis Musici attulerunt, vt in iisdem Scholiis legimus. Ille ex ordine canentium, hi ex situ lectorum ad carmen nomen transtulerunt. Proclus ex gestu canentium. Diomedes Amphibrachyn pedem scribit Scolium vocatum, quia habiliter componebatur Scolio, quæ erat citharæ species. Nusquam alibi hoc legi. Fortasse citharæ speciem pro meli specie, quæ cithara fieret, posuit. Nam in conuiuiis cithara circumferebatur σκολιῶς, ad quam & Scolia μέλη canebantur. In exemplis autem eorum Scoliorum quæ leguntur apud Eustathium ἐν τῷ η' Odyss. apparent multi Amphibrachi. In hoc genere Scoliorum floruisse Braxillam, Alcæum, & Anacreontē prodit Athenæus lib. 15. δειπνοσοφ.

lin. 16. τὰ δὲ Ἐρωτικά] Huiusmodi apud Anacreontem & Horatium multa. Epithalamii item & Hymenæi exstant aliquot veterum. Tzetzes Epithalamiorum Poetas recenset Aganæstorem Pharsalium, & Hesiodum in Epithalamio Pelei & Thetidis, à quo fortasse Catullus est mutuatus. De Methodo autem Epithalamiorum Dion. Halicarnasseus in Arte, & ibidem περὶ τῶν ὑμεναίων in Methodo τῶν γαμηλίων, quibus subiiciuntur Hymenæi.

lin. 21. Ὑμέναιον δὲ ἐν γάμοις] Hæc ratio Etymi legitur & in Etymologico magno, sed deprauata, quæ ex hoc loco restitui poterit: ab Eustathio tamen aliter refertur in Iliad. σ'. περικαλλῆ τινὰ νεανίαν Ὑμέναιον πρὸ ὥρας θανόντα, καὶ εἶναι τινὰ λόγον αὐτοῦ ἐν τοῖς γάμοις ὃν καλεῖσθαι ὑμέναιον.

lin. 23. Οἱ δὲ κατὰ τιμὴν τοῦ Ἀττικοῦ] Argiuum facit Eustathius, qui sic commemorat hoc Etymon, ἀπὸ Ὑμεναίου νεανίου τινὸς Ἀργείου, ὃς παραπλέων Ἀθήνας ἔπαυσε βίαν, ἣν λῃσταὶ Πελασγοὶ ἐπῆγον παρθένοις Ἀττικαῖς, αἳ γάμῳ νομίμῳ ὕστερον ἐκδοθεῖσαι, ᾠδὴν ᾖσαν ἐπ' αὐτοῦ ἣν ὁμωνύμως ἐκάλουν ὑμέναιον.

lin. 26. Ἐγὼ δὲ οἶμαι] In his verbis pro συνέχεσθαι reponendum συνεύχεσθαι. Consentanea huic illa originatio in Etymologico, ἀπὸ τοῦ ὁμονοεῖν τὰς νυμφίους ὁμόστε ναίοντας, τροπῇ Αἰολικῇ. Nam Æoles, quod vulgo notum, ο in υ commutant. Idem alias Etymi rationes adfert, & Eustathius, quarum nulla planè id exprimit, quod Proclus hoc loco.

lin. 32. Ὁ δὲ Σίλλος πεφασμένος] Totidem verbis leguntur hæc in Etymolo-

gico, vbi rectè πεφεισμένως est, quamuis posset reponi πεφασμένως quasi apertè hoc facerent: sed & illud potest retineri, quia τὸ σιλλοῦν, vt ait Dionysius Ælius, est ἠρέμα παρατρέπειν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸ διασύρειν. Mihi certè πεφασμένως magis arridet. Horum Poematum Homerum fuisse auctorem & sæpe eo vsum docet Eustathius in Iliad. β'. Xenophanes in eo excelluit, sed Timo Phliasius Pyrrhonius omnium maximè: cuius Sillorum maximam partem Diogeni Laertio debemus.

lin. 34. Διαφέρει δὲ τοῦ Επικηδίου] Eadem quæ hic leguntur ad verbum in Etymologico de Epicedio & Threno; ex quo reponendum & hic ἔπι pro ἐστὶ. vbi & προκειμένου legitur, quod hic κειμένου. Sensus constabit vtrouis modo. Dionysius Halicarnasseus in Methodo τῶν ἐπιταφίων docet τοὺς Επικηδίους & Θρήνους genera esse Poematum. Eustathius in Odyss. λ'. hanc differentiam exponit τοῦ Επικηδίου καὶ θρήνου. καθότι θρῆνος μέν φασιν ᾔδετο παρ' αὐτῇ τῇ συμφορᾷ πρὸ ταφῆς καὶ μετὰ ταφὴν καὶ κατὰ τὸν ἐνιαύσιον χρόνον τῆς κηδείας, ᾀδόμενος ὑπὸ θεραπαινίδων, καὶ τῶν σὺν αὐταῖς. ὁ δὲ Επικήδειος ἔπαινός ἐστι τοῦ τελευτήσαντος μετά τινος μετρίου σχετλιασμοῦ. ὥστε συγγενῶς ἔχει ὁ Επικήδειος λόγος τῷ μνηματίτῃ καὶ Επιταφίῳ· οἱ μέν τοι θρῆνοι διεπίπλουσιν εἰς ἀλλόφυλον προσήκοντες αὐτοῖς τοῖς παρ' Ομήρῳ ἀοιδοῖς θρήνων ἐξάρχοις· οἷς ἐοίκασι καὶ οἱ τοὺς ἐλεγείους ᾄδοντες.

lin. 38. Τὰ δὲ λεγόμενα Παρθένια] De his Scholiastes Aristophanis ὄρνισι, in illud Κύκλιά τε πολλὰ καὶ καλὰ καὶ παρθένεια. Παρθένεια δ' ἃ αἱ παρθένοι ᾖδον. Non memini me plura de his legisse, sed quia sub idem Genus atque τὰ Δαφνηφορικὰ cadunt, non magnopere laborandum, quando τῶν Δαφνηφορικῶν tam accurata afferatur à Proclo explicatio, vt nihil fere necesse sit aliis illustrari, pauca igitur & strictim attingam.

pag. 11. l. 28. Α'στρα τε καὶ ἀστέρας] Notum ex Grammaticis & Astronomis ἀστέρας singulas stellas appellari κυρίως, ἄστρα verò quæ ex multis constant, vt τὰ ζώδια.

lin. 30. Α'ρχει δὲ τῆς δαφνηφορίας παῖς] De hoc puero Pausanias in Bœoticis, quem describit diligenter.

lin. 32. ὃ κωπὼ καλοῦσι] Nusquam alibi incidi in hoc nomen. Κώπη aut κώπειον περὶ τραχήλιος κόσμος est Suidæ, vnde fortasse natum nomen.

lin. 35. Ι'φικρατίδας τε] De his Suidas ab Iphicrate ait hoc genus calceamentorum Atticum nomen duxisse. Fuerat autem nobilis ille Iphicrates patre sutore natus: citatque locum ex Damascii historia Philosophica, in quo de aliquo Philosopho fortasse scripserat, εἶτα δὲ τὰς Α'ττικὰς Ι'φικρατίδας, ἢ τὰ συνήθη σανδάλια περιδεδεμένος προσιενός ἐστι. Pollux ἀπὸ τοῦ χρησαμένου Ι'φικράτους nomen sumptum putat.

lin. 39. Ι'σμηνίου καὶ Γαλαξίου] Ismenio Apollini sacram τὴν δαφνηφορίαν disertè Pausanias in Bœoticis.

lin. vlt. τὸ δὲ Τριποδιφορικὸν μέλος] Sup. cum proponebat Hymnorum formas non proposuit hoc genus τριποδιφορικὸν, nec alibi, quod sciam, fit eius

mentio,

mentio, præterquam quod Pausanias eodem loco, cum Daphnophorum puerum descripsit, addit ab illis Daphnophoris tripodem æneum dedicari solitum Apollini, qualis vnus cerneretur Amphitryonis propter Herculem, qui δαφνηφόρος fuerat, Apollini consecratus: incertum tamen esse an ab omnibus, an a filiis tantum locupletior dedicaretur. Ad eam dedicationem hoc genus Hymni factum credibile est, & quia τῆς δαφνηφορίας extremus actus erat ἡ τριποδηφορία, rectè Proclus sup. non expressit nominatim hoc genus Hymni, de quo multa hic eaq; elegantissima leguntur.

pag.12.l.21. Ὀσχοφορικὰ μέλη] De horum Oschophoriorum institutione Plutarchus in Theseo, & alii. Vocata ὀσχοφορία, ἀπὸ τῆς ὄσχης, id est, palmite onusto vuis, vt Harpocratio, & ex illo Suidas, Hesychius, & alii; Sed an ἡ ὄσχη Hippocratis, & ὀσχέα Aristotelis, aut ὀσχεὸς, vt Pollux lib. II. Onomast. obseruat, hoc est, sinus ille quo τὰ αἰδοῖα continentur, ἀπὸ τῶν βοτρύων nomen duxerit, an contrà, incertum: vtrumque alteri simile. Si ἀπὸ τοῦ ὀχεύειν deducas, vt Etymologici auctor, & alii, ab animalibus ad stirpes translatum erit: de quo tamen nõ magnopere laborandum.

lin.26. Ἀρξαι δὲ Θησέα φασι] Sic & Plutarch. in Theseo: vnde apud Harpocrationem in ὀσχοφόροι legendum: Φιλόχορος ἐν τῇ ιβ΄. περὶ Θησέως λέγων. non vt in editis θέσεως.

lin.31. Δυσὶ νεανίαις ἐσκιατρεφημένοις] Quos adolescentes elegerit Theseus, qua forma, vt illos educauerit, nemo melius, nec copiosius Plutarcho. Addit Harpocratio, quod & repetit Suidas, lectos illos ἐκ τῶν γένει τε καὶ πλούτῳ προεχόντων.

lin.33. Ἐκ τοῦ Διονυσιακοῦ] Athenæus libro XI. ex Aristodemo lib. III. περὶ Πινδάρου τοῖς σκίρροις φησὶν Ἀθήναζε ἀγῶνα ἐπιτελεῖσθαι τῶν ἐφήβων δρόμῳ, τρέχειν δ' αὐτοὺς ἔχοντας ἀμπέλου κλάδον κατάκαρπον τὸν καλούμενον ὄσχον· τρέχουσι δ' ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Διονύσου μέχρι τοῦ τῆς Σκιράδος Ἀθηνᾶς ἱεροῦ. De festo Scirrhorum & Mineruæ cognomine Σκιράδος Harpocratio & Schol. Aristophanis initio τῶν Ἐκκλησ. Nicandri quoq; Scholiis in Alexipharmaca, hæc illustrantur. Ὀσχοφόροι, inquit, λέγονται Ἀθήνησι παῖδες ἀμφιθαλεῖς ἁμιλλώμενοι κατὰ φυλάς· οἱ λαμβάνοντες κλήματα ἀμπέλου ἐκ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Διονύσου ἔτρεχον εἰς τὸ τῆς Σκιράδος Ἀθηνᾶς ἱερόν.

lin.39. Καὶ τούτων ὁ πρῶτος ἐγεύετο ἐκ τῆς πενταπλῆς] Athenæus addit hæc ex illo loco Aristodemi: Καὶ ὁ νικήσας λαμβάνει κύλικα τὴν λεγομένην πενταπλόον καὶ κωμάζει μετὰ χοροῦ. πενταπλόα δ' ἡ κύλιξ καλεῖται καθόσον οἶνον ἔχει καὶ μέλι καὶ τυρὸν, καὶ ἄλφιτον καὶ ἐλαίου βραχύ.

lin.40. Εὐκτικὰ δὲ μέλη] Περὶ τῶν ὕμνων εὐκτικῶν Menander Laodicensis. Horum & τῶν προπεμπτικῶν exempla apud veteres, vt Horatium. Huc etiam pertinent οἱ Ἀποπεμπτικοὶ, quorum meminit idem Menander.

p.13.l.3. Πραγματικὰ δὲ ἅτινα] Eiusmodi hymni sunt aliquot apud Horatium, non omnes tamen Odæ, quæ inscribuntur Πραγματικαί.

lin.4. Ἐμπορικὰ] περὶ ἀποπεμπτικῶν accuratè idem Menander, qui ἐπελέγοντο τῶν

K

ἀποδημίαις θεῶν νομιζομέναις ἢ γινομέναις. Huiusmodi refert editos à Bacchylide. Illud tamen τῶν ἐμπελῶν, ad homines videtur potius pertinere.

lin. 5 Ἀποστολικά] Hi videntur Hymni προπεμπτικοὶ, de quibus idem Menander Rhetor.

lin. 8. Γνωμολογικά] Videntur Odæ Parænericæ, quales Horatii multæ: nisi velis τὰς παροινέους Theognidis & Phocylidis accipere: quæ Hymni non erunt: quod malim, quum Proclus sup. negauerit hæc Melica esse. Sic & Georgica, quorum deinceps meminit, non sunt Melica, neque etiam τὰ Ἐπισταλτικά: quales Epistolæ fortasse Ouidii, & aliorum. Plura Odarum genera legantur in Indicibus illis Horatianis, & apud Menandrum, è quibus aliqua possunt ad hæc reuocari: vt οἱ κλητικοὶ πρὸς τὰ Εὐκτικά.

INDEX

INDEX
IN PROCLI CHRESTOMATHIAM
INQVE AD EANDEM
Notas.

AVCTORES QVI A PROCLO CITANTVR.

Ariſtoteles.
Pindarus.

POETÆ QVI AB EODEM MEMORANTVR.

ANtimachus
Archilochus
Arion

Callimachus
Callinus
Chryſothenus

Hegeſias
Heſiodus
Hipponax
Homerus

Mimnermus

Panyaſis
Philetas
Phemonoe
Phrygnes
Piſander

Simonides
Staſinus
Terpander
Timotheus

FINIS.

LVDO-

LVDOVICVS CARRIO BRVGENSIS ANDREÆ SCOTTO ANTVERPIENSI S. D.

TENERE *me non potui, amicißime Schotte, in Gregoriana iſta anni ciuilis correctione, quum hoc anno non niſi* CCCLV. *dies habuerimus, quot ante primam Cæſaris correctionem conſtat habuiſſe, quin* Cenſorinum *extorqueri mihi ſim paſſus: quod indignarer Fragmentum Grammatici neſcio cuius illi adiectum, quod pro veteris amicitiæ noſtræ iure tuum eſſe volo. Cenſorini non eſſe, aut certè ad Diei natalis librum nihil pertinere, vel ex eo vincitur, quod omnis illa de Die natali tractatio paucis illic Capitibus ſit abſoluta. Extremo etiam hoc libro Cenſorinum ſcribere memini, pauca ſupereſſe de Die ſibi dicenda: quo ſanè hoc fragmentum non facere quis non videt? Poſtremò cum ſuperiora in libris antiquißimis, qualem Coloniæ Agrippinæ Caroli Magni tempore ſcriptum à Melchiore Hittorpio vtendum ſumpſimus, neque capitum diſtinctionem, neque lemma vllum temerè agnoſcant: in fragmento & Capita ſint, & ibidem ſingulis Capitibus præfixum lemma. Vt interim taceam eadem pleraque omnia in libro de Die natali reperiri. Multa ſunt hic imperfecta, multa corrupta, ſed tamen, vt in optimis membranis inuenimus, ita lucem aſpicere volumus. De metris, quæ tractatio, & hic & apud optimum Grammaticum Diomedem corruptißima legimus, alicubi commodius diſſeremus. Tu, doctißime Schotte, boni conſule, & me amare perge.*

FRAGMENTVM SCRIPTORIS INCERTI,

Antea Censorino tributum, & cura eius De die natali libro continenter impressum, nunc correctius, & aliquot Capitibus ex veteri libro additis, auctius editum,

A LVD. CARRIONE Brugensi.

DE NATVRALI INSTITVTIONE. CAP. I.

I[a]NITIA rerum eadem elementa & principia dicuntur. Ea Stoici credunt tenorem atque materiam, tenorem qui rarescente materia à medio tendat ad summum, eadem concrescēte rursus à summo referatur ad medium. Thales Milesius [b] aquam principium omnium rerum dixit. & alias opiniones [1] supra retulit. Stoicorum opinio probanda: qui, cum arte compositum mundi opus considerarent, [c] introduxerunt naturam prouidam ac sapientem: quam ordo impermutabilis ostenderet: & industria factum pronuntiauerunt. siue perpetuus siue longæuus est mundus, & in flammas abit, & vicissim ex flammis renouatur [d] ac restituitur, durantibus tamen principiis: [2] nec recidere ad nihilum videri potest, quod in se deficit & in [e] re regignitur. Et constat quidem quatuor elementis, terra, aqua, igne, aere, cuius principalem Solem quidam putant, vt Cleantes, [f] vt Chrysippus æthera: cuius motu perenni subiecta tenentur [3] & administrantur. & ipse quidem æther nihil patitur, aer ætherem supra, infra aquam, & [4] aer supra aquam infra terram, terra omnia ex omnium permixtione progignit, & temperantia fouetur, intemperantia læditur. inuicem porro elementa succedere & interitu singulorum vniuersa fieri sempiterna manifestum est.

1. *Hæc ab aliis huc iniecta occasionem dederunt, vt Censorino tribuerentur, cum non dissimiliter eadem superius tractasse videretur.* 2. *Hæc vulgo malè corrupta sunt, quæ à scriptura, quæ à distinctione. neque satis consistunt.* 3. *Reliqua vulgo desunt.* 4. *Hæc corrupta sunt. deest enim quod de igne dici debet.*

[a] Plutarchus περὶ ἀρεσκόντων & Vitruuius lib. 2. Archit. cap. 2. [b] Pindarus ἄριστον μὲν ὕδωρ, &c. [c] al. idcirco duxerunt. [d] ac restituitur, Post quod in se deficit. [e] al. in se regignitur. [f] At Chry.

DE COE-

DE COELI POSITIONE.

Cap. II.

Coelum [1] circulis quinque diſtinguitur: quorum duo extremi maximi, auſtralis humillimus & aquilonius excelſiſſimus. his vtrinque proximi duo paralleli vocantur, *a* æque, vt ita dixerim, diſtantes, idem tropici, idem ſolſtitiales: alter hibernus, per quem Sol tranſmittens octauam partem Capricorni ſolſtitium hibernum facit, alter æſtiuus, per quem Sol *b* octaua parte Cancri ſolſtitium æſtiuum facit. medius eſt æquinoctialis, qui octaua parte Arietis æquinoctium vernum, octaua parte Libræ autumnale conſtituit. Vt circuli cœlo, ita in terra zonæ vocantur: inhabitabilis infra frigidus circulus ob rigorem, quod ab his longiſſimè Sol abeſt: item extenſus in radios æquinoctiales, quod ſub vertice Solis eſt, ſub quo quidam habitare dicunt [2] cydrophe, & Æthiopiæ maximam partem. item plurimas inſulas maris rubri, alioſque vertices eminentiaſque terrarum noſtris ampliores ſub tropicis habitare nihil dubium eſt. noſter ſolſtitialis æſtiuus eſt excelſus atque arduus. diuiſi a nobis circulo æquinoctiali [3] antichthones vocantur: videntur humiles atque depreſſi, quibuſque antipodes infra ſunt. quod vt poſſe videatur efficiunt flexus obliquitateſque terrarum. Antichthones iidem [4] Antœcoe nominantur. Incipit ſignifer non ab extremo circulo nec ad extremum pertenditur, ſed ab [5] imo tropico Auſtrali brumalique eodem per æquinoctialem ad ſummum ſolſtitialem eundemque *c* æſtiualem per medium, [6] longitudinis latitudiniſque porrectus obliquum. circuli ſigniferi partes CCCLX, ſigna duodecim partium ſingula tricenarum, quorum quædam minora, quædam ampliora & *d* populo * dicuntur. ſed compenſatio quinque partes creditur applicare, vt ſint omnes ſigniferi partes CCCLXV. horum incipientia ab ariete *e* altera ſunt maſculina, altera feminina: & [7] maſculina quidem maſculorum natalibus alia feminarum conuenientia. item quartum quodque eorum aut tropicum aut ſolidum aut *f* deforme. incipiet denumeratio ab Ariete, quod ſignum tropicum eſt. tropicorum duo ſunt æquinoctialia, [8] Aries & Libra: duo ſolſtitialia, Capricornus & Cancer. tropicis proxima ſolida, antepoſita his deformia.

1. *Hæc quatuor capita quæ vulgo deſunt edimus ex v. c. item ex vetuſt. edit. Mediol.* 2. *In litura eſt hæc vox in v.c. Pithœan. & vet. edit. Cydropiæ* 3 *Ita recte vet. M. male alii* actiones. 4. *In membranis* antiſchepæ, *in aliis*, antiſtochæ & antiſchepæ. 5. *Pith. & M.* intimo. 6. P. longitudo in his. * *Hæc in litura in membran.* 7. *Hæc valde praua in membranis.* 8. *Hæc deſunt membr.*

a Æquidiſtantes Manut. *b* Octauam partem cancri tranſcurrens. *c* Æſtiuum. *d* πολυκατάφορα Cauchius. *e* Alterna, Cauchius. *f* biforme Cauch. vt δύσωμον Græci. Virg. *proleſq; biformis*. lib. VI.

DE STELLIS FIXIS ET STANTIBVS

Cap. III.

STellarum aliæ cum cœlo feruntur, ideoq;, quod non excedunt ſuos locos, fixæ nominantur: aliæ contra cœlum, & in ortus cœli eunt, ſed mundi celeritate victæ occidere videntur cum eo, quamuis curſum ſuum peragant. Sol maximum ſidus ætheris medii *limite igneſcit, ſingulis diebus & noctib. peragit ſingulas partes: ſigniferum peruadit, *a* annum. Luna de Sole flammatur. ambit circuitu breuiſſimo terram triginta diebus, adeo vicina vertici terræ iunctaque vt in vmbram eius incidere ſoleat & videri deficere. eadem cum ſubiit Solem & ſubſtitit, radiis facit *b* obſcurationem, quæ defectio Solis videtur: interim tamen caua paucioribus quàm triginta diebus circulum ſuum tranſit. Saturni ſtella per maximum ambitum fertur, ideoque tricenis menſibus ſingulis ſignis reſiſtit, per triginta annos ſigniferum pertranſit: frigida & ſterilis, infecunda, terris naſcentibus non ſalutaris, facit aduerſa diurna & [1] ſubita. Iouis ſtella id ſingulis ſignis anno manet ſigniferum duodecim annis euadit, ſalutaris & temperata, & vniuerſis *c* euntibus proſpera. Martis ſtella non eodem ſpatio ſignis ſingulis hæret, ſed ſigniferum nouem fere annis peruagatur, ignea, intemperans & in aduerſis & in * mortalibus ſubita, vel *d* ferit repentinis morbis vel ferro perimit. Stella Mercurii & Veneris Solem ſequuntur, eademque ſpacia cuſtodiunt. Stella Mercurii fit ſimilis illi quam videt. Veneris, genitalis & roſcida & proſpera & ſalutaris. Luna globum ſuum creditur habere, ſed ignem à Sole concipere, &, quantum percutitur, ardeſcere. quando igitur à Sole diſcedit, augetur: cum verò contra ſtetit, toto feritur aduerſo, & velut ſpeculum non vim, ſed imaginem reddit. hac vniuerſa gignentia creſcente pubeſcunt, [2] tenueſcente tenuantur. humor etiam & ſpiritus omnis augeſcit: tumeſcit Oceanus, deinde cum ipſius fulgore conſidit. [3] diuerſo ergò [4] cœli & [5] vagantium ſtellarum concurſu, quod temperatur vtrimque, deteritur, & infra fluit: id excipit Luna, & Soli tradit: quo & animalia vigeſcunt & humus quodam modo animatur genitali calore, &, vt ita dixerim, *e* viuo. plurimum in originibus valent, quæ in ortu [6] ſunt: languent in occaſu. Ortum facit ſtella, quam Sol præterit, deinde ſtationem matutinam cum à quinto loco Solis ſteterit: in eodē manet ſigno, donec ab eodē Sole moueatur. quæ contraria eſt Soli mane occidit oritur ſimul nocte & vocatur [7] *. deinde rurſus altero latere à quinto ſigno deprehenſa pomeridianam ſtationem facit: donec ingreſſo Sole idem ſignum ſub radiis eius deliteſcat & in totum occidat. Adſpiciunt inter ſe ſtellæ ex quinto ſigno, quod dicitur trigonon: & habent maximam conſenſionem. item à quarto, quod dicitur tetragonon, & [8] centrum vocatur, & in alterutrum maximum præſtat effectum. item ex contrario, quod eſt [9]. ſextum ſignum, & diametron vocatur: eſtque maxime aduerſum. cætera diſ-

ſident

ſident vel leuiter adſpiciunt, vt tertium quodque: *f* dicitur hexagonon. Signa tropica peregrinationibus præſunt, & omnino mobilibus, & in conſiliis ſubinde variant atque permutant: biformia geminatione rerum omnium repetitionem ſignificant; & interim dilatione ſolida vehementer & inſtanter efficiunt, & ad exitum vel proſpera vel aduerſa perducunt, ſicut aſpiciuntur à ſtellis vel fauentibus vel repugnantibus. Multum tamen refert cuius quæque ſtellæ domus ſit, aliena an ipſius. domus Solis eſt Leo, Lunæ Cancer, Mercurii Virgo & Gemini, Veneris Libra & Taurus, Martis Scorpio & Aries, Iouis Sagittarius & Piſcis, Saturni Capricornus & Aquarius. Nocturnis originibus fauent Luna, Mars, Venus · plus die poſſunt Sol, Saturnus, Iupiter, Mercurius variè & quomodo conſenſit aut viſus eſt.

1 *Mediol. nec.* 2 *Memb. pubeſcent.* 3 *diuerſi.* 4 *q. circuli.* 5 *memb. vagantia.* 6 *aliquid deletum in libro vetere.* 7 *membr.* aronicos. *Pith. Acronicos. aronicus Mediol. Acronios in optimis eſt in litura.* 8 *Hæc in membr. in litura.* 9 *Correctum in vet. libro* ſeptimum, *vti eſt in Pith. & M.*
* lumine: limine, Cauchius. *a* anno, Cauchius. *b* obſcuritatem. *c* euentibus. * mortibus, Cauchius. *d* perit Manut. fort. petit. *e* viuifico, Cauch. *f* quod dicitur.

DE TERRA. CAP. IV.

TErra omnium rerum eſt media, forma globoſa, aquis cingitur, in *a* aera prominet, excipit cœlum: aquæ omni vel *b* temperie quantum afficitur, ita quæcunq; ſuſtinet afficit & mouet. 1 Poterat finem liber plenus omnibus neceſſariis iam videri conſecutus. ſed cum & mundi dimenſiones & plurima præterea in vniuerſis rebus ratio geometrica impleuerit, pauca de numeris menſuriſque dicamus.

1 *Vel hinc videri poteſt hæc à ſuperiore Cenſorini libro eſſe aliena.*
a aere. *b* tempore.

DE GEOMETRIA. CAP. V.

GEometria eſt ſcientia digerendi figuras & numeros emetiendi cum ſuis reſolutionibus. numerus eſt congregatio ſingulorum finita ſemper & infinita 1 infinita natura.

1 *Ita membranæ corriguntur, vt & Pith. & M. ſed in iis ante aberat copula, &. vide Euclidem principio element. I.*

DE FORMIS. CAP. VI.

NOta eſt, cuius pars nulla eſt. Linea longitudo ſine latitudine. lineæ autem *a* finis notæ. Recta linea eſt, quæ ſuper ſe poſitis notis æquabiliter *b* poſita & ſummiſſa eſt. quod longitudinem tantum habet ſummitatis finis lineæ ſuperplana, quæ dicitur ἐπίπεδος. Summitas eſt, quæ ſuper 1 ſe poſitis rectis lineis æquabiliter poſita eſt, [2] vel quæ ſuis finibus æquabiliter poſita eſt. Pla-

nus angulus eſt, in planitie duarum linearum, non è regione poſitarum, ad vnum ſignum contingens curuatio. Hæ lineæ, quæ angulum continent cum rectæ ſint, is angulus rectis lineis contineri dicitur. Si recta linea ſupra rectam lineam ſtans continuos angulos inter ſe pares facit, tum vterq; ex paribus angulis rectus dicitur, & ea linea Græcè κάθετος, Latinè * norma dicitur. Rectus angulus eſt modicus & ſibi congruens, hebes maior recto, acutus minor [3] recto.

1 P. ſepoſitis. 2 Hæc addunt membranæ & vet. ed. * q normalis. 3 deeſt vulgo male.

a fines Cauchius. Euclides enim γραμμῆς δὲ πέρατα σημεῖα. b Cauchius ita: ſita eſt, Summitas eſt, quæ longitudinem tantum habet. Summitatis fines lineæ ſunt. Plana dicitur ἐπίπεδος ſummitas eſt, &c.

DE FIGVRIS. CAP. VII.

Figura eſt, quæ aliquo fine aut aliquibus finibus continetur. Circulus eſt figura plana vna linea comprehenſa, intra quem mediæ omnes lineæ inter ſe pares ſunt. centron eſt nota circuli medii. Diametros eſt recta linea per centron emiſſa, & in vtramque partem ſecans circulum. Hemicyclium eſt circuli dimidium. Euthygrammæ formæ ſunt, quæ rectis lineis continentur. a Trigonum trilaterum, tetragonum quod quatuor, multilaterum, quod pluribus, triangulum æquilaterum quod paribus trinis lateribus b concurrit, iſoſceles, quod duo tantum latera paria habet: Scalenon, quod tria latera inæqualia habet. Orthogonum, quod habet 1 [rectum angulum: amphigonum quod habet hinc inde angulum hebetem: ochogonon, [2] quod acutos omnes tres angulos habet] quadrilaterum formarum quadratum eſt, quod omnia quatuor latera habet & angulos rectos: heteromeces quod nec angulos nec latera paria habet. ſcutula, id eſt, rhombos quod latera paria habet nec angulos rectos ſimiles ſcutulæ: cuius contraria latera & contrarii anguli inter ſe pares [3] ſunt, ſed neque æqualiter nec vndique æque rectis angulis trapecia. cætera nominantur parallelæ lineæ, quæ ſunt in eadem planitie poſitæ nunquam inter ſe contingunt.

1 His notis incluſa ab editionibus abſunt. 2 & hæc ab editionibus abſunt. 3 Hæc ineptiſſime ſcribuntur vulgo.

a Cauchius ex Euclide: τρίπλευρον quidem quod tribus; τετράπλευρον autem quod quatuor; ac πολύπλευρον quod pluribus quam quatuor rectis lineis continetur. Triangulum, &c. b continetur.

DE POSTVLATIS.

CAP. VIII.

Poſtulata geometrarum ſunt quinque, vt liceat ab omni ſigno ad omne ſignum rectam lineam ducere, & omnem finitam rectam lineam è regione [1] eiicere, & omni * modo [2] & interuallo circulum ſcribere; [3] & omnes rectos angulos inter ſe pares eſſe, & ſi in lineam recta linea immiſſa interiores angulos minores duos rectis pares fecerit, erectas lineas † concurrere, ſi paribus

paria

paria adiecta fuerint, omnia paria erunt,&,ſi paribus paria demta reliqua erunt paria,& quæ eiſdem paria ſunt & inter ſe paria ſunt.

1 *Pith. ducere.* 2 *Interponunt vulgo ſigno ex interuallo.* 3 *Hæc omnia turpiſſimè vulgo corrupta ſunt.*
* Cauchius *modo* delet. † al.continere.

DE MVSICA.

CAP. IX.

PRior eſt Muſica inuentione Metrica, cum ſint enim antiquiſſimi poetarum Homerus, Heſiodus, *a* Piſander, & hos ſecuti elegiarii [1] Callimachus, Mimnermus, Euhemerus: mox Archilochus & Simonides trimetrum iambicum chorium catalecticum tetrametron compoſuerunt. Archilochus etiam commata verſibus applicando variauit. [2] Eupolis per plurimas ſpecies ſecuit, Alcman numeros etiam minuit in carmen. hinc [3] poetriæ melicæ, [4] at Teleſilla etiam Argiua minutiores edidit numeros. quæ ſpecies cum iam diſpliceret,& integra breuior videretur, magnitudine Pindari aſſerta eſt. qui etiam libros [5] innumeris modis edidit. hos ſecuti Muſici [6] Timotheus & [7] Pondos & Hyperides & Follis & clariſſimus cum peritia tum eloquentia Ariſtoxenus modulati protinus cantus. [8] nec tamen non putes antiquiores cantus eſſe numeris, ſed ruſticos & inconditos: poſt quos poetica valuit veluti legitima muſica licentior magiſque modulata.

1 *In v.c.* Callinus, *ſed & ſequentia nomina ibidem corrupte*, Mineruus, Eurectas. 2 *v c.* ea potius. 3 *vulgo* poeticæ. *Cauch.* poetæ melici. 4 *ἀπελὴς illa vulgo in membr. ἀτλης illa. ſcribe at* Teleſilla *de qua vide Pauſaniam. Plut de clar.mul. Lucian.in amorib. Athenæus & Hephæſt.* 5 *Recte tale eſt illud* numeri innumeri, *de quo Turneb. Aduerſ.lib.10.c 12.* 6 *Vide Suidam & Plutarchum.* 7 *Tria ſequentia nomina vereor vt recte ſe habeant.* 8 *Membrana & vetus editio*, nec tamen an non putes. *correct. in membr.*
a Terpander, Cauchius.

DE RHYTHMO.

CAP. X.

RHythmus creditur dictus à Rhythmonio Orphei filio & [1] Idomoneæ nymphæ Maricæ, vt tradit [2] Nicoſtratus libro quem compoſuit de muſico fratre Rhythmonii. * tradit Hymenæ Varrithonis autem & Chloridis Tireſæ filiæ [3] Periclymenum & Perimedē, qui primus cecinerit res geſtas heroum muſicis cantibus.

1 *Membr.*& id nomen Ænymphæ Maricæ. 2 *Vulgo* Nicratus. *membr.* Nicoſcratis, *alia* Nicoſtratus.
* *Locus fœdè corruptus. membr.* tradit Hymene Varri, Tonis. 3 *Ita v.c. vulgo*, Pendemenum, & Peridemen: *alius v c.* Periclimenum & Perimedium

DE MVSICA. Cap. XI.

MVsica est peritia faciendorum & canendorũ modorum. eius partes Harmonica, Organica, Crusmatica. Crusmata *a* pulsus decori *b* sine carmine vocantur. harmonia est consonantia. organica rhythmos Græcè, modus dicitur Latinè. Nominatur versus ab eo quod fluat seque ipse circumeat. modus autem est lex quædam & ordo vocalium interuallorum & differentia, vel, vt Aristoxenus definit, non vtcunque compositum vocalium temporum interuallum. * *c* Carmen est modus motus. Tempus est syllabæ spatium. huius elementum breuis syllaba diuisio breuis alia longa alia & neutrius ratio est.

* *Hæc omnia in membranis & alibi æque atque hic corrupta.*
a al. pulsu. *b* sine carminis, Manut. *c* Carmen est modus vocibus iunctus. Manut.

DE MODVLATIONE. Cap. XII.

MOdulatio est modorum prudens dispositio. Eius tres species, *ατόν@, χρῶμα, ἁρμονία*. Species carminum tredecim, ex quibus primæ sunt, 1 Dorium, Phrygium, Lydium. his accesserunt grauissimum hypodorium, mox duo hypophrygii grauior & acutior, 2 [deinde hypolidi totidem & perinde grauior & acutior] deinde Dorius medius, tum Phrygius grauis & alter excelsus, totidem Lydii grauis & acutus, tum 3 mixolydii pari diuersitate: postremus hypermixolydius acutissimus. Organum quondam habuit tres intentiones grauem, mediam, & acutam. inde Musæ quoq; tres olim æstimatæ, Hypate, Mese, Nete. nunc in ampliore numero soni considerantur, *b* vt sit proslambanomenos Hypate hypaton, deinde peripate hypaton, deinde Lycanos hypaton, deinde hypate, deinde hypates meson, deinde peripate meson, deinde Lycanos meson, deinde 4 triscelmeumenon netesmommenon paramese trite dieze menon, paranete diezemenon, trite hyperboleon, quas animaduertisse cum resonantia suauitatis in arcu sororis Apollinem tradunt, & 5 intendisse protinus ci haram. tum notasse quod adstrictiora fila neruorum in acumen excitarentur, grauibus responderent remissa, inde fecisse tres primos, de quibus supra dictum est: hanc excepisse intentionem Linon, quem quidam Apollinis filium tradunt & nymphæ 6 Paramesæ Chrysthemidi reliquisse, ab ea adiunctum modum, qui *c* syneumenos dicitur: hunc numerum auxisse Terpandrum adiectione diezeuménou, qui primus à grauibus in acumen *d* auertitur. deinde Timotheus addidit duos parameson & hyperboleon. Initium modi dicitur diesis dimidiũ hemitonium, totum tonos. Toni duo & dimidius diatessaron nominatur, tres & dimidius diapente, sex diapason. Hæc musicæ summa sunt.

1 *De his modis Apuleius in Floridis.* 2 *Inclusa vulgo absunt.* 3 *vulgo, mesolydii sed ita v.c. vt etiam peramixolydius, non* hypermesolydius. 4 tritesyneumenon. netesyneumenon. *v.c.* 5 *vulgo*, & intendisse potius dytarantium notasse. 6 *v.c.* Chrysothemidi, recte.
a διάτονος, Cauch. *b* veluti Manut. *c* συνημμένος. *d* auertit, Manut.

DE METRIS ET PEDIBVS.

CAP. XIII.

METrum Græcè, Latinè numerus vocatur. Numerus est æqualium pedum legitima ordinatio. huius arsis & thesis partes sunt. Pedum syllabæ elementa, numeri modorum elementa, spatia syllabarum ac tempora. Pedes componuntur ex syllabis vt minimum binis, vt plurimum ternis, [1] incipiunt temporibus binis, ad sex perueniunt. dissyllabi quatuor, trisyllabi octo plures quam duodecim esse non possunt. Pyrrhichius ex duabus breuibus : cuius exemplum, [2] Deus. Chorius ex longa & breui : vt, *Roma*. Iambus ex breui & longa: vt, *salus*. Spondeus ex duabus longis : vt, *vates*. Duo igitur quantitate contrarii, spondeus & Pyrrhichius, duorum alter, alter quatuor temporum. [3] duo in ordine, quorum vterque trinorum temporum, Iambus & chorius. ita non plures quàm quatuor pedes dissyllabi sunt, nec esse possunt. Trinarum syllabarum primus est dactylus : qui constat ex longa & duabus breuibus, cuius exemplum, [4] *Aeolus*. huic contrarius anapæstus ex duabus breuibus & longa, vt [5] *pietas*. Amphibrachus ex breui & longa & breui : cuius exemplum, *auarus*. Brachysyllabus ex tribus breuibus : cuius exemplum, *Cicero*. & contrarius molossus, ex tribus longis : cuius exemplum, *Mæcenas*. item tres quinûm temporum, Bachius ex duabus longis & breui : cuius exemplum, *Latona*. huic ordini aduersus palimbachius ex breui & duabus longis; vt, *Aquinas*. Creticus & amphimacrus ex longa, breui, & longa : vt, *sanitas*. duobus à quantitate contrariis brachysyllabo & Molosso, quorum alter trium temporum est, alter sex: [a] ordine tres in quaternis, tres in quinis temporibus.

1 *Ita optimè vet. edit. alii omnes vitiose.* 2 *v.c Cato.* 3 *Hæc desunt vulgo.* 4 *v.c.* Hannibal. 5 *v. c.* Capaneus.

[a] Ordine sex : Man.

DE LEGITIMIS NVMERIS.

CAP. XIV.

PRimus est & legitimus maximè numerus hexameter heroicus. huius pedes aut dactyli sunt aut spondei : raro & in versu extremo reperietur trochæus, huius exemplum : *Auia Pieridum peragro loca nullius ante*. Totus iste dactylicus fuit & habuit summum trochæum. Sed mixtus ex spondeis hic erit. *Italiam fato profugus Lauinaque venit*. totus ex spondeis: *Ciues Romani tunc facti sunt Campani*. Hoc genus numeri paucissimarum duodecim syllabarum, plurimarum, octodecim, tempora recipit viginti quatuor, [1] interim viginti tria: [a] pedibus tribus tantum conficitur. formas excipit triginta duas, quas enumerare festinantibus longum est. Pentameter elegiacus habet exemplum : *Dum meus assiduo* [2] *luceat igne focus*. recipit dactylum, spondeum, anapæstos duos in fine versus,

aliquando brachysyllabos. fit syllabarum paucissimarum duodecim, plurimarum quatuordecim. tertium pedem spondæum semper habet, quartū & quintum *b* aliquando brachysyllabum. Trimetros iambicus Latine senarius dicitur: cuius exemplum, *Phaselus iste quem videtis hospites.* duodecim syllabarum est recipit aliquando præter cæteros iambos, extremo pyrrhichion. Trimetros tragicus: *Pro veste pinnis membra textis contigit* &, *Aquilonis stridor gelidas molitur niues.* recipit in parte prima *c* gressionis spondeum & alio loco dactylon & anapæston & pro iambo chorium & tribrachyn. fit syllabarum paucissimarum duodecim, plurimarum septemdecim. recipit tempora plurima [3] vndeuiginti, paucissima [4] tredecim. Comicus trimetros solet magis in breues minui. Trimetros Hipponactius pedem nouissimum assumens spondeum vel chorium. talis est: *calentibusq; lymphafontibus semper.* Eosdem pedes quos reliqui trimetri, præter nouissimum, recipit & tetrametros, qui Latine quadratus vocatur, Choriacus talis est: *Tela famuli tela propere sequitur me Thoas* recipit eosdem pedes: peruenit ad septem & semipedem, summum pedem *d* patitur aut creticum aut dactylū. Octonarius iambus: *Protinde & abs te regimen Argos dum est potestas consulendi.* Septenarius, *Hæc bellicosus. cui Pater, mater* [5] *cluet Minerua.* Constat ex pedibus iisdem Ionicus septenarius: *Ibant mala* [6] *vtere Veneream coronam.* Ionicus maior est. [7] *ille ictus recrocecidit in natem supinus.* habet vitium in tertia syllaba. minor, *Metuentis patruæ verbera linguæ.* [8] Percipiunt pedes, maxime pyrrhichium & spondeos: & solent diuisi syllabis longis plurium syllabarum pedes admittere, Aristophanius anapæstus: *Axena ponti per freta Colchos denique delatus adhæsit.* recipit pedes quaternorum temporum, omnis implet pedes [9] septem & semipedem anapæstus Octonarius: *Ore beato lumine volitans qui per cælum candidus equitas.* recipit eosdem pedes præter semipedem. Aristobolius, *Quædam terribilis tua pectora turbat terrifico sonitu intulit.* hic circuitus magis quàm versus est. dactylum crebrum habet, rarum spondeum. [10] Pæon duodenarius, *Quis meum nominans nomen* [11] *exciet, quis* [12] *tumultum inuocans incolarum fidem?* & hic circuitus magis quàm versus est. huic suberit denarius, *Qui repens semipulsus onere graui fores strepitu terrent?* recipiunt pedes, creticos, chorios, spondeos, iambos, brachysyllabos, anapæstos, vndecim syllabarum. Phalæcius, *Passer deliciæ meæ puellæ.* recipit pedes spondeum, dactylum, creticum, palymbachium. Angelicus [13] numeros & syllabam coarctat hexametro: vt, *Hectoris Andromache Pyrrhin' connubia seruas?* Anacreontius: *Miseri inuidi viuimus scientes.* recipit pyrrhichium, chorium, spondeum, brachysyllabum, anapæstum, primus semper est pyrrhichius. Numerus Saturnius, *magnum numerum triumphat hostibus deuictis.* [14] Sunt qui hunc Archebolion vocant. recipit pedem spondeum, iambum, pyrrhichium, chorium, dactylum, brachysyllabum, anapæstum. Priapeius: *Hunc lucum tibi dedico consecroque Priape.*

tertium

tertium pedem pro dactylo creticum habet, alioqui hexametros esset.

1 *Hac vulgo perperam.* 2 *v.c.* assiduus. 3 *v.c.* decem & octo. 4 *v.c.* quatuordecim. 5 *malè vulgo* Cluere venena. Varro lib. 4. de ling. Latina ex Ennii Asota: *Ibant Malacha viere Venerea corollam palmeam:* Cauchii liber *Malacci* legit. Vide & Scal. 6 *& hoc male*, ille ictus retrocedit in nate supinus. 7 *Perperam vulgo*, præcipiunt inserere. 8 *vulgo, præter semipedem.* 9 *vulgo* pene duodenarius. 10 *vulgo male* excitet. 11 *vulgo*, quemuis tumultum *pessimè. Manut.* tumultu. 12 numeratus syllabam coartat. *vet. lib.* 13 *vulgo.* Aristolochium. *Membrana* Aristodolium.

a sedibus conficit. Manut. b quintum anapæstum : quintum tamen aliquando brachy. Sic Cauch. c scansionis, Manut. d petit.

DE NVMERIS SIMPLICIBVS.

CAP. XV.

PYrrhichius, *Rapite, agite, ruite celeripedes.* Contrarius est huic & dodecasyllabos spondaicus *Olli crateribus ex auratis hauserunt.* Dactylicus; *a Pulueralenta putrem sonitu quatit vngula campum.* Amphibrachus non facit numerum. Anapæstus: *Agilis sonipes rapitur celeri sonitu trepidans.* Creticus *Horridi* b *transeunt ad pedes ex equis.* Palymbachius, *Amicos ad hanc rem si voles aduoca.* Bacchius non facit numerum. Molossus idem est qui [2] spondiason. Nunc quemadmodum à principali heroico plures numeri transfigurantur ostendam. ac primus trimetrus fit heroicus spondiason: *Ciues Romani tunc facti sunt Campani.* Syllabam vnam, quæ est [3] ante extremam, ex longa contraho : vt *Ciues Romani tunc facti sunt Appuli.* & esse cœpit trimetron. Elegiacum transibit, *Bella per Emathios*, rursus ad pentametros, vt componam heroicos, sumo partem posteriorem. *Dum meus* [4] *assiduo luceat igne focus*, & compono. *Luceat igne focus Troiæ qui primus ab oris*, phalæcium numerum qui est *Altis flumina vallibus tumescunt*, insertis verbis facio heroicum, *Altis flumina prodita vallibus inde tumescunt.* Ionicus est, *metuentis patruæ verbera linguæ*, [5] adiiciam trinas verbis singulis syllabas: *Nunc metuentis nunc patruæ verbera linguæ.* verto *Italiam fato profugus Lauinaque* [6] *venit:* Aristophanius fit heroico: *Arma virumque cano Troiæ qui primus ab oris.* Numerum angelicum syllaba breuiata esse monstraui heroicum : item Priapeum : si syllabam surripias, fit heroicum.

1 *vulgo*, accepitans. 2 *ita semper membrana, non* spondaicum. 3 *vulgo*, extrema. 4 *v.c.* assiduus. 5 *reliqua desunt v.c. & videntur excidisse quatuor paginæ.* 6 *vulgo, cepit.*

a Virgil. lib. VIII. *Quadrupedante putrem*, &c. ex Ennio lib. 17. vt ait Macrob. lib. 7. b transferunt se ad. Cauch.

INDEX RERVM ET VERBORVM IN FRAGMENTVM.

Numerus prior paginam; alter caput insignit.

Satur-

Scorpio

T

V

Z

INDEX AVCTORVM HOC IN FRAGMENTO NOMINATORVM.

FINIS.

PET.

PET. IOAN. NVNNESII

IN CENSORINO FALSO ADIECTA FRAGMENTA NOTATIONES.

CAP. I.

STOICI *credunt tenorem & materiam*] Veteres ferè omnes referunt à Stoicis initia rerum constituta τὸν θεὸν & ὕλην: vt hinc fortasse quispiam potuerit pro *tenorem* reponere litteris Latinis *theon*; nil tamen muto. nam Stoici θεὸν faciebant τὸ πνεῦμα νοερὸν διῆκον διὰ πάντων, vt esset τὸ πνεῦμα σωματῶδες ex igne & aere concretum: cui tribuebant τὴν αὐτοπαρέχεσιν διὰ τῆς ὕλης, vt docet Alexander Aphrodisiēsis in libello aureolo de mistione, melius certè quàm ceteri, qui antiquorum Philosophorum sententias Physicas collegerunt. Huic sententiæ optimè quadrat hic locus. Huc etiam spectat & ille ex Prolegomenis anonymi cuiusdam in Aratum cap. περὶ ἀρχῆς: τὸ δὲ πνεῦμα τὸ θεῖον ἐμπεσὸν ὥσπερ κινῆσαι τὸ πᾶν διαστῆσαι καὶ ἀνθρώπων ἀπ' ἀλλήλων τὰ στοιχεῖα. Illud quoque Virgilii vulgo notum eodem referendum *spiritus intus alit*, &c.

Aer ætherem supra] Ita planè legerem: *Aer ætherem supra, infra aquam, aqua infra terram, terra omnia*, &c. Nam quod requirat hic sphæram ignis Carrio nō, est necesse, cum sententiæ Stoicorum commemorentur hoc loco, solus autem è Philosophis veterib. Aristoteles præter cœlestes singulis elementis suas sphæras attribuerit, vt testatur Achilles Statius ἐν τοῖς προλεγομένοις in Arati Phænomena, Cap. περὶ τῆς συστάσεως τῶν ὅλων.

CAP. II. *Extremi maximi*] Legendum *maximè*; quod hi duo circuli longius ceteris parallelis vertices versus collocentur. Adscribatur hoc erratum librario.

Antoecae] in Membranis *antischepæ*: quod libenter retinerem detrita aspiratione, nisi me noua forma nominis deterreret, vt quemadmodum Cleomedes ἀντιποδας ab aliis appellatos esse ait; & M. Tullius. vi. de Republ. *auersos* eosdem, non vt vulgo legitur, *aduersos* nominat; sic *antiscepæ* dicerentur, quod auersi cōtrarios polos spectent, qui si in eodem hemisphęrio sint *autochthones*, melius certè & verius quàm *antichthones* nominarentur, vt legitur apud eundē Achillem Statium. Nam de nominis nouitate non magnopere laborandū. M. Tullius ἀντίζονα appellat verticem nostro aduersum: nusquam quod sciam alibi lectū hoc

nomen : nil tamen aptius. *Vrsa* namq; *maior* aut certè, *Helice*, quam Græci pri-
mum in nauigando respexisse dicuntur, ἁμάξης nomine ab Homero & aliis vo-
catur, vt rectè alter vertex ἀντίζων, quasi *currui contrarius* dicatur: quin & idẽ M.
Tullius *axim* pro vertice Septentrionali in Tusculanis vsurpare diserte videtur.
Frustra igitur videntur homines eruditi, repugnantibus etiam codicib. MM. SS.
illud nomen exterminasse. De *Antichthonum* autem & *Antipodum* nominibus;
quàm variè à Scriptoribus vsurpentur, nos alibi copiosius.

aut solidum aut deforme] *biforme* ex eodem Scriptore cap. 3. reponendum, atq;
ex Ptolemęo lib. 1. τῆς τετραβίβλου vbi δίσωμα τὰ signa vocat, & rationem eius nomi-
nis declarat, cum eandem prorsus diuisionẽ τῶν διχοτομουμένων afferat. Ptolemæus
tamen duo tantum signa Tropica facit, Cancri scil. & Capricorni, reliqua duo
ἰσημερινὰ, Arietis nimirum & libræ: at noster hæc quatuor Tropica appellat. Ex
his perspicuum in extremo item capite legendum esse *biformia*, vbi vulgo *defor-
mia* editum.

CAP. III. *Vniuersis euntibus prospera*] Videtur ex compendio scripturæ hic er-
ror manasse. Restituo *existentibus*, vt tum loquebantur, id est τοῖς οὖσι aut τοῖς γι-
γνομένοις.

nouem fere annis] Cuius fuerit hæc sententia requirendum. Ab opinione pu-
blica longissimè abhorret. Ex notis autem numerorum facillimè errata multa
nascuntur.

CAP. VI. *Et summissa est*] Lego *est*, deinde interposita τῇ πλείᾳ στιγμῇ *summi-
tas est, quod longitudinem & latitudinem tantum habet. Summitatis fines lineæ. Super
plana, quæ dicitur* ἐπίπεδος, *summitas est, quæ super se positis*, &c. Ex Euclide sic hæc
restituenda, atque hac interpunctione, alioqui deesset definitio τῆς ἐπιφανείας
κεφάλου, quam hic *summitatem* Latinè interpretatur, vt ille anonymus, qui de ge-
nerib. lineamentorum circumfertur cum Scriptoribus de conditionibus agro-
rum. Nam quod ἐπίπεδον *superplanam* vno verbo reddiderit, consentit proximæ
definitioni lineæ rectæ, in qua τῆς ἐπιπροστερείας conuerterat.

Super se positus] *Sepositis* enim nullo modo potest constare. Est autem definitio
lineæ rectæ, quæ ab hoc effertur conflata ex vulgata Euclidis, & illa Platonis εὐ-
θεῖα ἐστιν ἧς τὰ μέσα τοῖς ἄκροις ἐπιπροσθεῖ ab eodem fonte fluxisse videtur, & quę hoc
loco legitur definitio *planæ summitatis*.

CAP. VII. sic hæc legenda : *orthogonion, quod habet rectum angulum: amblygo-
nion, quod habet vnum angulum hebetem: oxigonion, quod acutos omnes tres angulos ha-
bet. Quadrilaterarum formarum quadratum est, quod omnia quatuor latera paria habet,
& angulos rectos: heteromeres, quod rectos angulos nec latera paria habet: scutula, id est,
rhombos, quod latera paria habet, nec angulos rectos: simile scutulæ, cuius contraria latera,
& contrarii anguli inter se pares sunt; sed neq; æqualiter, nec vndique æque rectis angulis:
Trapezia cætera nominantur.* In his τὸ ῥομβοειδὲς *simile scutulæ* interpretatur, vt τὸ ῥόμ-
βον, *scutulam*.

CAP.

CAP. VIII. *& omni modo*] *centro* legitur apud Euclidem, & reliquos geometras. Fortaſſe *medio* pro *centro* ſcripſerat auctor : quod non magnopere probo. Paullo poſt reponend. *etſi in lineas rectas linea immiſſa interiores angulos minores duobus rectis fecerit, eiectas lineas concurrere.* hoc loco interponendum eſſet, *communes animi conceptiones*; ut appoſitè cohærerent hæc cum iis, quæ ſequuntur, ut legitur etiam in illis fragmentis, quæ addita ſunt ſcriptoribus de conditionibus agrorum.

CAP. IX. Multa deprauata : primo aditu oratio ambigua, diſtinguenda ſic, vt τὸ *Muſica* auferendi caſus ſit, & τὸ *metrica* rectus. Separat autem *metricam* à *Muſica* ſemper contra ſententiam Ariſtoxeni & aliorum veterum muſicorum [*Callimachus.*] *Callinus* rectum erat, & propius abeſt à lectione V. C. *Callini* autem Epheſii, ut antiquiſſimi ſcriptoris elegiarum fit mentio apud Proclum ἐν τῷ περὶ χρηστομαθίας τῆς γραμματικῆς, & Callimachi Cyrenaici, vt poſterioris : inter quos interiecti ibi *Mimnermus Colophonius* & *Philetas* Telephi F. Conſ. Meminit & huius *Callini* Athenæus & Stobæus : meminerunt & alii, & Marius Victorinus in Metricis ; quamuis apud hunc falſo irrepſit *Callinous* pro *Callinus*. De tertio quid afferam, incertum V. C. *Eureſtus*, ex quo factum *Euhemerus*, non malè. In collectaneis tamen Suidæ duo *Eueni* Parii elegiarum ſcriptores diſertè deſcribuntur. Fuit & alius *Eumelus*. *Euenus* libentius reponerem. Et *Simonides*. Amorginus, aut, ut alii volunt, *Samius*, non *Ceus* Lyricus Procli ἀποσπασμάτιον ἐκ τῆς χρηστομάθ. τῆς γραμματικῆς. Deinceps ſic legi poſſe videtur : *& choricon catalecticonq; tetrametron compoſuerunt.* Nam à Seruio in Centimetro dicitur Archilochus *choricum* hoc eſt trochaicum catalecticum trimetron & tetrametron aut repeririſſe aut certe frequentaſſe. [*Eupolis*] V. C. *ea potius*. *Eupolis* non congruit. Nam etſi in comœdia antiqua aliqua fuit varietas numerorum, ut in choris & ἐπὶ τῆς σκηνῆς, non tamen tanta, quantam inuexiſſe legimus Archilochum, in didaſcalicis metricæ Victorini. Mallem *Epodos* : quod perbelle ſenſui & hiſtoriæ conuenit. Nam ut ſcribit idem Victorinus Archilochus primus epodos excitauit, alios breuiores, alios longiores, detrahens vnum pedem ſeu colum metro. Eius varietatis aliquot genera imitatus Horatius in epodis. Nam proodici verſus magnam partem integris verſibus ſcribuntur, non commatis, neque colis vt epodi. [*Numeros etiam minuit in carnem.*] id eſt, dum ſtudet lyra canere, & verſus ei accommodare, commatis & colis pro integris verſibus vſus eſt. [*Hinc poëtriæ melicæ*] Malim *Poëtice melice*, meliori & veriori ſenſu, quaſi dicat, hoc inuento Alcmanis, natam eam ſpeciem poëticæ quam melicem, hoc eſt, Lyricam veteres appellant. [*Libros innumeris modis.*] Dithyrambos Pindari videtur plane ſignificare; quo genere Lyricorum nullum fuit liberius. Hinc numeri illi *lege ſoluti ferri*, à noſtro Poëta dicuntur. Eruditiſſime Carrio τὸ *innumeris* expoſuit. *Et pondos.*] Quis manus his admoueat ? frontem perfricui. Coniecturis ludend. m, dum meliora contingant. Pro *& Pondos Terpandros* reponerem veteri declina-

N

tione vt *Alexandros* pro *Alexander*, de qua Carisius & alii. *Terpandri* autem nomen in Musicis clarissimum. [*Et Hyperides.*] *Hyperidem* musicum nusquam legi, mutare non audeo. Sed quoniam τὸ d, pro, cl, vitio librariorum plerumque occurrit, ἐπισκεπτέον an *Hippoclides* legi possit, qui vt ὀρχηστὴς nobilis laudatur ab Athenæo: ἡ δ' ὀρχηστικὴ subiecta musicæ ex veterum decretis. *Erastocles* longius abest ab *Hypericles*: At is inter antiquos musicos ab Aristoxeno refertur. Omnia incerta. [*Et Follis.*] retineri fortasse potest. Nam vt ἀπὸ τοῦ φύλλου *folium* latinè, sic ἀπὸ τοῦ φύλλις, quam Athenæus semel atque iterum in Musicis antiquis recenset, fieri potuit *Follis*. *Phrynis* nobilioris musici nomen, sed longiùs à nomine *Follis* discederemus [pro his Cauchius legendum censebat, *Hipponax, & Hyperides & Phyllis* è Plutarcho] Clausula capitis sic interpungenda: *Post quos Poëtica valuit velut legitima, Musica licentior, magisq; modulata*, quasi dicat: post τὰς αὐτοσχεδίους ᾠδὰς exstitit Poëtica metris tamquam legibus numerorum adstricta: nam & idem auctor cap. 13. numerum definit legitimam ordinationem æqualium pedum; metrumq; numerum eodem loco interpretatur: at Musica, quam & supra disiunxerat à metrica & poëtica, licentior est, liberiusque ingreditur, modulis potius excurrens, quàm legibus numerorum impedita.

CAP X. Aliqua ex historia nota nomina, multo plura obscura, & cùm alia aliis accommodantur, omnia desperatissima, ad Apollinem aut Aesculapium reiicienda.

CAP. XI. *Eius partes harmonica, organica.*] Aristoxenus quatuor facit partes Musicæ, Harmonicam, Rhythmicam, Metricam, & Organicam. Quidam, vt obseruat Aristides, Metricam subiecerunt Rhythmicæ. Cassiodorus in his non numerat Organicam: alii his quatuor duas addiderunt, *Poëticam* & ὀρχηστικήν. Aristides aliam diuisionem altiùs repetitam inuexit, quam sequitur Felix Capella, noster quid sequatur in hac partitione nondum mihi liquet. Iam q; in partitione proponenda *Organica* pro *Rhythmica* repositum, non video quî possit stare: quod vt probabile videretur infra editum. *Organica rhythmos Græcè, modus dicitur latinè*: at quis organicam vnquam Rhythmon nominavit? *Rhythmica* igitur assererem, vt in Basiliensi editione, vt minus ineptire videatur hic auctor, quicunq; sit. Sed vt hæc ita sint adhuc omnia in tenebris & tetra caligine. *Crusmata pulsus decori sine carmine*] sic & Aristides docet κρούσματα vocari quæ ἄνευ τῆς λέξεως μετὰ ῥυθμοῦ δὲ καὶ μέλους canuntur, & in fragmento veteri ex Ælio quodam Festo sic legitur ᾠδὴ est dulcedine soni verbum lexisue pronunciata. Nam si sine verbo sonus pronuncietur, κροῦσμα dicetur. Quarè *sine carmine* hic valebit ἄνευ τῆς λέξεως aut certè ἄνευ τῆς ᾠδῆς [*Harmonia est consonantia organica.*] Ita plane legendum videtur sublata τῇ πλεία στιγμῇ quæ in medio hæserat. Deinde *rhythmos Græcè* &c. vt in editione Basiliensi. *Carmen est modus vocibus iunctus, cuius* discri-

diſcrimina cantus, modus, motus.] ita in Baſilienſi, nil muto, etenim ἡ ᾠδὴ vt antea definiebamus ex Ælio Aphthonio Feſto, eſt dulcedine ſoni verbum, lexi vel pronunciata: vt cùm carmina lyricorum, quæ odæ propriè vocantur, canuntur ad lyram aut aſſa etiam voce, conſtat illa quidem verbis, in quibus canendis opus eſt cantu, id eſt, harmonia ad intenſionem, & remiſſionẽ ſonorum, & modo, id eſt, rhythmo ad ratam ἀναλογιαν in ſonorum tarditate & velocitate & motu ſiue greſſione, vt hic ipſe loquitur vltimo capite, ſic Græci βάσει quæ fit proprie pedibus metrorum. Hæc Ariſtidi item conſentiunt, & quod maius, veritati, & iis, quæ deinceps ſequuntur, nam cum motum tempore metiamur perbelle ſequitur, vt de motu pedum in metris. *Tempus eſt ſyllabæ ſpatium: huius elementum breuis ſyllaba: diviſio, brevis alia longa alia & neutrius ratio eſt.* Hoc poſterius accipio de ſyllabis, quæ ancipites aut δίχρονοι appellantur: Ita emerſimus.

CAP. XII. *eius tres ſpecies τόνος, χρῶμα ἁρμονία.*] Hæc τῆς ἁρμονίας genera ſunt Ariſtoxeno, Ptolemæo, Cleonidi, quem vulgus falſo *Euclidem* appellat & alii. In his noſter auctor ſimplicia tantum genera proponit. Eſt enim κοινὸν aut mixtum ex his, vt Cleonides & alii docent. τόνον autem poſuit pro diaconico, vt τὸ χρῶμα pro Chromatico, & Harmoniam pro Enharmonico, quod extremum familiare Plutarcho. [*Species carminum tredecim.*] Carmen hic ἀντὶ τοῦ τόνου omnino accipit, & in tonorum numero Ariſtocheni ſententiam ſequitur. Nam, vt inquit Ariſtides, Quinctilianus, οἱ νεώτεροι quindecim eorum genera fecerunt. [*His acceſſerunt*] Ita vt cũ iis etiam numerentur, ceteroqui falſa oratio. [*Grauiſsimũ hypodorion*] Iidẽ verbis & eodẽ ordine recenſentur hæc genera ab Ariſtide ex Ariſtoxeno interpoſitis duobus hypolydiis, ut in editione doctiſſimi Carrionis. Nam quod *meſolydii* legitur in V.C. male, [*peramixolydii*] ferri poſſet pro *hypermixolydiis*. Sed hoc vſitatius. [*In ampliori numero*] τῶν φθόγγων αἱ δυνάμεις φύσει ἄπειροι ait Ariſtides: ſed ſi genera harmoniæ miſceat viginti octo ſunt, ſuis nominibus diſtinctæ, vt apud eundem Ariſtidem, Cleonidem, & alios leguntur: ſi cuique tamen generi ſeparatim ſuas attribuas, decem & octo tantum ſunt, quas videtur ſignificaſſe hic auctor, quamquã deſunt aliquot in editione etiam Lud. Carrionis. Sic igitur reſtituenda: *vt ſit pro lambanomenos hypate hypaton, deinde parhypate hypaton, lychanos hypaton deinde hypate, deinde hypate meſon, deinde par hypate meſon, deinde lichanos meſon, deinde meſe, trite ſynemmenõ paranete ſynemmenon nete ſynemmenon, parameſe, trite diezeugmenon, paranete diezeugmenon, nete diezeugmenon, trite hyperbolæon, paranete hyperbolæon, nete hyperbolæon,* [*Chryſthemidi*] *Chryſothemidi* V.C. recte. Nam *Chryſothemis* Cretenſis primus τοὺς νόμους reperit, quod inuentum auxit & perfecit Terpander. Procl. in χρηστομαθείᾳ τῆς γραμματικῆς. reliqua huius capitis ex his emendari & percipi facile poſſunt.

CAP. XIII. *Numerus est æqualium pedum legitima ordinatio.*] Legendum videtur *legitimorumq; ordinatio.* Nam in omni metrorum genere non soli legitimi pedes adhibentur, sed illi etiam, in quos dissolui possunt, qui *illis æquales* hoc loco dicuntur: vt in iambico & iambi & spondei, & iambis æquales trochæi, & spondeis dactyli atque anapæsti, quamuis non in omni genere par licentia vt Metrici docent [*Huius arsis & thesis partes sunt.*] Melius *horum*: quia *arsis* & *thesis* proprie pedum sunt, quibus hi nituntur in metris, atque formantur, vt ait Victorinus; sed quoniam ratio arsεως & thesεως etiam ad dipodias transfertur, vt idem docet, retineri posse videtur *huius*, vt quod partis proprium est, ad totum transferatur. [*Pedum syllabæ elementa*] sic lego & interpungo, ut in Basiliensi editione: *pedum syllabæ, elementa numerorum; modorum elementa, spatia syllabarum, ac tempora. Numeri* enim, id est, metra ut hic loquitur *ἀναλύονται* in syllabas tamquam in elementa. Nam etsi syllabæ dissoluuntur iterum in elementa, ex quibus conflatæ sunt, & afferunt illa multum præsidii ad rationem metricam: tamen potest metrica disciplina citra illorum elementorum intelligentiā consistere & tradi, ut fecit Hephæstio in suis metricis, quamquam Terentianus & Victorinus altius metricorum initium à litterarum siue elementorum expositione repetiuerunt, vt Aristides cum quinq; partes metricæ fecisset primam elementis siue litteris tribuit: & Aristoteles his antiquior in Poeticis differentias elementorum, id est, litterarum ad metricos reiicit. Sed hæc nimis multa. Redeo ad illud: [*modorum elementa, spatia syllabarum ac tempora*] recte vero etenim si modi huic scriptori rhythmi sunt, & in dactylo, iambo, & pæone omnes differentiæ rhythmorum, vt tradunt metrici, atque in his tribus ratio par, dupla, aut sesqui, rationes autem has metimur spatiis temporum, quæ notantur in syllabis, meritò modorum elementa dicuntur τὰ διαστήματα syllabarum ac temporum, vt exempli caussa in trocheo duplam rationem temporum spatiis in syllabis dimensam animaduertimus. A longa siquidem syllaba, quæ disemos est, id est, duorum temporum ad breuem, quæ monosemos est, hoc est, vnius temporis per arsin & thesin delabimur.

CAP. XIIII. Omnia satis emendata: vix vnus aut alter locus, qui lucem desideret. De elegiaci pedibus sic scribit: *Habet quartum & quintum aliquando brachysyllabam.* Rarum hoc quidem, sed fieri potest: quia vltima versus communis ab omnibus censetur: quarti item pedis extrema communis esse potest, & quia pedis vltima est, & ob alias caussas, quas metrici diligenter collegerunt. De iambici pedibus, *recipit & alio loco dactylonque & anapæston* [ita legend. vid. vt primo quidem loco & aliis imparibus spondeum recipiat, vt metrici volunt, & præsertim si tragicus sit, vt fiat grauior, aut certe dactylum, quod idem valeat atque spondeus aut anapæstum; qui tamen Comicis aptior est. Hipponactei exemplum, *calentibusque lympha fontibus.*] Si addas versui τὸ *semper* q; sequitur proxime trimetros erit acatalectos Hipponacteus,

Octo-

qui & ſcazon, tum ſequetur *eoſdem pedes* &c. & ſenſus eodem modo conſtabit. Octonarii iambici & ſeptenarii exempla quidem congruentia, ſed hypercatalecticorum. [*Conſtat ex pedibus iiſdem Ionicus ſeptenarius.*] tetrametron brachycatalecton hoc vocatur à metricis & ſotadeum. In hoc mira licentia abuſi veteres, vt præter ditrocheos in quos legitimè ſoluitur Ionicus à maiori, diſſoluerent etiam Ionicos in dactylum aut anapæſtum aut pyrrichium, aut in ſex breues, id eſt, duos tribrachos, & propterea ex iiſdem pedibus quibus Iambicus verſus, aut trochaicus cõſtare dicitur: niſi malis *ex iiſdẽ* interpretari ex Ionicis pedibus, quod verum duntaxat, ſi purum ſit, quamquam & dichoreos recipit in clauſula præſertim ex ſententia metricorum, vt cadat σεμνότερον, priorẽ tamen expoſitionẽ magis probo. [*Ariſtophanius anapæſtus.* Hic verſus anapæſticus tetrametros catalecticus vocatur, quo plurimum vſus Ariſtophanes, circuitus magis quàm verſus, hoc eſt, quod alii metrici dicunt, *rhythmus* potius quam *metrum*, quod ſcilicet maximè ſui ſimilis ſit, cum crebros habeat dactylos, raros ſpondeos, paulo poſt ſic interpungendum: *vndecim ſyllabarum Phalæcius. Angelicus numeros & ſyllabam coarctat hexametro.* Diomedes lib. III. docet *Angelici* verſus poſterius comma præpoſita vna ſyllaba, & commate priore hexametri efficere hexametron. vt cùm Angelicus: *Incidi patulum in ſpecum procumbente Priapo*; ſic fiet heroicus: *Arma virumq; cano, qui procumbente Priapo.* Non eodem modo fieri poterit ex Angelico, quem docet Victorinus: facit enim illum tetrametrum catalecticum ex meris trocheis, quem aptum feſtiuis narrationibus eſſe ait, aut dimetron trochaicum. In extremo hoc fragmento ſic legitur, *numerum Angelicum ſyllaba breviata monſtrauit eſſe heroicum:*] innuit hunc locum, quamquam negat Carrio illa in V.C. legi. Exemplum tamen quod hoc loco affertur angelici, verſus eſt planè heroicus: *Hectoris Andromache Pyrrhin' connubia ſeruas?* ex quibus nondum video hunc locum poſſe commode reſtitui. De Saturnio: *recipit pedem ſpondeum, iambum, pyrrichium, chorium.*] Apud Victorin. pro *chorium* legitur *pariambum*, male vt videtur. Nam pyrrichius, cuius facta iam mentio, pariambus alio nomine vocatur, vt docent metrici.

CAP. XV. *de numeris ſimplicibus*] ſimplices numero videtur index appellare, quos Græci καθαραμέτρα, id eſt, ex pedibus ſui generis, non ex alienis compoſitos: de quibus ita Diomedes lib. V. *Alienum autem pedem metra niſi recipiant, modus non facilè finitur vt rhythmus magis quàm metrum.* [*Olli crateri b.*] *crateris* melius. vt conſtet verſus: vt ſic ſecundi Ordinis, quemadmodum placet Nonio de vaſis vinariis. [*Bachius non facit numerum*] Hephaeſtio longè aliter palimbachium ait ineptum eſſe melopœiæ, bachium verò aptum. Nec mirum: nam proxime accedit ad clauſulam antiſpacti, quæ aſperrima eſt, vt ait Hephaëſtio. [*Elegiacum tranſibit.*] Sic lego *in Elegiacum tranſibit, bella per Emathios, bella per Emathios.* Nam geminato hoc commate dactylico prorſus fit Elegiacus.

N 3

Adiiciam trinas &c. quid efficiat paulo post verbum *verto* non video. Græci periodicon hoc genus heroici nominant, vt legitur in ſcholiis Hephaeſtionis aut certe in ea epitoma, quæ illi acceſſit ad extremum. [*Ariſtophanius fit heroico.*] quî tamen fiat, deeſt. Hæc habui, quæ potui obſeruare in hoc centunculo, in quo vnus aut alter fortaſſis aſſutus pannus, qui ſplendeat.

FINIS.

